

Nepal

Najlepsze rzeczy do zobaczenia i zrobienia

Przetłumaczone automatycznie

© backpackandsnorkel.com

Contents

1. Dlaczego warto odwiedzić Nepal?	8
2.1 Zastrzeżenie	10
2.2 Prawa autorskie	11
3. Ogólne informacje o Nepalu	12
3.1 Ile czasu potrzebujesz na wizytę w Nepalu?	12
3.2 Jaki jest najlepszy czas na wizytę w Nepalu?	13
3.3 Najważniejsze wydarzenia w historii Nepalu	15
3.4 Jak poruszać się po Nepalu	18
3.4.1 Jak korzystać z Pathao w Nepalu	19
3.4.2 Jak korzystać z inDrive w Nepalu	20
3.4.3 Lot w Nepalu	20
3.4.4 Podróż autobusem po Nepalu	21
3.4.5 Wynajem samochodu z kierowcą w Nepalu	23
3.5 Pieniądze, karty kredytowe i bankomaty w Nepalu	24
3.6 Czy jest to język nepalski czy nepalski?	24
3.7 Woda z kranu w Nepalu	24
3.8 Telefon	25
3.9 W której strefie czasowej znajduje się Nepal	25
3.10 Wymagania wizowe dla Nepalu	26
3.11 Języki używane w Nepalu	26
4. Plan podróży do Nepalu	28
4.1 Gdzie się zatrzymać w Katmandu	30
4.1.1 Wspaniały hotel w Thamel w Katmandu	31
4.2 Gdzie się zatrzymać w Pokharze	33
4.2.1 Hotel ABC Boutique w Pokharze	34
5. Samodzielne zwiedzanie Nepalu	36
5.1 Dzień 1: Przylot do Katmandu, zjedz kolację i odwiedź Swayambhunath, aby zobaczyć zachód słońca	36
5.1.1 Przewodnik po przybyciu na międzynarodowe lotnisko w Katmandu	36
5.1.2 Swayambhunath o zachodzie słońca	39

5.2 Dzień 2: Piesza wycieczka z przewodnikiem po Thamel i placu Durbar w Katmandu	43
5.2.1 Samodzielna piesza wycieczka po Thamel	44
5.2.1.1 Kamienne wylewki Ga Hiti	46
5.2.1.2 Świątynia Bikramshila Mahaviha	48
5.2.1.3 Świątynia Bhagwati Bahal	50
5.2.1.4 Chhwasal Ajima Sthan	52
5.2.1.5 Świątynia Tridevi	54
5.2.1.6 Księgarnia tybetańska	56
5.2.1.7 Stupa Dharma Dhaatu	57
5.2.1.8 Shree Ghah Chaitya	59
5.2.1.9 Świątynia Ikha Narayan	63
5.2.1.10 Świątynia Nardevi	66
5.2.1.11 Yetakha Baha	69
5.2.1.12 Samodzielna wycieczka piesza po placu Durbar w Katmandu	71
5.2.1.12.A Gaddi Baihak	73
5.2.1.12.B Świątynia Trailokya Mohan Narayan	75
5.2.1.12.C Świątynia Maju Dega	77
5.2.1.12.D Świątynia Madyo Parvati	79
5.2.1.12.E Tago Gan Bell	82
5.2.1.12.F Kamienna Świątynia Wisznu	84
5.2.1.12.G Świątynia Saraswoti	85
5.2.1.12.H Cyasilim Dega	86
5.2.1.12.I Kolumna Króla Pratapa Malla	88
5.2.1.12.J Świątynia Jagannatha	90
5.2.1.12.K Świątynia Indrapur	91
5.2.1.12.L Świątynia Maha Wisznu	93
5.2.1.12.M Świątynia Śiwy	95
5.2.1.12.N Świątynia Shree Kaal Bhairav	96
5.2.1.12.O Świątynia Kageswor Mahadev (Bhuvaneswara)	98
5.2.1.12.P Świątynia Taleju Bhawani	100
5.2.1.12.Q Świątynia Makhan Mahadev (Sano Pashupati)	102
5.2.1.12.R Świątynia Nil Barahi	104
5.2.1.12.S Świątynia Kotilingeshwar Mahadev	105

5.2.1.12.T Świątynia Shree Bhuvaneshwor Mahadev	106
5.2.1.12.U Kumari Ghar	108
5.2.1.12.V Pałac Hanuman Dhoka	111
5.2.1.13 Świątynia Akash Bhairab	126
5.2.1.14 Świątynia Seto Machhindra Nath	127
5.2.1.15 Świątynia Asan Dabu	130
5.2.1.16 Bazar Asan	132
5.2.1.17 Świątynia Annapurny	134
5.2.1.18 Bal Gopaleshwar	136
5.2.1.19 Kolacja w Ogrodzie Radości – Restauracja Decheling Garden	138
 5.3 Dzień 3: Wycieczka piesza z przewodnikiem po okolicy stupy Boudhanath, Patan i placu Patan Durbar	140
5.3.1 Zwiedzanie obszaru Stupy Boudhanath	140
5.3.1.1 Południowa brama wejściowa	142
5.3.1.2 Stupa Boudhanath	143
5.3.1.3 Klasztor Jamchen Lhakhang	146
5.3.1.4 Klasztor Guru Lhakhang	148
5.3.2 Samodzielna piesza wycieczka po Patanie	149
5.3.2.1 Yala Dhwakha	151
5.3.2.2 Pimbahal Pukhu	154
5.3.2.2A Kawiarnia i restauracja Jijivisha	157
5.3.2.3 Lokakirti Mahavihar	158
5.3.2.4 Posąg Buddy	161
5.3.2.5 Nagbahal	162
5.3.2.6 Hiranja Warna Mahavihar	165
5.3.2.7 Kumbheshwor Hiti i Konti Pukhu Hiti	168
5.3.2.8 Stupa Ashoka	170
5.3.2.9 Plac Patan Durbar	172
5.3.2.9.A Mandir Bhimsena	174
5.3.2.9.B Świątynia Vishwanath	175
5.3.2.9.C Manimandap	176
5.3.2.9.D Manga Hiti	177
5.3.2.9.E Mani Chaitya	179
5.3.2.9.F Kryszna Mandir	180

5.3.2.9.G Muzeum Patana	183
5.3.2.9.H Świątynia Char Narayan	185
5.3.2.9.I Pomnik króla Siddhiego Narsingha Malli	187
5.3.2.9.J Pomnik króla Yognarendry Malli	188
5.3.2.9.K Dzwon Taleju	189
5.3.2.9.L Mul Chowk	191
5.3.2.9.M Posąg Ganeshy	193
5.3.2.9.N Posągi Narsinghy i Hanumana	195
5.3.2.9.O Maharani Hiti	198
5.3.2.9.P Chyasin Dewal	199
5.3.2.10 Świątynia Bishokarmy	200
5.3.2.11 Świątynia Mahabouddha	201
5.3.2.12 Oku Bahal Rudra Warna Mahavihar	205
5.3.3 Bhojan Griha	210
 5.4 Dzień 4: Piesza wycieczka z przewodnikiem po Bhaktapur i Bhaktapur Durbar Square.....	 213
5.4.1 Piesza wycieczka po Bhaktapurze z przewodnikiem	214
5.4.1.1 Świątynie Uma Maheshwar i Świątynie Anantalingeswar	215
5.4.1.2 Plac Bhaktapur Durbar	217
5.4.1.2.A Brama wjazdowa.....	220
5.4.1.2.B Posągi Ugrachandi i Bharib	221
5.4.1.2.C Świątynia Jagannath i Świątynia Rameshwar	223
5.4.1.2.D Świątynia Badrinath.....	226
5.4.1.2.E Świątynia Gopinath Kryszna ze statua Garudy	228
5.4.1.2.F Świątynia Kedāranātha	231
5.4.1.2.G Narodowe Muzeum Sztuki	233
5.4.1.2.H Pomnik króla Bhupatindry Malli	236
5.4.1.2.I Dzwon Taleju.....	238
5.4.1.2.J Złota Brama.....	240
5.4.1.2.K Pałac 55 Okien	242
5.4.1.2.L Yama Dwar Chowk.....	244
5.4.1.2.M Dathu Chowk	246
5.4.1.2.N Lun Hiti / Złota Fontanna	248
5.4.1.2.O Bhairav Chowk w Thanthu Durbar.....	251

5.4.1.2.P Pawilon Chyasalin Mandap i Layaku Hiti	253
5.4.1.2.Q Świątynia Vatsalā Durga	256
5.4.1.2.R Świątynia Yaksheshwar Mahadev i Guhyeshwari w Bhaktapur	259
5.4.1.2.S Świątynia Siddhi Laxmi i Świątynia Shankharnarayan.....	262
5.4.1.2.T Bliźniacze kamienne lwy	265
5.4.1.2.U Świątynia Yantra Vatsala	267
5.4.1.2.V Świątynia Shilu Mahadev.....	268
5.4.1.3 Plac Taumadhi.....	271
5.4.1.4 Świątynia Nyatapola.....	273
5.4.1.5 Świątynia Bhairabnath	275
5.4.1.6 W kawiarni stylowej.....	277
5.4.1.7 Plac Ceramiki	278
5.4.1.8 Zaułki	281
5.5 Dzień 5: Muzeum Pałacu Narayanhiti, Ogród Marzeń i Wzgórza Chandra Giri	283
5.5.1 Muzeum Pałacu Narayanhiti	284
5.5.2 Ogród Marzeń	286
5.5.3 Wzgórza Chandra Giri.....	288
5.6 Dzień 6: Podróż z Katmandu do Pokhary przez Gorkha Durbar	293
5.6.1 Muzeum Gorkha	298
5.6.2 Pałac Gorkha Durbar	301
5.7 Dzień 7: Zwiedzanie Pokhary	303
5.7.1 Wynajmij łódź na jeziorze Phewa.....	305
5.7.2 Pagoda Pokoju Światowego / Stupa Shanti	308
5.7.3 Obszar religijny Pumdikot z posągami Śiwy.....	311
5.7.4 Osada tybetańska Tashiling	313
5.7.5 Jaskinia Gupteshwor Mahdev	315
5.7.6 Wodospady Devi	320
5.7.7 Pola ryżowe	322
5.7.8 Bazar w Starej Pokharze.....	325
5.7.9 Wieża widokowa Sarangkot.....	327
5.7.10 Disneyland w Pokharze.....	330

5.8 Dzień 8: Podróż z Pokhary do Katmandu przez Bandipur.....	332
5.8.1 Bandipur.....	333
5.8.2 Gdzie się zatrzymać w Bandipur.....	335
5.8.2 Samodzielna piesza wycieczka po Bandipur	336
5.8.2.1 Wejście dla pieszych przy ulicy	337
5.8.2.2 Biblioteka Bandipur Padma	338
5.8.2.3 Świątynia Khadga Devi	340
5.8.2.4 Pancha Brichya	342
5.8.2.5 Tundikhel.....	343
6. Uwagi końcowe	345

1. Dlaczego warto odwiedzić Nepal?

Nepal! Już sama nazwa przywołuje na myśl obrazy potężnych szczytów, Mount Everestu i tętniącej życiem kultury. I zgadnij co, Nepal zasługuje na ten szum. Bez rozbijania banku, w tym niesamowitym kraju znajduje się osiem z czternastu najwyższych gór świata, przyciągających poszukiwaczy przygód z całego świata do wędrówek przez zapierające dech w piersiach krajobrazy obejmujące bujne lasy, spokojne jeziora i wodospady spływające kaskadą po zboczach gór. Natura nie jest dużo lepsza od tej.

Ale Nepal to nie tylko miejsce dla poszukiwaczy mocnych wrażeń – jego bogate dziedzictwo kulturowe jest równie urzekające. Starożytne miasta wypełnione po brzegi świątyniami, stupami i pałacami – a także ciepło i prawdziwa gościnność Nepalczyków sprawiają, że wakacje są idealne.

Jeśli więc masz ochotę doświadczyć tego, co najlepsze w Nepalu, nasz fioletowy przewodnik turystyczny Backpack and Snorkel jest dla Ciebie odpowiedni. Stworzyliśmy 9-dniowy plan podróży, który skupia się na atrakcjach i atrakcjach, które trzeba zobaczyć w Katmandu i Pokharze, dwóch głównych miastach Nepalu, a także na najważniejszych atrakcjach na drodze, która je łączy. Uwaga: ten przewodnik dotyczy zwiedzania miast i okolic – my to robimy nie obejmuje żadnych tras trekkingowych.

Aby pomóc Ci zaplanować idealną podróż, wypełniliśmy ten przewodnik zdjęciami, linkami do lokalizacji w Mapach Google i dodatkowymi recenzjami, dzięki czemu z łatwością znajdziesz to, co Cię interesuje. Chodź z nami, odkrywamy magię Nepalu!

To nie jest szczegółowy przewodnik po Nepalu. Szczegółowe przewodniki po Nepalu można kupić w dużych firmach oferujących przewodniki turystyczne. Naszym celem jest pomóc Ci przeżyć niezapomniane chwile podczas relaksującej podróży do Nepalu i pomóc w stworzeniu idealnego planu podróży. W tym celu dodaliśmy wiele zdjęć, abyś mógł zobaczyć, czego doświadczysz i podjąć świadomą decyzję, czy te miejsca są dla Ciebie.

Sprawdź także inne ekscytujące miejsca docelowe i przewodniki turystyczne w naszym Backpack and Snorkel [strona internetowa](#).

2.1 Zastrzeżenie

W tym przewodniku dokładamy wszelkich starań, aby zapewnić jak najdokładniejsze informacje. Z biegiem czasu ceny, godziny, a nawet atrakcje mogą ulegać zmianom. Dlatego też ja i backpackandsnorkel.com nie ponosimy odpowiedzialności za doświadczenia użytkowników podczas podróży. Zdecydowanie sugeruję, abyś napisał lub zadzwonił do atrakcji, które planujesz odwiedzić, w celu potwierdzenia podczas planowania podróży.

Prosimy również zachować czujność, zwracać uwagę na otoczenie i mieć oko na swoje rzeczy. Kieszonkowcy i inni przestępcy mogą z łatwością zrujnować nawet najlepiej zaplanowane wakacje.

3.2 Jaki jest najlepszy czas na wizytę w Nepalu?

Ze względu na wzniesienie od około 190 stóp (59 m) nad poziomem morza do Mount Everest, który wznosi się na wysokości 29 032 stóp (8849 m) nad poziomem morza, Nepal jest domem dla 5 stref klimatycznych, od klimatu tropikalnego po klimat arktyczny.

Pogoda w dwóch największych miastach Nepalu, Katmandu i Pokhara, waha się od wilgotnego klimatu subtropikalnego po subtropikalny klimat górski.

Najlepszy czas na wizytę w Katmandu i Pokharze w Nepalu to październik i listopad lub sezony poboczne od marca do maja i września.

- **Od października do listopada: To szczyt sezonu turystycznego w Nepalu – ceny hoteli i biletów lotniczych są najwyższe. Miesiące te charakteryzują się zazwyczaj czystym niebem i dobrą lub doskonałą widocznością, przyjemnymi temperaturami i suchą pogodą.**
- **Od marca do maja i września: To sezon na ramiona. Ceny hoteli i biletów lotniczych nieco spadają, a turystów jest mniej. Panują tam ogólnie przyjemne temperatury, a wiosną można zobaczyć mnóstwo kwiatów i kwitnących drzew. Niebo jest ogólnie bezchmurne, ale będzie więcej chmur i mgły.**
- **Od grudnia do lutego: Jest to okres poza sezonem, w którym przybywa niewielu turystów. Dni są krótkie; i jest zimno. Niebo jest na ogół bezchmurne, ale chmur będzie więcej niż w szczycie sezonu.**
- **Od czerwca do sierpnia: w Nepalu jest pora monsunowa. W tym sezonie jest najmniej turystów i często występują obfite opady deszczu, które prowadzą do osunięć ziemi i powodzi. Podróż samochodem lądowym w tym czasie może być niebezpieczna lub wręcz niemożliwa. W ostatnich latach liczba osuwisk na drodze między Katmandu a Pokharą rośnie, co prowadzi do ofiar śmiertelnych i częstych zamknięć. Pozytywną stroną jest to, że krajobrazy Nepalu są w tym czasie intensywnie zielone.**

Niektórzy podróżnicy planują swoją podróż tak, aby zbiegła się z Tihar, Świętem Świąteł, głównym hinduskim świętem obchodzonym w Nepalu. Poza Nepalem Tihar jest lepiej znany jako Diwali. Tihar i Diwali są analogiczne, ale nie takie same. Tihar to 5-dniowe święto, które rozpoczyna się 13 dnia ubywającego księżyca według kalendarza Vikram Samvat (narodowego hinduizmu). Dzień ten przypada co roku w październiku lub listopadzie.

Poniższa tabela przedstawia daty do 2030 roku:

Year	First day of Tihar	Last day of Tihar
2025	Nov 18	Nov 22
2026	Nov 8	Nov 12
2027	Oct 28	Nov 1
2028	Nov 16	Nov 20
2029	Nov 6	Nov 10
2030	Oct 26	Oct 30

3.4.1 Jak korzystać z Pathao w Nepalu

Pathao to nepalska wersja ubera. Jej aplikacja jest dostępna w sklepach Google Play i Apple App Store. Zainstaluj go na swoim telefonie komórkowym przed przyjazdem do Nepalu. Chociaż Pathao działa bardzo podobnie do ubera, istnieją pewne istotne różnice:

- Potrzebujesz nepalskiego numeru telefonu. Kiedy przyjedziesz do Nepalu, możesz kupić kartę SIM od jednego z dwóch nepalskich operatorów telefonii komórkowej NCell lub Nepal Telecom (NTC). Użyj tego numeru telefonu, aby zarejestrować swoje konto. Będziesz potrzebować tego numeru telefonu tylko raz (do rejestracji konta) – aplikacja Pathao nie wymaga posiadania nepalskiej karty SIM w telefonie, kiedy z niej korzystasz.
- Za każdy przejazd Pathao będziesz musiał zapłacić gotówką. Aplikacja poinformuje Cię wcześniej, ile kosztuje każdy przejazd.
- Podczas korzystania z aplikacji Pathao zaoferuje Ci różne opcje poziomu komfortu – tak jak robi to Uber. Należy pamiętać, że najniższy poziom komfortu, czyli najtańsza podróż, może czasami odbywać się w samochodach, które nigdy nie przejdą kontroli stanowej w USA.
- Prawdopodobnie doświadczysz sytuacji, w której kierowcy odwołują Twoje przejazdy, zanim przybędą kilka razy. Może to być spowodowane złym natężeniem ruchu lub tym, że ktoś inny oznaczył je, zanim dotrą do Ciebie. Często będziesz mieć większe szanse na przejazd, jeśli nie wybierzesz najtańszej opcji. Anulowanie przejazdów jest bezpłatne zarówno dla kierowcy, jak i pasażera.
- Aplikacja Pathao oferuje przejażdżki samochodem, motocyklem, a nawet dostawę jedzenia. Rezerwując swoją pierwszą przejażdżkę Pathao, upewnij się, że przypadkowo nie zarezerwujesz przejażdżki motocyklem, gdy chcesz przejechać się samochodem, przejażdżki motocyklem są wyświetlane na górze listy.
- Nepalscy kierowcy często próbują dodzwonić się do Ciebie w sprawie miejsca odbioru i wskazówek, jak ich znaleźć. Odkryłem, że pomaga wysłanie kierowcy SMS-a 'Jestem w miejscu odbioru' zaraz po zarezerwowaniu przejazdu – to zdanie jest opcją dostępną w aplikacji Pathao, wystarczy na nią kliknąć. A jeśli nadal napiszą do Ciebie 'zadzwoń do mnie', po prostu odpowiedz 'brak lokalnego telefonu', a zamiast tego powrócą do wysyłania SMS-ów.
- Aplikacja Pathao jest dostępna w języku angielskim i wyświetla tablicę rejestracyjną Twojego kierowcy za pomocą angielskich liter i cyfr. Niestety nepalskie tablice rejestracyjne są zapisane nepalskimi literami i cyframi. Chociaż przetłumaczenie liter z nepalskiego na angielski jest trudne, każda tablica rejestracyjna kończy się 4 (w rzadkich przypadkach 3) cyframi. Skorzystaj z poniższej tabeli, aby przetłumaczyć liczby i upewnić się, że możesz zidentyfikować kierowcę:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९

3.4.2 Jak korzystać z aplikacji inDrive w Nepalu

inDrive to kolejna aplikacja do udostępniania przejazdów. Jej aplikacja jest dostępna w sklepach Google Play i Apple App Store. W przeciwieństwie do Ubera i Pathao, opłaty można negocjować, a inDrive proponuje cenę, którą możesz dostosować w górę lub w dół, zanim zamówisz przejazd. Z mojego doświadczenia wynika, że inDrive często sugeruje ceny wyższe niż te, które podaje Pathao. Możesz zmienić taryfę, zanim wyślesz ją do aplikacji i jej kierowców. Im wyższa oferta, tym większe prawdopodobieństwo, że znajdziesz kierowcę.

- Za każdy przejazd inDrive będziesz musiał zapłacić gotówką.
- W godzinach szczytu czasami łatwiej było nam znaleźć kierowców inDrive, jeśli zaoferowałem wyższą cenę niż Pathao.
- Aplikacja inDrive oferuje przejazdy samochodem, motocyklem, a nawet dostawę jedzenia. Rezerwując swój pierwszy przejazd inDrive, uważaj, aby przypadkowo nie zarezerwować przejazdu motocyklem, gdy chcesz skorzystać z przejazdu samochodem.
- Aplikacja inDrive jest dostępna w języku angielskim i wyświetla tablicę rejestracyjną kierowcy za pomocą angielskich liter i cyfr. Niestety nepalskie tablice rejestracyjne są zapisane nepalskimi literami i cyframi. Chociaż przetłumaczenie liter z nepalskiego na angielski jest trudne, każda tablica rejestracyjna kończy się 4 (w rzadkich przypadkach 3) cyframi. Skorzystaj z poniższej tabeli, aby przetłumaczyć liczby i upewnić się, że możesz zidentyfikować kierowcę:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९

3.4.3 Lot na terenie Nepalu

Ze względu na górzysty teren Nepalu i brak prawdziwych autostrad, często preferowanym sposobem podróżowania między większymi miastami jest samolot. Ale uważaj, że ze względu na nieprzewidywalną pogodę i wiatry wiejące przez wysokie góry oraz pasy startowe zbudowane na małych płaskowyżach z wysokimi górami po jednej stronie i głębokimi przepaściami po drugiej, w Nepalu dochodzi do największej liczby wypadków lotniczych na świecie.

Trzy duże linie lotnicze w Nepalu, które obsługują również loty międzynarodowe, to: Buddha Air ([strona internetowa](#)), Nepal Airlines ([strona internetowa](#)) i Himalaya Airlines ([strona internetowa](#)). W przypadku lotów krajowych najchętniej korzystają z samolotów turbośmigłowych, takich jak ATR42, ATR-72 i de Havilland DHC-6 Twin Otter, a w przypadku lotów międzynarodowych Airbus A319, A320 i A330. Istnieje również kilka małych linii lotniczych, które obsługują ograniczone regionalne trasy krajowe.

3.4.5 Wynajem samochodu z kierowcą w Nepalu

Najbardziej znane usługi wynajmu kierowców to Smile Car ([strona internetowa](#)) i Spark Car ([strona internetowa](#)).

Spark Car jest zazwyczaj nieco droższy niż Smile Car. Smile Car oferuje transfery między miastami sedanem lub SUV-em z dużym prześwitem (w Nepalu są one zwykle nazywane Jeepem), podczas gdy Spark Car zazwyczaj oferuje transport tylko Jeepem. Smile Car zwykle korzysta z Jeepów na imprezy dla 3 lub więcej osób. Jeśli podróżujesz dziurawą drogą między Katmandu a Pokharą, zalecamy wynajęcie Jeepa na tę wycieczkę, nawet jeśli Twoja grupa składa się tylko z 1 lub 2 osób. To nadal będzie trudna jazda, ale będziesz miał znacznie płynniejszą jazdę w porównaniu z sedanem.

Pamiętaj, że Twoja stawka w obu firmach będzie obejmować przejazd powrotny (nawet jeśli zarezerwujesz tylko w jedną stronę), potencjalnie jeden lub więcej pobytów w hotelu i wyżywienie dla kierowcy. Jeśli zarezerwujesz podróż w obie strony (np. z Katmandu do Pokhary i z powrotem), to obie agencje zapytają Cię, czy chcesz skorzystać z pomocy kierowcy podczas zwiedzania miasta, do którego się wybierasz (w tym przypadku Pokhary). Może to być bardzo wygodne, ale będzie znacznie droższe niż rezerwowanie indywidualnych przejazdów Pathao lub inDrive w mieście docelowym. Należy przeliczyć około 200 USD dziennie (płatne gotówką z góry w walucie nepalskiej Rs) za Jeepa na całodniowe przejażdżki lądowe i mniej w przypadku krótkich przejażdżek po mieście docelowym.

3.10 Wymagania wizowe dla Nepalu

Podróżni z większości krajów mogą otrzymać 15-dniową wizę po przyjeździe do Nepalu. Możesz sprawdzić, jakiej wizy potrzebujesz, aby wjechać do Nepalu [Tutaj](#).

Aby proces wizowy był mniej skomplikowany, zalecamy:

- Uzyskaj zezwolenie na podróż online [Tutaj](#). Witryna zaakceptuje Twoje zgłoszenie dopiero na 15 (lub mniej) dni przed datą przyjazdu. Pamiętaj, aby wydrukować kopię zezwolenia na podróż, które otrzymasz na stronie.
- W chwili pisania tego tekstu link do płatności na stronie nie działa.
- Zanim będziesz mógł przejść przez kontrolę imigracyjną w Nepalu, musisz udać się do stanowiska pobierania opłat wizowych, które jest dobrze widoczne przed biurami imigracyjnymi i uiścić opłatę wizową w dolarach amerykańskich, euro lub wybrać inną walutę. Jeśli nie masz żadnej z dozwolonych walut, jest bankomat, z którego możesz wypłacić gotówkę. Jest teraz także jedna linia (skrajna lewa linia), w której akceptowane są płatności kartami kredytowymi. Ta linia jest zwykle najdłuższa.

- Po otrzymaniu potwierdzenia płatności przejdź przez kontrolę imigracyjną, a następnie do strefy odbioru bagażu.

3.11 Języki używane w Nepalu

Nepalski jest językiem urzędowym Nepalu. Nepal jest krajem wieloetnicznym, którego ludność posługuje się łącznie 124 językami i dialektami. W związku z tym każda prowincja ma prawo wybrać jeden lub więcej dodatkowych oficjalnych języków roboczych.

Angielski jest powszechnie rozumiany i używany przez osoby z branży turystycznej, właścicieli sklepów i restauracji. Wiele restauracji ma menu w języku angielskim. Odkryliśmy, że ludzie często nie mieli problemu ze zrozumieniem nas, ale często my mieliśmy problemy ze zrozumieniem miejscowych, ponieważ oni, podobnie jak ludzie w Indiach, mają inny sposób wymowy samogłosek.

Większość znaków w obszarach turystycznych jest w języku nepalskim i angielskim.

4. Plan wycieczki do Nepalu

Poniższy plan dotyczy 9-dniowej wycieczki po Nepalu, która obejmuje [Katmandu](#), [Pokhara](#), [Bandipuri](#) [Gorkha Durbar](#).

Ponieważ jest to trasa krajoznawcza, nie obejmuje trekkingu.

Możesz wykorzystać ten plan podróży w niezmienionej postaci lub zmodyfikować go, aby dopasować go do swoich zainteresowań i stylu podróżowania.

Trasę można skrócić, latając między Katmandu a Pokharą i odcinając Bandipur i Gorkha Durbar.

Można go rozszerzyć, dodając Park Narodowy Chitwan i Lumbini. Obydwa nie są częścią tego przewodnika po Nepalu.

Lumbini ([więcej informacji](#)) to miejsce narodzin Siddharthy Gautamy (Buddy), a także dom wielu świątyń buddyjskich i klasztorów z krajów na całym świecie.

Park Narodowy Chitwan ([więcej informacji](#)) słynie z różnorodnej dzikiej przyrody, w tym zagrożonego wyginięciem nosorożca jednorożca i tygrysa bengalskiego, którego przy odrobinie szczęścia można zobaczyć podczas safari z przewodnikiem po dżungli.

Jeśli odwiedzasz Tihar, naszą propozycją jest zaplanowanie wycieczki z przewodnikiem po Thamel tak, aby zbiegła się z trzecim dniem Tihar (zwanym: Dniem Krów (Gai Tihar) lub Laxmi Puja). Tego dnia zobaczycie dzieci chodzące od domu do domu i śpiewające za trochę pieniędzy – to trochę jak nepalskie Halloween, ale bez strasznych kostiumów i słodczy.

Dzień	Dzień	Noc
<u>1</u>	<u>Przylot do Katmandu;Swayambhunath o zachodzie słońca</u>	<u>Katmandu</u>
<u>2</u>	<u>Okolice Thameła(Kamienne wylewki Ga Hiti,Świątynia Bikramshila Mahaviha,Świątynia Bhagwati Bahal,Chhwasał Ajima Sthan,Świątynia Tridewi,Księgarnia Tybetańska,Stupa Dharma Dhaatu,Shree Ghah Chaitya,Świątynia Ikha Narayan,Świątynia Nardevi,Yetakha Baha,Plac Durbar w Katmandu,Świątynia Akash Bhairab,Świątynia Seto Machhindra Nath,Asana Dabu,Bazar Asan,Świątynia Annapurny,Bal Gopaleshwara)</u> <u>Kolacja o:Kolacja w restauracji Decheling Garden</u>	<u>Katmandu</u>
<u>3</u>	<u>Obszar stupy Boudhanath(Południowa brama wejściowa,Stupa Boudhanath,Klasztor Jamchen Lhakhang,Klasztor Guru Lhakhang)</u> <u>Okolice Patanu(Yala Dhwakha,Pimbahal Pukhu,Kawiarnia i restauracja Jijivisha,Lokakirti Mahavihar,Posąg Buddy,Nagbahal,Hiranjana Warna Mahavihar,Kumbheshwor Hiti i Konti Pukhu Hiti,Stupa Ashoka,Plac Patana Durbara,Świątynia Bishokarmy,Świątynia Mahabouddhy,Oku Bahal Rudra Warna Mahavihar)</u> <u>Kolacja o:Bhojana Griha</u>	<u>Katmandu</u>
<u>4</u>	<u>Okolice Bhaktapuru(Świątynie Uma Maheshwar i Anantalingeswar,Plac Bhaktapur Durbar,Plac Taumadhi,Świątynia Nyatapola,Świątynia Bhairabnath,W Stylowej Kawiarni,Plac Ceramiki,Zaułki)</u>	<u>Katmandu</u>
<u>5</u>	<u>Muzeum Pałacu Narayanhiti;Ogród Marzeń;Wzgórza Chandra Giri; wszelkie atrakcje, które przegapiłeś</u>	<u>Katmandu</u>
<u>6</u>	<u>prywatny transfer samochodem do Pokhary- zatrzymuje się na:Muzeum Gorkhy;Gorkha Durbar</u>	<u>Pokhara</u>
<u>7</u>	<u>wynająć łódź na jeziorze Phewa;Pagoda Pokoju Światowego;Obszar religijny Pumdikot z posągiem Śiwy;Osada tybetańska Tashiling;Jaskinia Gupteshwora Mahdeva;Wodospady Devi;Pola Ryżowe;Stary bazar w Pokharze;Wieża widokowa Sarangkot;Disneyland w Pokharze</u> <u>wieczorem</u>	<u>Pokhara</u>
<u>8</u>	<u>prywatny transfer samochodem do Katmandu-Bandipur(Ulica dla pieszych,Biblioteka Padmy,Świątynia Khadga Devi,Pancha Brichya,Tundikhel)</u>	<u>Katmandu</u>
<u>9</u>	<u>Wylot z Katmandu</u>	

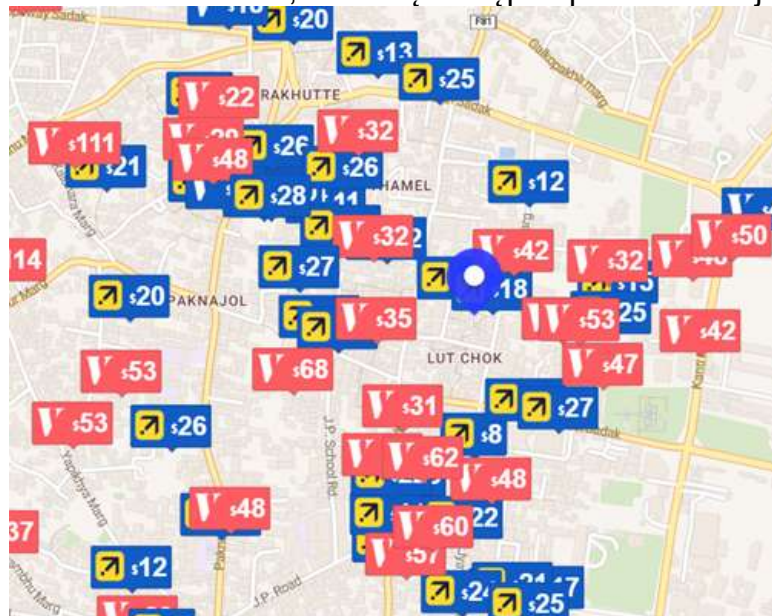
4.1 Gdzie się zatrzymać w Katmandu

W Katmandu nie brakuje hoteli, od małych, rustykalnych hoteli prowadzonych lokalnie po luksusowe, globalne sieci hotelowe.

Dla większości turystów, zwłaszcza tych, którzy odwiedzają Nepal po raz pierwszy, pobyt w Thamel ma sens. Dzieje się tak dlatego, że Thamel jest najbardziej turystyczną częścią Katmandu, a miejscowi są przyzwyczajeni do obcokrajowców, dlatego w Thamel najłatwiej znaleźć osoby mówiące po angielsku, bankomaty i restauracje serwujące szeroką gamę kuchni. Poza tym cały dzień naszej wycieczki spędzimy w Thamel.

Jeśli przyjedziesz w czasie Tihar, Thamel jest również dobrym miejscem, aby zobaczyć dzieci chodzące od domu do domu, śpiewające i zbierające kilka rupii.

Hotele w Katmandu, które są dostępne podczas Twojej podróży, znajdziesz tutaj:

Zazwyczaj wolimy nocować w lokalnych hotelach. Podobało nam się [Wspaniały hotel w Thamel](#). Znajduje się w cichej, bocznej uliczce, bardzo blisko [Świątynia Tridewi](#) w naszych [wycieczka piesza z przewodnikiem po Thamel](#) i [Restauracja ogrodowa Decheling](#), gdzie sugerujemy zjeść swój pierwszy obiad w Katmandu.

Jeśli wolisz hotel wyższej klasy, w bardziej zachodnim stylu, Fairfield Marriott ([mapa](#), [recenzje](#), [Expedia](#), [rezerwacja.com](#)) jest tuż obok.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL
ANTHROPOLOGICAL
INSTITUTE
OF GREAT
BRITAIN
AND IRELAND
PART I
1901

CONTENTS
PART I
1901

2. The second part of the document focuses on the implementation of internal controls to prevent fraud and errors. It outlines the key components of a robust internal control system, including segregation of duties, authorization procedures, and regular monitoring and evaluation.

3. The third part of the document addresses the challenges faced by the organization in managing its financial resources. It identifies the main areas of concern, such as budgeting, cash flow management, and debt servicing, and proposes strategies to address these challenges.

4. The fourth part of the document provides a detailed analysis of the organization's financial performance over the past year. It compares the actual results with the budgeted figures and identifies the factors that contributed to the variances.

5. The fifth part of the document presents the organization's financial outlook for the next year. It discusses the expected trends and risks, and provides recommendations for improving the financial performance.

5. Samodzielne zwiedzanie Nepalu

5.1 Dzień 1: Przyłot do Katmandu, zjedz kolację i odwiedź Swayambhunath, aby zobaczyć zachód słońca

Wydaje się, że prawie wszystko w Nepalu potrzebuje więcej czasu niż w wielu innych krajach.

Jeśli pierwszego dnia w Katmandu masz plany na zwiedzanie lub zakupy, postaraj się przybyć na godzinę 13:00. Dzięki temu będziesz mieć czas na zjedzenie obiadu i zwiedzanie.

5.1.1 Przewodnik po przybyciu na międzynarodowe lotnisko w Katmandu (Międzynarodowy port lotniczy Tribhuvan, KTM) ([mapa, strona internetowa](#))

Jeśli chcesz pozwedzać przed zapadnięciem zmroku, zaplanuj przybycie na lotnisko w Katmandu przed godziną 13:00. Przejazd przez lotnisko zajmie Ci prawdopodobnie około 90 minut, a podróż do hotelu wśród ruchliwego ruchu w Katmandu może z łatwością zająć od 30 minut do godziny.

Po wyjściu z samolotu kieruj się znakami prowadzącymi do kontroli paszportowej i odbioru bagażu.

Zanim będziesz mógł przejść kontrolę paszportową i, zakładając, że jesteś gościem zagranicznym, który kwalifikuje się do otrzymania wizy w dniu przyjazdu, musisz dokonać płatności za wizę.

Zabierz wydruk [zezwolenie na podróż, które uzyskałeś online na 15 \(lub mniej\) dni przed datą przyjazdu](#) do stanowiska pobierania opłat wizowych, które znajduje się w tym samym holu, co kontrola paszportowa:

Opłatę wizową należy uiścić w dolarach amerykańskich, euro lub innych wybranych walutach podanych na stronie internetowej zezwoleń na podróż.

Jeśli nie masz żadnej z dozwolonych walut, masz dwie możliwości:

1. w pobliżu Centrum Poboru Opłat Wizowych znajduje się bankomat, z którego można wypłacić gotówkę

2. linia po lewej stronie w Centrum Poboru Opłat Visa to miejsce, w którym akceptowane są płatności kartą kredytową. Ta linia jest jednak najdłuższa

Po otrzymaniu pokwitowania płatności przejdź do stanowiska imigracyjnego (kontrola paszportowa) w tej samej hali. Następnie udasz się do strefy odbioru bagażu, aby odebrać swój bagaż (jeśli którykolwiek został nadany) i/lub opuścić lotnisko.

W strefie odbioru bagażu znajdują się dwa bankomaty, należy jednak pamiętać, że nie ma gwarancji, że działają. Wygląda na to, że jednemu z nich często brakuje pieniędzy lub jest on zepsuty.

Po zabraniu bagażu kieruj się znakami do wyjścia. Miniecie Państwo jedno, a później kolejne stoisko dwóch największych operatorów telefonii komórkowej w Nepalu. To dobra okazja, aby kupić [Nepalska karta SIM](#) do swojego telefonu. Pamiętaj, że do aktywacji [Konto Pathao](#) potrzebny jest nepalski numer telefonu. Po aktywowaniu konta Pathao możesz, jeśli chcesz, ponownie przełączyć kartę SIM na oryginalną kartę SIM, ponieważ aplikacja Pathao zapisuje informacje o Twoim koncie w telefonie, dzięki czemu możesz używać aplikacji z dowolną kartą SIM.

Aby otrzymać kartę SIM należy wypełnić formularz udostępniony przez obsługę stoiska i załączyć zdjęcie paszportowe. Jeśli nie zabrałeś ze sobą zdjęcia paszportowego, personel zrobi je za dodatkową opłatą w wysokości 50 rupii w momencie pisania. Nepalskie karty SIM nie są bardzo drogie. Jeśli zdecydujesz się nie kupować jednego na lotnisku, możesz go później kupić w wielu sklepach w turystycznych obszarach Katmandu i Pokhary.

W momencie pisania tego tekstu NCell miał następujące ceny:

S/N	Validity	Data	Price	Talk Time
1	7 DAYS	12 GB	NPR. 400	399 MINS (ONLY FOR LOCAL)
2	28 DAYS	26 GB	NPR. 600	599 MIN (ONLY FOR LOCAL)
3	28 DAYS	60 GB	NPR 1000	UNLTD CALL (ONLY FOR LOCAL)
4	28 DAYS	115 GB	NPR. 1500	UNLTD CALL (ONLY FOR LOCAL)

PS: IF YOU DON'T HAVE PHOTO WE CHARGE 50 RS. EXTRA.

Od wyjścia z samolotu do opuszczenia lotniska zajmie Ci prawdopodobnie około 90 minut.

Po wyjściu z lotniska prawdopodobnie:

- mieć kierowcę z hotelu,
- czeka na Ciebie [usługa transferu](#) (który wcześniej ustaliłeś).
- kup Pathao lub inDrive
- weź jedną z wielu taksówek czekających na lotnisku

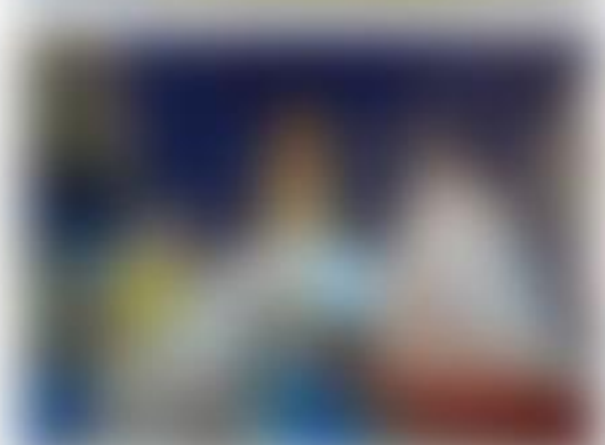
Pamiętaj, że aby zapłacić Pathao, inDrive lub taksówkarzowi, potrzebujesz lokalnej waluty. Nie akceptują kart kredytowych ani walut obcych.

Ponieważ możesz nie być jedynym gościem z Twojego hotelu, który przybędzie w tym czasie, istnieje ryzyko, że kierowca hotelowego transportu wahadłowego poprosi Cię,

THE
THE
THE

Swayambhunath (Swayambhu Mahachaitya) to ważny kompleks religijny, który został zbudowany na szczycie wzgórza i dlatego oferuje piękne widoki na część Doliny Katmandu, a także piękne zachody słońca.

Dla miejscowych Newarów Swayambhunath jest najświętszym miejscem pielgrzymek buddyjskich, a dla buddystów tybetańskich drugim po [Stupa Boudhanath](#).

Swayambhunath zostało założone przez króla Vrsadewę w 640 roku naszej ery. Istnieją historyczne dowody na to, że cesarz Ashoka zbudował świątynię na tym wzgórzu w III wieku p.n.e., ale świątyni nie było już dawno przed zbudowaniem Swayambhunath.

W XV wieku stupa uległa zniszczeniu i została odbudowana przez indyjskiego mnicha buddyjskiego i opata Śāriputrę oraz króla z dynastii Malla. Miejsce to było używane przez buddystów i hinduistów, a wschodnie schody zostały dodane w XVII wieku przez hinduskiego króla Katmandu Malla, Pratapa Mallę.

Od czasu powstania stupa była poddawana znaczącym renowacjom 15 razy – ostatni remont miał miejsce w 2010 roku, podczas którego została ponownie złożona 20 kg złota.

W chwili pisania tego tekstu wstęp wynosi 200 Rs za osobę, płatne gotówką (nie kartami kredytowymi ani debetowymi) w małej budce przy wejściu na schodach prowadzących do kompleksu.

Oprócz tego, że jest to ważny kompleks religijny, turyści lubią tu przyjeżdżać, aby zobaczyć wiele żyjących tu małp.

Pamiętaj, że małpy mogą wyglądać uroczo, ale nie chcesz ich karmić ani w żaden sposób z nimi wchodzić w interakcję. Są to dzikie zwierzęta, znane z kradzieży jedzenia i powodowania poważnych ukąszeń, gdy podejdziesz zbyt blisko lub nie oddasz jedzenia. Dlatego jeśli masz przy sobie jedzenie: ukryj je i nigdy nie spożywaj na terenie kompleksu.

Po wejściu po schodach dotrzesz do dolnej części kompleksu sakralnego i tutaj prawdopodobnie zobaczysz pierwsze małpy oraz stupę. Należy pamiętać, że nie jest to główny kompleks ani główna stupa.

Oczy i brwi, które widzisz na stupie, należą do Buddy, a nos jest w rzeczywistości numerem 1 w alfabecie nepalskim, podobnie jak ten, który widnieje na nepalskich tablicach rejestracyjnych.

Po spędzeniu tu kilku minut wróć do schodów i wejdź do głównego kompleksu. Po dotarciu na szczyt podobno pokonałeś 365 schodów. Na górze zobaczysz dużą stupę, różne świątynie i będziesz miał piękny widok na Dolinę Katmandu.

Jak wszystkie stupy w Nepalu, główna stupa Buddy ma połączane oczy i brwi, tyle że nos jest inny. Oczy i brwi malowano na stupach od XVI wieku, ale powód, dla którego to robiono, nie jest znany. Istnieją spekulacje, że mogą reprezentować strażników obserwujących wszechświat we wszystkich 4 niebiańskich kierunkach, a nie oczy Buddy, ale ludzie wolą nazywać je oczami Buddy.

5.2.1.1 Kamienne wylewki Ga Hiti

([mapa](#), [recenzje](#))

Kamienne wylewki Ga Hiti oferują fascynujący wgląd w pomysłowość i zrównoważony projekt cywilizacji Newar, która zaprojektowała ten starożytny system zarządzania wodą. Miejsce to, często pomijane przez turystów, jest jednym z 573 kamiennych wylewów w Dolinie Katmandu.

Co to jest Ga Hiti?

Nazwa 'Ga Hiti' pochodzi z języka Newarów, gdzie 'Ga' odnosi się do konkretnej miejscowości (w tym przypadku tej okolicy), a 'Hiti' oznacza 'kamienną wylewkę'. Razem Ga Hiti oznacza po prostu 'kamienne dziobki Ga'. Te tradycyjne kamienne rzygacze zasilane są wodą deszczową, która jest kierowana do kamiennych rzygaczy pod wpływem grawitacji. Kanały to wyrafinowany system, którego zadaniem jest regulacja przepływu wody, jej oczyszczanie i unikanie zatorów dzięki zaawansowanemu systemowi drenażowemu.

Hitis są głównym elementem życia społeczności w Dolinie Katmandu od ponad tysiąca lat.

Znaczenie historyczne i kulturowe

Kamienne wylewki zostały po raz pierwszy zbudowane w Królestwie Licchavi w V wieku naszej ery, za panowania króla Brisasdeva.

Jednakże Ga Hiti została zbudowana w okresie Malla, prawdopodobnie w XIV lub XV wieku. Jest częścią rozbudowanej sieci dhunge dhara (kamiennych wylewów), które niegdyś dostarczały czystą wodę całym społecznościom. Systemy te były zasilane podziemnymi kanałami, które czerpały z naturalnych warstw wodonośnych lub źródeł wody źródlanej. Misternie rzeźbione kamieniarki przedstawiające bogów, mityczne stworzenia i symboliczne motywy sprawiają, że miejsce to jest nie tylko funkcjonalne, ale także ma znaczenie duchowe.

Miejscowi historycznie używali Ga Hiti do wszystkiego, od picia i kąpieli po rytuały religijne. Kobiety w społeczności gromadziły się tutaj rano, aby przynieść wodę i nawiązać kontakty towarzyskie, co czyniło to kamieniem węgielnym codziennego życia. Woda wypływająca z czterech dysz w Ga Hiti wygląda, jakby wypływała z ust Makary, mitycznego stworzenia, które jest pojazdem dla Gangi, hinduskiej bogini wody. Hindusi wierzą, że to król o imieniu Bhagirath sprowadził rzekę Gangę z nieba na Ziemię.

5.2.1.2 Świątynia Bikramshila Mahaviha

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa 'Bikramshila Mahavihar' jest zakorzeniona w sanskrycie i tradycji buddyjskiej. 'Bikramshila' odnosi się do starożytnego uniwersytetu klasztornego w Indiach, niegdyś znanego centrum nauki buddyjskiej, natomiast 'Mahavihar' oznacza 'wielki klasztor'. Nazwa ta sugeruje, że świątynia była albo inspirowana, lub poświęcony zachowaniu nauk i ducha pierwotnego klasztoru Vikramashila, podkreślając jego znaczenie jako centrum duchowego i edukacyjnego.

Znaczenie historyczne

Bikramshila Mahavihar, znany również lokalnie jako Bhaidegah lub Bhaidegah Vihar, jest jednym z wielu bahalów (klasztorów na dziedzińcu) w Patanie. Pochodząca ze średniowiecznego okresu Malla świątynia jest doskonałym przykładem architektury buddyjskiej Newar, charakteryzującej się rzeźbionymi drewnianymi oknami, misternymi ceglami i tradycyjnymi kamiennymi rzeźbami.

Te mahavihary służyły zarówno jako ośrodki religijne, jak i centra społeczności. Na terenie kompleksu mieszkali, studiowali i nauczali mnisi, a lokalni mieszkańcy często uczestniczyli w codziennych rytuałach i festiwalach.

Świątynia dzisiaj

Dziś świątynia Bikramshila Mahavihar pozostaje aktywnym miejscem kultu. Miejscowi wielbiciel regularnie odwiedzają to miejsce, aby zapalić lampki maślane, złożyć ofiary i wziąć udział w ceremoniach buddyjskich.

Jego spokojny, ale w większości pusty dziedziniec zapewnia cichą odskocznnię od tętniących życiem ulic miasta. Na drugim końcu dziedzińca ukryta jest mała biało-złota stupa.

Goście są mile widziani.

Wskazówki dotyczące zwiedzania

- **Wstęp jest bezpłatny.**
- **Etykieta:** Ze względu na aktywne miejsce kultu religijnego odwiedzający powinni ubierać się skromnie i zachowywać się z szacunkiem podczas zwiedzania terenu świątyni.

5.2.1.3 Świątynia Bhagwati Bahal

([mapa](#), [recenzje](#))

Świątynia Bhagwati Bahal znana jest również jako 'Sankateshwor Bhagawati' lub 'Bhagwati'

Mandir”.

Imię 'Sankateshwor Bhagawati' jest prześląknięte duchową symboliką. 'Sankat' oznacza w sanskrycie 'niebezpieczeństwo' lub 'kryzys', a 'Ishwor' oznacza 'pan' lub 'boska istota'. Łącznie 'Sankateshwor' można rozumieć jako 'boskiego obrońcę w czasach kłopotów’.

'Bhagawati' to potężna forma bogini Durgi, czczona jako ucieleśnienie kobiecej siły i ochrony.

Razem imię to oznacza boginię, która usuwa przeszkody i chroni wielbicieli przed niebezpieczeństwem.

Znaczenie historyczne i kulturowe

Świątynia Sankateshwor Bhagawati to mała, jednopiętrowa świątynia z mosiężnym dachem, która prawdopodobnie pochodzi ze średniowiecznego okresu Malla, ale niestety nie są znane żadne szczegóły dotyczące jej budowy. Architektura świątyni odzwierciedla tradycyjne rzemiosło Newarów, z misternie rzeźbioną stolarką, metalowymi detalami i centralną świątynią, w której znajduje się wizerunek bogini Bhagwati.

Przez stulecia lokalni wielbicieli zwracali się do Sankateshwor Bhagawati o ochronę w czasie choroby, klęsk żywiołowych lub trudności osobistych. Jest szczególnie czczona podczas Dashain, największego hinduskiego święta w Nepalu, kiedy świątynia staje się centrum wydarzeń, podczas których odbywają się specjalne pudże, ofiary i ofiary ze zwierząt składane na jej cześć.

Świątynia dzisiaj

Dziś świątynia Bhagwati Bahal jest aktywnym miejscem duchowym, do którego miejscowi przychodzą modlić się, zapalać kadzidła i uczestniczyć w świętach religijnych.

Wskazówki dotyczące zwiedzania

- **Wstęp jest bezpłatny.**
- **Etykieta: Zalecany jest skromny strój. Odwiedzający mogą zwiedzać dziedziniec, obserwować rytuały i robić zdjęcia z szacunkiem.**

5.2.1.4 Chhwasal Ajima Sthan

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwę 'Chhwasal Ajima Sthan' można podzielić na trzy części. 'Chhwasal' odnosi się do dzielnicy w Katmandu, w której znajduje się świątynia. 'Ajima' to termin używany w kulturze Newarów do opisania babcinej bogini, jednej z wielu lokalnych manifestacji boskiej kobiecości, często kojarzonej z zawziętą ochroną, mądrością i opieką. 'Sthan' oznacza 'miejsce' lub 'miejsce' w sanskrycie. Razem nazwa oznacza 'święte miejsce Ajimy w Chhwasal'.

Boginie Ajima są kluczowymi obrońcami miasta, a każda dzielnica tradycyjnie ma własną świątynię Ajima, tworzącą duchową sieć obrony w całej Dolinie Katmandu.

Znaczenie historyczne i kulturowe

Chhwasal Ajima Sthan to w zasadzie mały plac ze ścianami zawierającymi posągi różnych bogiń Ajima. Choć dokładne źródła historyczne są skąpe, uważa się, że miejsce to sięga wieków wstecz i jest zakorzenione w rdzennych tradycjach Newarów, które poprzedzały nawet okres Malla. Boginie te, często postrzegane jako opiekunki ośmiu głównych punktów miasta, cieszą się głębokim szacunkiem i często czczą je poprzez rytuały, ofiary ze zwierząt i coroczne festiwale.

Świątynia dzisiaj

Dziś Chhwasal Ajima Sthan pozostaje aktywnym miejscem kultu. Miejscowi regularnie odwiedzają świątynię, aby modlić się o ochronę, zdrowie i dobrobyt. Miejsce to jest szczególnie tętniące życiem podczas głównych festiwali Newar, takich jak Mohani (newarska wersja Dashain), kiedy wielbicieli odprawiają wyszukane rytuały i tradycyjne tańce na cześć bogini.

Wskazówki dotyczące zwiedzania

- **Wstęp jest bezpłatny.**
- **Etykieta: Ubieraj się skromnie i szanuj trwające rytuały.**

5.2.1.5 Świątynia Tridevi

([mapa](#), [recenzje](#))

Słowo 'Tridevi' w sanskrycie oznacza 'trzy boginie'. Odnosi się do żeńskich odpowiedników trójcy hinduskiej (Trimurti):

- **Saraswati, bogini mądrości i nauki**
- **Lakshmi, bogini bogactwa i dobrobytu**
- **Parvati, bogini mocy i oddania**

Razem reprezentują kobiecą boską energię, która uzupełnia i równoważy męskie bóstwa Brahmę, Wisznu i Śiwę. Świątynia upamiętnia to boskie trio, co czyni ją rzadkim miejscem, w którym wszystkie trzy boginie są wspólnie czczone.

Znaczenie historyczne i kulturowe

Świątynia Tridevi jest częścią kompleksu Tridevi Sadak, zlokalizowanego w pobliżu [Restauracja ogrodowa Decheling](#), który prawdopodobnie odwiedziłeś ostatniej nocy, jeśli podążałeś trasą opisaną w tym fioletowym przewodniku turystycznym Backpack and Snorkel Nepal Purple.

Świątynia została prawdopodobnie zbudowana na początku XIX wieku przez Randhwaja Thapę, syna potężnego wojownika Bada Kaji Amara Singha Thapę. Odzwierciedla tradycyjną nepalską architekturę z pięknie rzeźbionymi drewnianymi drzwiami, wielopoziomowymi dachami i żywą ikonografią religijną.

Każda z trzech bogiń ma własne sanktuarium na terenie świątyni i są regularnie czczone przez wielbicieli poszukujących błogosławieństw wiedzy, fortuny i siły duchowej. Świątynia odgrywa znaczącą rolę podczas świąt hinduskich, szczególnie podczas Saraswati Puja, Lakshmi Puja i Teej, kiedy miejsce to ożywia się rytuałami, ofiarami i lokalnymi uroczystościami.

Świątynia dzisiaj

Dziś Świątynia Tridevi pozostaje istotną częścią życia religijnego Katmandu, szczególnie dla studentów, przedsiębiorców i rodzin, które odwiedzają ją w poszukiwaniu boskiego przewodnictwa. Pomimo lokalizacji przy ruchliwej ulicy w ruchliwej dzielnicy handlowej, w świątyni panuje spokojna i relaksująca atmosfera.

Wskazówki dotyczące zwiedzania

- **Wstęp jest bezpłatny.**
- **Etykieta:** Zalecany jest skromny ubiór. Odwiedzający mogą modlić się, przestrzegać rytuałów i robić pełne szacunku zdjęcia.

5.2.1.6 Tybetańska księgarnia

([mapa](#), [recenzje](#))

Czy lubisz wysyłać pocztówki lub listy z podróży? Jeśli tak, Tybet Book Store jest Twoją najlepszą szansą na zakup znaczków, ponieważ urzędy pocztowe są w Nepalu bardzo trudne do znalezienia. Nie tylko sprzedają znaczki, oszczędzając cenny czas podróży, ale będąc tam, zapoznaj się z ich wyborem pocztówek, pamiątek i szerokim wyborem książek w języku angielskim i nepalskim.

5.2.1.7 Stupa Dharma Dhaatu

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa 'Dharma Dhaatu' pochodzi z sanskrytu i filozofii buddyjskiej. 'Dharma' odnosi się do uniwersalnej prawdy lub nauk Buddy, podczas gdy 'Dhaatu' oznacza 'żywioł' lub 'królestwo'. Razem Dharma Dhaatu oznacza 'królestwo prawdy' lub 'sferę ostatecznej rzeczywistości'.

Stupa to tradycyjna buddyjska budowla, która symbolizuje oświecenie i często zawiera święte relikwie lub służy jako miejsce medytacji.

Nazwę Dharma Dhaatu Stupa można zatem interpretować jako 'stupę reprezentującą królestwo Dharmy', jako symbol duchowego wglądu i wewnętrznego spokoju.

Znaczenie historyczne i kulturowe

Sama stupa została zaprojektowana w tradycyjnym stylu tybetańskim, z błyszczącą białą kopułą, złotą iglicą i wszechwidzącymi oczami Buddy spoglądającymi w czterech kierunkach. To, co czyni go wyjątkowym, to fakt, że ma tylko 11 warstw parasola, zamiast jak zwykle 13, na górze.

Stupa dzisiaj

Dziś Stupa Dharma Dhaatu jest miejscem medytacji i kultu. Znajduje się na ruchliwym placu i jest ogrodzona, ale nadal można spacerować wokół stupy zgodnie z ruchem wskazówek zegara, kręcąc młynkami modlitewnymi prawą ręką, lub po prostu obserwować ludzi wykonujących swoje codzienne życie.

Wskazówki dotyczące zwiedzania

- **Wstęp jest bezpłatny.**
- **Etykieta:** Odwiedzający mogą spacerować po terenie, medytować lub obserwować rytuały. Ubieraj się skromnie i zachowuj cichą, pełną szacunku postawę.

...

...

5.2.1.9 Świątynia Ikha Narayan

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa 'Ikha Narayan' jest zakorzeniona w języku Newar i tradycji hinduskiej.

- 'Ikha' odnosi się do konkretnej dzielnicy lub tole, w której znajduje się świątynia, w starożytnym układzie miasta Katmandu.
- 'Narayan' to jedno z wielu imion Pana Wisznu, obrońcy i obrońcy hinduskiej trójcy.

Razem Ikha Narayan odnosi się do świątyni Wisznu znajdującej się w dzielnicy Ikha.

1. The first image shows a person in a blue shirt and a person in a red shirt standing in front of a building. The person in the blue shirt is on the left and the person in the red shirt is on the right. They are both smiling and looking at the camera.

2. The second image shows a person in a blue shirt and a person in a red shirt standing in front of a building. The person in the blue shirt is on the left and the person in the red shirt is on the right. They are both smiling and looking at the camera.

Świątynia jest szczególnie ważna dla tradycji Kumari, ponieważ Żywa Bogini Katmandu odwiedza Świątynię Nardevi podczas określonych świąt, jeszcze bardziej zwiększając duchową wagę świątyni i znaczenie kulturowe.

Istnieje mit zakorzeniony w lokalnych tradycjach, cytowany w kilku kronikach historycznych, na temat założenia i wczesnych tradycji świątyni Nardevi.

Legenda głosi, że król sąsiedniego Patanu, zapuszczający się w dzicz ówczesnego Kantipur (współczesne Katmandu) na wyprawę myśliwską, niespodziewanie się zgubił. W pobliżu obszaru znanego obecnie jako Kilagal doszło do niebezpieczeństwa – szarżujący i nieustępliwy dziki słoń zmusił króla do ucieczki. Jego desperacka ucieczka zaprowadziła go w pobliże dzisiejszej świątyni Nardevi, gdzie szukał schronienia w objęciach potężnego drzewa. Wyczerpanie i strach zrobiły swoje, a król stracił przytomność.

Po przebudzeniu historia opowiada o głębokim spotkaniu. Mówi się, że sama bogini Swetakali (przetłumaczona: Biała Kali; Swetakali jest manifestacją białej (spokojnej i życzliwej) strony potężnej bogini Kali, dawczyni życia i ochrony) pojawiła się przed nim, a jej obecność była latarnią nadziei. Jej słowa, proste, ale pełne mocy obdarzenie życiem, odbiły się echem: 'Możesz żyć'. Głęboko poruszony i wdzięczny za tę boską interwencję, król wrócił do swojego królestwa w Patanie. Jednak pamięć o jego spotkaniu pozostała, zmuszając go do upamiętnienia otrzymanej łaski ratującej życie. W ten sposób wzniesiono świątynię Nardevi w tym samym miejscu, w którym znalazł sanktuarium.

Co ciekawe, wpływ tego świętego miejsca wykraczał poza jego pierwotne założenie. Później mówi się, że dwóch królów z potężnego królestwa Bhaktapur również doświadczyło wizji tej samej życzliwej bogini. Spotkania te umocniły znaczenie świątyni i zainspirowały władców Bhaktapur do aktywnego przyczyniania się do jej zachowania. Zapoczątkowali tradycje, które trwają do dziś, w tym rytualne zapalenie lamp ghee w ramach ofiary i znaczący akt poświęcenia owcy na terenie świątyni. Ten specyficzny rytuał jest wykonywany w wyjątkowy sposób przez garncarzy Kumale z pobliskiego miasta Thimi, zgodnie z tradycją przekazywaną z pokolenia na pokolenie jako sposób na uhonorowanie bogini.

Kolejną warstwą tej trwałej historii jest lokalne przekonanie dotyczące pierwotnej siedziby bogini, zwanej 'Byachen'. Uważa się, że jest to święte miejsce położone w pobliżu świątyni, w którym starannie chroni się ozdoby i ubrania bogini, co stanowi namacalne połączenie z boską obecnością, która nadal czuwa nad społecznością.

Uważa się, że świątynia została założona w IX wieku przez władcę Thakuri Gunakamadewę (949-994 ne), który założył Katmandu (znane wówczas jako Kantipur).

Rola w rytuałach i świątach

Świątynia Nardevi to kluczowe miejsce podczas Indra Jatra, jednego z najwspanialszych festiwali ulicznych w Katmandu, który trwa 8 dni i zwykle odbywa się we wrześniu, ale dokładna data jest różna, ponieważ jest ustalana zgodnie z kalendarzem księżycowym. Festiwal poświęcony jest przede wszystkim Panu Indrze, hinduskiemu bogu deszczu i królowi nieba, a jego celem jest podziękowanie za deszcze monsunowe, które są niezbędne dla rolnictwa i dobrych zbiorów. Jedną z głównych

atrakcji jest Kumari Jatra, procesja rydwanów Żywej Bogini Kumari. Kumari, młoda dziewczyna Newar, uważana za ucieleśnienie bogini Taleju, jest przewożona pięknie zdobionym rydwanem po starożytnych ulicach Katmandu. Towarzyszą jej rydwany przewożące przedstawicieli Ganesha i Bhairava.

Parada zatrzymuje się w różnych świątyniach, w tym w Nardevi, aby złożyć hołd. W świątyni regularnie odbywają się pudże (rytuały), szczególnie odprawiane przez mieszkańców, którzy szukają ochrony bogini lub błogosławieństw dla zdrowia i dobrobytu.

Kiedy odwiedzisz świątynię, nie będziesz mógł wejść, ale możesz zajrzeć przez frontowe drzwi i pozować do zdjęć z 2 kolorowo pomalowanymi mitycznymi postaciami po obu stronach drzwi.

Etykieta: Przestrzegaj barier i nie sięgaj ponad nimi do świątyni.

1. The first image shows a close-up of a person's face, which is heavily blurred and distorted, making it impossible to identify the individual. The image appears to be a screenshot from a video or a heavily processed photograph.

The first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the
the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the
the thirteenth is the fact that the
the fourteenth is the fact that the
the fifteenth is the fact that the
the sixteenth is the fact that the
the seventeenth is the fact that the
the eighteenth is the fact that the
the nineteenth is the fact that the
the twentieth is the fact that the
the twenty-first is the fact that the
the twenty-second is the fact that the
the twenty-third is the fact that the
the twenty-fourth is the fact that the
the twenty-fifth is the fact that the
the twenty-sixth is the fact that the
the twenty-seventh is the fact that the
the twenty-eighth is the fact that the
the twenty-ninth is the fact that the
the thirtieth is the fact that the
the thirty-first is the fact that the
the thirty-second is the fact that the
the thirty-third is the fact that the
the thirty-fourth is the fact that the
the thirty-fifth is the fact that the
the thirty-sixth is the fact that the
the thirty-seventh is the fact that the
the thirty-eighth is the fact that the
the thirty-ninth is the fact that the
the fortieth is the fact that the
the forty-first is the fact that the
the forty-second is the fact that the
the forty-third is the fact that the
the forty-fourth is the fact that the
the forty-fifth is the fact that the
the forty-sixth is the fact that the
the forty-seventh is the fact that the
the forty-eighth is the fact that the
the forty-ninth is the fact that the
the fiftieth is the fact that the
the fifty-first is the fact that the
the fifty-second is the fact that the
the fifty-third is the fact that the
the fifty-fourth is the fact that the
the fifty-fifth is the fact that the
the fifty-sixth is the fact that the
the fifty-seventh is the fact that the
the fifty-eighth is the fact that the
the fifty-ninth is the fact that the
the sixtieth is the fact that the
the sixty-first is the fact that the
the sixty-second is the fact that the
the sixty-third is the fact that the
the sixty-fourth is the fact that the
the sixty-fifth is the fact that the
the sixty-sixth is the fact that the
the sixty-seventh is the fact that the
the sixty-eighth is the fact that the
the sixty-ninth is the fact that the
the seventieth is the fact that the
the seventy-first is the fact that the
the seventy-second is the fact that the
the seventy-third is the fact that the
the seventy-fourth is the fact that the
the seventy-fifth is the fact that the
the seventy-sixth is the fact that the
the seventy-seventh is the fact that the
the seventy-eighth is the fact that the
the seventy-ninth is the fact that the
the eightieth is the fact that the
the eighty-first is the fact that the
the eighty-second is the fact that the
the eighty-third is the fact that the
the eighty-fourth is the fact that the
the eighty-fifth is the fact that the
the eighty-sixth is the fact that the
the eighty-seventh is the fact that the
the eighty-eighth is the fact that the
the eighty-ninth is the fact that the
the ninetieth is the fact that the
the ninety-first is the fact that the
the ninety-second is the fact that the
the ninety-third is the fact that the
the ninety-fourth is the fact that the
the ninety-fifth is the fact that the
the ninety-sixth is the fact that the
the ninety-seventh is the fact that the
the ninety-eighth is the fact that the
the ninety-ninth is the fact that the
the hundredth is the fact that the

5.2.1.12 Samodzielna wycieczka piesza po placu Durbar w Katmandu

([mapa](#), [recenzje](#))

Żadna wizyta w Katmandu nie będzie kompletna bez doświadczenia ponadczasowej wspaniałości placu Durbar Square w Katmandu, jednego z najbardziej charakterystycznych i bogatych kulturowo zabytków miasta. Znany również jako plac Hanuman Dhoka Durbar, ten wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oferuje fascynujący wgląd w królewską przeszłość Nepalu i skomplikowaną architekturę Newar.

Pochodzenie imienia

Termin 'Plac Durbar' dosłownie oznacza 'Plac Pałacowy', a w Katmandu odnosi się do placu przed starym pałacem królewskim królów Malla, którzy rządili Doliną Katmandu od XII do XVIII wieku. Nazwa 'Hanuman Dhoka' pochodzi od posągu Hanumana, małego boga i oddanego sługi Pana Ram, który stoi przy wejściu do pałacu. Słowo Dhoka oznacza 'bramę'.

Żywe Muzeum Historii i Kultury

Plac Durbar w Kathmandu to oszałamiająca wizytówka tradycyjnej nepalskiej architektury, gdzie misternie rzeźbione drewniane okna, wielopoziomowe świątynie w stylu pagody i otwarte dziedzińce tworzą scenę, która wydaje się zarówno starożytna, jak i żywa.

Współczesne zastosowanie i znaczenie kulturowe

Choć plac Durbar w Katmandu nie jest już siedzibą władzy, pozostaje duchowym, ceremonialnym i towarzyskim centrum. Przez cały rok jest gospodarzem kilku ważnych festiwali, w tym Indra Jatra, podczas którego Kumari parady ulicami w procesji rydwanów.

Miejscowi zbierają się tutaj, aby spotykać się towarzysko, odpoczywać lub modlić się, podczas gdy rzemieślnicy, sprzedawcy uliczni i artyści tworzą dynamiczną atmosferę. Pomimo znacznych zniszczeń spowodowanych trzęsieniem ziemi w 2015 r. wiele świątyń zostało odrestaurowanych lub jest w trakcie rekonstrukcji, aby zachować ich dziedzictwo dla przyszłych pokoleń.

Samodzielna wycieczka piesza po placu Durbar w Katmandu

Jeśli podążałeś naszą pieszą wycieczką po Thamel, wejdiesz na plac Durbar w Kathmandu od zachodu.

Informujemy, że obcokrajowcy muszą zapłacić w kasach za wstęp w wysokości 1000 Rs od osoby – obywatele Nepalu mogą wejść za darmo. Nie ma barier, które uniemożliwiają Ci wejście, ale jeśli nie zapłacisz, to tylko kwestią czasu będzie, kiedy odnajdzie Cię strażnik i poprosi Cię o udanie się do kasy i zapłacenie.

Kathmandu Durbar Square jest otwarty 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, a wstęp odbywa się zazwyczaj w godzinach 9:00–18:00.

Część budynków jest udostępniona do zwiedzania. Godziny otwarcia są różne, ale zazwyczaj są otwarte od 9:00 do 18:00.

Poniższa mapa pokazuje interesujące miejsca na placu Durbar w Kathmandu:

A = [Gaddi Baihak](#)

B = [Świątynia Trailokya Mohan Narayan](#)

C = [Świątynia Maju Dega](#)

D = [Świątynia Madyo Parvati](#)

E = [Tago Gan Bell](#)

F = [Kamienna Świątynia Wisznu](#)

G = [Świątynia Saraswoti](#)

H = [Cyasilim Dega](#)

I = [Kolumna Króla Pratapa Malli](#)

J = [Świątynia Jagannatha](#)

K = [Świątynia Indrapur](#)

L = [Świątynia Maha Wisznu](#)

M = [Świątynia Śiwy](#)

N = [Świątynia Shree Kaal Bhairav](#)

O = [Świątynia Kageswor Mahadev](#)

P = [Świątynia Taleju Bhawani](#)

Q = [Świątynia Makhan Mahadev](#)

R = [Świątynia Nil Barahi](#)

S = [Świątynia Kotilingeshwar Mahadev](#)

T = [Świątynia Shree Bhuvaneshwor Mahadev](#)

U = [Kumari Ghar](#)

V = [Pałac Hanumana Dhoki](#)

1. The first step in the process of creating a new product is to identify a market need. This involves conducting market research to understand what consumers want and what problems they are facing. Once a need is identified, the next step is to develop a concept that addresses that need.

2. The second step is to create a prototype. This is a physical model of the product that allows the designer to test and refine the design. Prototyping can be done in a variety of ways, from simple sketches and models to more complex, functional prototypes.

3. The third step is to conduct a feasibility study. This involves evaluating the technical, financial, and market viability of the product. A feasibility study helps to identify potential risks and challenges, and it provides a basis for making informed decisions about whether to proceed with the project.

4. The fourth step is to develop a business plan. This document outlines the company's goals, strategies, and financial projections. It is a key tool for securing funding and for guiding the company's operations. A well-developed business plan is essential for the success of any new venture.

5. The fifth step is to manufacture the product. This involves setting up a production line, sourcing materials, and hiring workers. Manufacturing is a critical part of the process, and it requires careful planning and execution to ensure that the product is produced efficiently and at a high quality.

6. The sixth step is to launch the product. This involves marketing the product, distributing it, and providing customer support. Launching a new product is a challenging task, and it requires a strong marketing strategy and a commitment to customer service.

Dziś pozostaje znaczącym zabytkiem zarówno ze względu na swoją wyjątkowość architektoniczną, jak i rolę historyczną. Podczas festiwali takich jak Indra Jatra staje się centralnym punktem, a dygnitarze i goście obserwują uroczystości z balkonu.

5.2.1.12.B Świątynia Trailokya Mohan Narayan

([mapa](#), [recenzje](#))

Odwróć się, a zobaczysz dwie świątynie zbudowane na platformach, do których prowadzą wysokie stopnie. Po lewej stronie świątynia licząca ok. Przed nią znajduje się platforma o wysokości 70–78 cm (2–3 stopy) i świątynia Trailokya Mohan Narayan.

Świątynia Trailokya Mohan Narayan na placu Durbar w Katmandu to XVII-wieczna świątynia w stylu pagody poświęcona Panu Wisznu. Znana ze szczegółowej architektury newarskiej i duchowego znaczenia, świątynia ta jest symbolem boskiej ochrony i dziedzictwa kulturowego w sercu stolicy Nepalu.

Imię 'Trailokya Mohan Narayan' ma głębokie znaczenie duchowe. W sanskrycie Trailokya odnosi się do 'trzech światów' (nieba, ziemi i świata podziemnego), a Mohan oznacza 'czarownik' lub 'atrakcyjny'. Narayan to jedno z wielu imion Pana Wisznu, bóstwa opiekuńczego w hinduizmie. Zatem pełną nazwę można przetłumaczyć jako 'Wisznu, zaklinacz trzech światów'.

Imię to odzwierciedla boską rolę Wisznu w utrzymywaniu kosmicznej równowagi i porządku we wszystkich sferach istnienia.

Znaczenie historyczne i zastosowanie

Świątynia została pierwotnie zbudowana w XVII wieku przez króla Pratapa Malla, jednego z najwybitniejszych królów Malla w Katmandu, znanego z mecenatu nad sztuką i architekturą. Świątynia została zbudowana na cześć Pana Wisznu i z czasem stała się popularnym miejscem kultu, zwłaszcza podczas świąt religijnych, takich jak Krysna Dżanmasztami.

Trzęsienie ziemi w 2015 roku całkowicie zniszczyło budynek – to, co dziś można zobaczyć, to efekt jego odbudowy, która zakończyła się w 2024 roku.

Wewnątrz świątyni znajduje się kamienny wizerunek Wisznu, a misterne rzeźby w drewnie na podporach i oknach odzwierciedlają kunszt artystyczny nowowarskich rzemieślników tamtej epoki.

THESE ARE THE
THESE ARE THE
THESE ARE THE
THESE ARE THE
THESE ARE THE

5.2.1.12.C Świątynia Maju Dega

([mapa](#), [recenzje](#))

Druga z 2 świątyń wraz ze schodami prowadzącymi do nich, na prawo (na północ) od [Świątynia Trailokya Mohan Narayan](#), to Świątynia Maju Dega.

Świątynia Maju Dega na placu Durbar w Katmandu to historycznie znacząca XVII-wieczna świątynia Śiwy, niegdyś znana ze swojej imponującej architektury i centralnej roli w życiu społecznym i duchowym Katmandu.

Nazwę 'Maju Dega' w języku Newarów można luźno przetłumaczyć jako 'Wielka Świątynia' lub 'Wielka Świątynia'. Słowo Dega pochodzi od Newarskiego terminu oznaczającego 'świątynię', a Maju oznacza coś znaczącego lub wielkiego. Nazwa ta odzwierciedla zarówno wielkość, jak i znaczenie świątyni w miejskim i religijnym krajobrazie Katmandu.

Znaczenie historyczne i zastosowanie

Maju Dega został pierwotnie zbudowany w 1690 roku przez Riddhi Lakshmi, królową matkę króla Bhupatindry Malli z Bhaktapur. Chociaż należała do dworu królewskiego Bhaktapur, jej patronat objął sąsiednie miasto Katmandu, ukazując wzajemne powiązania królestw Malla. Świątynia była poświęcona Panu Śiwie, jednemu z głównych bóstw hinduizmu, czczonemu jako niszczyciel i przekształcający w świętą trójkę.

Świątynia stanowiła wspaniały przykład wielopoziomowej architektury pagodowej Newar, a jej masywny, wielopoziomowy cokół służył jako popularne miejsce do siedzenia, relaksu i obserwowania rytmu placu. Niestety pierwotna konstrukcja została poważnie zniszczona podczas trzęsienia ziemi w 2015 roku, ale odbudowa przywróciła jej świetność.

Rola kulturowa i społeczna

Maju Dega od dawna jest czymś więcej niż tylko strukturą religijną. Szeroka platforma przed nim jest często wykorzystywana jako scena dla występów ulicznych. Podczas festiwali takich jak Indra Jatra świątynia jest kluczowym punktem widokowym, przyciągającym ludzi z całej doliny.

1. The first step is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

2. Once the problem is identified, the next step is to develop a plan or strategy to address it. This may involve setting goals, identifying resources, and determining the best course of action.

3. After developing a plan, the next step is to implement it. This involves putting the plan into action and monitoring progress. It may be necessary to make adjustments along the way.

4. Finally, the last step is to evaluate the results of the plan. This involves assessing whether the problem has been solved and whether the goals have been achieved. If not, it may be necessary to revise the plan and try again.

Świątynia jest przykładem architektury w stylu Newar, charakteryzującej się misternie rzeźbioną stolarką i wielopoziomową konstrukcją typową dla świątyń poświęconych bóstwom żeńskim w Nepalu. Jego projekt odzwierciedla mistrzostwo artystyczne rzemieślników z Doliny Katmandu, łącząc estetykę z duchową symboliką.

Rola w życiu codziennym i festiwalowym

Świątynia pozostaje aktywnym miejscem kultu, szczególnie podczas Teej, święta poświęconego Parvati. W tym czasie kobiety gromadzą się w świątyniach w całym Nepalu, aby modlić się o błogość małżeńską i pomyślność rodziny, a Madyo Parvati staje się obiektem oddania. Składane są ofiary z kwiatów, kadzideł i czerwonego proszku, a świątynia wypełnia się wibrującą energią.

Świątynia nie jest udostępniona do zwiedzania.

Dwa posągi lwów przed świątynią Madyo Parvati znane są jako Simhas, co w sanskrycie oznacza "lew". Są to tradycyjne postacie strażników, często spotykane po obu stronach wejść do świątyń hinduistycznych i buddyjskich w Azji Południowej i Himalajach.

Oto przegląd ich znaczenia:

Figurki Strażników:

- Simha są uważani za potężnych obrońców świątyni i jej świętej przestrzeni.
- Uważa się, że chronią przed złymi duchami i negatywną energią.
- Symbolizują siłę, odwagę i majestat.

Znaczenie symboliczne:

- W wielu kulturach lwy od dawna kojarzone są z królewskością i boską mocą.
- W mitologii hinduskiej często kojarzą się je z boginiami, takimi jak Durga (główna bogini hinduska, która jest boginią wojowniczką, która walczy ze złem i demonicznymi siłami zagrażającymi pokojowi i prawości) oraz Parvati (ważna bogini i żona Pana Śiwy, często postrzegana jako Boska Matka, ucieleśniająca cechy pielęgnowania, miłości i troski), wzmacniając ich ochronną rolę.
- Ich obecność przy wejściu do świątyni świadczy o wadze i świętości tego miejsca.

Element architektoniczny:

- Simhas są powszechnym elementem architektonicznym w tradycyjnym projekcie świątyń.
- Ich umieszczenie przy wejściu stanowi obramowanie drzwi i stwarza wrażenie majestatu i zachwyty.
- Często są wykonane z kamienia, ale mogą być również wykonane z innych materiałów.

Kontekst kulturowy:

- W kontekście świątyni Madyo Parvati te posągi lwów wpisują się w szerszą tradycję umieszczania figurek strażników przy wejściach do świątyń w Nepalu.
- Są wizualną reprezentacją ochronnej mocy boskości.

5.2.1.12.F Kamienna Świątynia Wisznu

([mapa](#))

Twój następny cel znajduje się tuż obok (na północ) [Tago Gan Bell](#). Od 2025 r. Świątynia ta jest nadal ogrodzona podczas naprawy i częściowej rekonstrukcji po zniszczeniu jej przez trzęsienie ziemi w 2015 r.

Kamienna Świątynia Wisznu na placu Durbar w Katmandu to skromna świątynia poświęcona Panu Wisznu, znana z kamiennej konstrukcji i znaczenia historycznego.

Świątynia wywodzi swoją nazwę od kamiennego wizerunku Pana Wisznu, jednego z głównych bóstw hinduskiej trójcy, który jest zachowany w sanktuarium. W przeciwieństwie do wysokich drewnianych lub ceglanych świątyń, które dominują na Durbar Square, ta mała świątynia jest zbudowana głównie z kamienia, co nadaje jej zarówno nazwę, jak i niepowtarzalny charakter.

Użycie trwałego kamienia odzwierciedla również starożytną wiarę w tworzenie świętych budowli, które mają wytrzymać upływ czasu i zapewnić, że obecność bóstwa pozostanie zakotwiczona w sercu miasta.

Znaczenie historyczne i projekt

Uważa się, że Kamienna Świątynia Wisznu pochodzi z okresu Licchavi lub wczesnego Malla, co czyni ją jedną ze starszych budowli religijnych w okolicy. Choć jest stosunkowo skromna pod względem wielkości i dekoracji, ma głębokie znaczenie religijne dla lokalnych wyznawców, zwłaszcza Vaisnawitów (wyznawców Wisznu). W świątyni znajduje się drobno rzeźbiony wizerunek Wisznu w jego klasycznej formie, często przedstawiany z czterema ramionami trzymającymi konchę, dysk, buławę i lotos, które symbolizują boską moc i ochronę.

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered.

2. Next, gather relevant information and data to address the problem.

3. Analyze the information gathered to determine the most effective solution or answer.

4. Implement the solution or answer, and monitor the results to ensure it is effective.

5. Finally, evaluate the overall process and results to learn from the experience and improve future outcomes.

5.2.1.12.H Cyasilim Dega

([mapa](#), [recenzje](#))

Bezpośrednio za (na północ) miń kilka ogrodzonych budynków, które są obecnie odbudowywane po tym, jak zniszczyło je trzęsienie ziemi w 2015 roku, i dotrzesz do Cyasilim Dega.

Cyasilim Dega na placu Durbar w Kathmandu to pięknie odrestaurowana ośmiokątna świątynia, która odzwierciedla bogate dziedzictwo architektoniczne Newarów i tradycje duchowe epoki Malla. Dzięki eleganckiej, wielopoziomowej architekturze pagody i podwyższonej platformie Cyasilim Dega jest świątynią o znaczeniu historycznym w sercu placu Durbar w Katmandu.

Nazwa 'Cyasilim Dega' pochodzi z języka Newar. 'Cyasilim' oznacza 'ośmiokątny', co nawiązuje do wyjątkowej ośmiokątnej podstawy świątyni, która odróżnia ją od innych kwadratowych lub prostokątnych świątyń w okolicy. 'Dega' oznacza świątynię lub sanktuarium. W sumie nazwa oznacza w zasadzie 'ośmioboczną świątynię', podkreślając jej niezwykłą i elegancką formę architektoniczną.

Znaczenie historyczne i zastosowanie

Uważa się, że Cyasilim Dega została zbudowana w okresie Malla, prawdopodobnie w XVII lub XVIII wieku, chociaż dokładne wzmianki o jej budowie są skąpe. Podobnie jak wiele świątyń na placu, została zbudowana na zamówienie członków rodziny królewskiej Malla, znanej z głębokiego oddania i hojnego mecenatu nad sztuką. Choć nie jest poświęcona żadnemu powszechnie znanemu bóstwu, świątynia była wykorzystywana do różnych celów rytualnych, w tym kultu tantrycznego i przodków, i jest powiązana z szerszą tradycją duchową Newarów, gdzie takie świątynie często pełnią wiele funkcji ceremonialnych.

Podwyższona podstawa świątyni sprawia, że jest to popularny punkt widokowy, a schody sprawiają, że jest popularnym miejscem odpoczynku.

Kolumna uległa zniszczeniom podczas trzęsienia ziemi w 2015 r., ale wysiłki konserwatorskie przywróciły jej dawną świetność, zachowując ważny element architektonicznej i kulturowej tożsamości Katmandu.

Министерство образования и науки
Республики Казахстан

Учреждение образования
«Казахстанская государственная
педагогическая академия им.
К.И. Ясая»

Адрес: 100000, г. Алматы,
ул. Байтурсуна, 100
Телефон: +7 (7172) 231-11-11
Факс: +7 (7172) 231-11-12

Сайт: www.kazpedu.ru
E-mail: info@kazpedu.ru
Информационно-методический
центр по развитию
образования

5.2.1.12.K Świątynia Indrapur

([mapa](#))

Na lewo (na północ) od [Świątynia Jagannatha](#) znajdują się trzy mniejsze świątynie. Zaczynj od świątyni po lewej stronie (na zachód), czyli Świątyni Indrapur.

Świątynia Indrapur na placu Durbar w Katmandu to mała, ale bogata kulturowo świątynia poświęcona Panu Indrze, wedyjskiemu bogu deszczu i niebios. Znana ze swojej roli podczas corocznego festiwalu Indra Jatra, świątynia odzwierciedla duchowe dziedzictwo i styl architektoniczny ludu Newarów.

Nazwa świątyni Indrapur dosłownie oznacza 'miejsce lub miasto Indry'. W mitologii hinduskiej Indra jest królem bogów i władcą Svarga Loka (królestwa niebieskiego). Jest czczony jako zwiastun deszczu i burz, co czyni go ważnym bóstwem w społeczeństwie rolniczym, takim jak starożytny Nepal. Poświęcenie świątyni Indrze odzwierciedla zarówno oddanie religijne, jak i praktyczne wezwanie do sprzyjającej pogody i dobrobytu w rolnictwie.

Cechy architektoniczne

Świątynia Indrapur jest skromna pod względem skali, często przyćmiona przez otaczające ją wysokie pagody, ale pozostaje doskonałym przykładem tradycyjnej architektury świątyń Newar. Zbudowana na podwyższonej platformie z wielopoziomowym dachem świątynia ma rzeźbione drewniane rozpórki, ceglane elementy i centralną kapliczkę, w której znajduje się symboliczne przedstawienie Pana Indry. Zwykle jest zamknięty dla publiczności, ale jego obecność na placu cicho przypomina o wielu warstwach kultu, które współistnieją na tym skrzyżowaniu kultur.

Znaczenie i zastosowanie kulturowe

Świątynia Indrapur odgrywa kluczową rolę podczas corocznego festiwalu Indra Jatra, który jest jednym z najbardziej tętniących życiem uroczystości w Katmandu. Festiwal ku czci Pana Indry obejmuje dni procesji, tradycyjnych tańców i rytuałów. Świątynia staje się symbolicznym punktem kotwiczącym, łączącym mitologiczną przeszłość z żywymi tradycjami miasta.

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the situation.

2. Once the problem is identified, the next step is to define the goals and objectives of the project. This involves setting clear, measurable targets and determining the scope of the work.

3. The third step is to develop a plan of action. This involves breaking down the project into smaller tasks and determining the resources needed to complete each task.

4. The final step is to implement the plan and monitor progress. This involves executing the tasks and regularly checking in to ensure that the project is on track and meeting the goals.

1. The first step is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

2. Once the problem is identified, the next step is to develop a plan or strategy to address it. This involves brainstorming ideas and selecting the most effective approach.

3. After developing a plan, the next step is to implement it. This involves putting the plan into action and monitoring progress.

...

...

...

wszelkie wymiary.

Świątynia nie jest udostępniona do zwiedzania.

5.2.1.12.P Świątynia Taleju Bhawani

([mapa](#),[recenzje](#))

Za [Świątynia Kageswor Mahadev](#) zobaczysz dwie mniejsze kapliczki i bramę. Za tą bramą znajduje się świątynia Taleju Bhawani.

Świątynia Taleju Bhawani to jeden z najbardziej szanowanych zabytków na placu Durbar w Katmandu. Ta święta świątynia poświęcona jest Taleju Bhawani, potężnej bogini opiekuńczej i królewskiemu bóstwu królów Malla, którzy przez wieki rządili Doliną Katmandu.

Imię Taleju pochodzi od hinduskiej bogini Durgi, dzikiego i opiekuńczego bóstwa, które walczy ze złem i chroni dharmę (kosmiczny porządek) w swojej postaci jako strażniczki królów i królestw. Taleju jest często przedstawiany jako wieloręka bogini-wojownik, siedząca na lwie lub stojąca na demonie, trzymająca broń taką jak miecz, trójząb i dysk. Reprezentuje moc zniszczenia zła i utrzymania sprawiedliwości i porządku. 'Bhawani' to sanskryckie określenie oznaczające 'boginię' lub 'boską matkę'.

Według legendy bogini Taleju pojawiła się w snach króla Mahendry Malli w XVI wieku. Poleciała mu wybudować poświęconą jej świątynię pod warunkiem, że będzie ona trzymana w ukryciu przed wzrokiem publicznym i będzie dostępna jedynie dla członków rodziny królewskiej i kilku wybranych kapłanów. W zamian będzie chronić jego królestwo.

Powstała w ten sposób świątynia Taleju Bhawani stała się królewską świątynią dynastii Malla, a później dynastii Shah, która kontynuowała swój kult po zjednoczeniu Nepalu. Świątynia została zbudowana w 1564 roku i pozostaje najwyższą budowlą na placu Durbar w Katmandu.

Kolejny fascynujący link: uważa się, że tradycja Kumari, czyli żywej bogini Katmandu, jest inspirowana przez samą Taleju.

Legenda głosi, że król Jayaprakash Malla zwykł potajemnie grać w kości z Taleju. Pewnej nocy poczynił niewłaściwą uwagę, co rozgniewało boginię. Zniknęła i obiecała, że nigdy nie wróci, chyba że będzie czczona w postaci młodej dziewczyny w okresie dojrzewania. Tak rozpoczęła się tradycja Royal Kumari.

[Dom Kumari \(Kumari Ghar\)](#), również na Durbar Square, jest bezpośrednio powiązany z kultem Taleju, a żywa bogini jest nadal przyprowadzana do świątyni Taleju raz w roku podczas Dashain.

Architektura i symbolika

Świątynia Taleju to wspaniały przykład architektury Newarów, zbudowana w stylu trójpoziomowej pagody i wzniesiona na masywnej platformie. Jest wyższy niż wszystkie inne budynki na placu, symbolizując boską władzę bogini nad miastem. Świątynię zdobią misterne rzeźby w drewnie, posągi mitycznych stworzeń i złote zwieńczenia, a wszystko to podkreśla jej święty status.

Dostęp i korzystanie ze świątyni

Świątynia nie jest udostępniona do zwiedzania przez cały rok. Otwiera się tylko raz w roku podczas festiwalu Dashain, konkretnie w Maha Nawami, dziewiąty dzień Dashain. Dashain to najważniejsze święto religijne w Nepalu, które upamiętnia zwycięstwo Durgi nad złem. Tego dnia pewnego dnia (Maha Nawami) członkowie rodziny królewskiej (w czasach, gdy Nepal był jeszcze monarchią) i wielbiele (obecnie tylko wielbiele) składają wyszukane ofiary i modlitwy.

Rytuały prowadzą specjalnie wyznaczeni kapłani Newarowie, często wywodzący się z określonych rodzin dziedzicznych.

Chociaż zwiedzający nie mogą wejść do świątyni, można ją podziwiać spoza bramy na placu Durbar w Katmandu.

Profile information and header text, mostly blurred.

Main body of the profile page containing several lines of blurred text, likely a bio or description.

5.2.1.12.R Świątynia Nil Barahi

([mapa](#), [recenzje](#))

Odwróć się i idź z powrotem w stronę [Świątynia Kageswor Mahadev](#) z białym dachem. Po prawej stronie (zachodnia strona) zobaczysz dwie świątynie. Pierwsza, mniejsza, to Świątynia Nil Barahi.

Imię Nil Barahi pochodzi od bogini Barahi, formy potężnej hinduskiej bogini Durgi, czczonej jako obrończyni domu i ucieleśnienie siły. Słowo 'Nil' oznacza w języku nepalskim 'niebieski' i odnosi się do charakterystycznego przedstawienia bogini o niebieskiej twarzy. Nil Barahi jest jedną z form Barahi, która jest szczególnie czczona w społeczności Newarów w Katmandu.

Cechy architektoniczne

Świątynia Nil Barahi zbudowana jest w tradycyjnym stylu pagody, z misternie rzeźbionymi drewnianymi oknami i pięknie szczegółowymi rozpórkami dachu. Choć jej wielkość jest skromna w porównaniu z innymi znaczącymi świątyniami na placu, ozdobne rzeźby przedstawiające bóstwa i zwierzęta sprawiają, że jest to architektoniczna atrakcja dla tych, którzy zwracają uwagę na najdrobniejsze szczegóły.

Świątynia nie jest udostępniona do zwiedzania.

THE JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
VOLUME 100, PART 1, 2000

THE JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
VOLUME 100, PART 2, 2000

5.2.1.12.T Świątynia Shree Bhuvaneshwor Mahadev ([mapa](#), [recenzje](#))

Jedź dalej na południe, a zobaczysz świątynię Shree Bhuvaneshwor Mahadev, która wygląda zupełnie inaczej niż wszystkie świątynie, które widziałeś do tej pory.

Nazwa Bhuvaneshwor Mahadev łączy w sobie dwa kluczowe elementy tradycji hinduskiej. 'Bhuvaneshwor' oznacza 'Władca Wszechświata', co jest odniesieniem do Pana Śiwy, uważanego za najwyższe bóstwo w hinduizmie. Nazwa podkreśla poświęcenie świątyni Panu Śiwie w jego postaci jako władcy wszystkich królestw. 'Mahadev' to inne imię Śiwy, podkreślające jego boski i kosmiczny autorytet.

'Shree' to sanskryckie słowo używane jako pełen szacunku przedrostek w wielu hinduskich imionach i tytułach. Jest podobne do 'Mr.' lub 'Ms.' w języku angielskim, ale ma głębsze duchowe konotacje. Użyte przed imieniem bóstwa, takiego jak Bhuvaneshwor Mahadev, oznacza boską naturę i znaczenie bóstwa.

THE

THE

Kumari Ghar jest duchowym i ceremonialnym sercem tradycji Kumari. Kumari rzadko opuszcza rezydencję, z wyjątkiem specjalnych świąt, takich jak Indra Jatra, kiedy jest paradowana ulicami w rydwanie i oddana czci przez tysiące, w tym najwyższych urzędników Nepalu.

Wewnątrz Ghar odprawia codzienne rytuały i błogosławieństwa dla osób uznanych za tego godnych, często w tym dla pielgrzymów i członków rodziny królewskiej. Uważa się, że jej błogosławieństwa przynoszą szczęście i ochronę.

Tradycja ta w wyjątkowy sposób łączy hinduizm i buddyzm, czyniąc Kumari symbolem duchowości synkretycznej w Dolinie Katmandu.

Wnętrza budynku są zarezerwowane dla asystentów Kumari i zaproszonych gości i niedostępne dla zwiedzających. Jedynym wyjątkiem jest wewnętrzny dziedziniec z pięknymi, ozdobnymi drewnianymi oknami i boazerią. Aby odwiedzić wewnętrzny dziedziniec, należy kupić dodatkowy bilet. Chociaż fotografowanie jest dozwolone na wewnętrznym dziedzińcu, robienie zdjęć Kumari, gdy pojawia się ona na krótko w jednym z okien, jest surowo zabronione.

The image is blurry and has a low resolution. It appears to be a photograph of a person in a blue shirt and dark pants, possibly a police officer, looking down at something in their hands. The background is indistinct.

The image is blurry and has a low resolution. It appears to be a photograph of a person in a blue shirt and dark pants, possibly a police officer, looking down at something in their hands. The background is indistinct.

The image is blurry and has a low resolution. It appears to be a photograph of a person in a blue shirt and dark pants, possibly a police officer, looking down at something in their hands. The background is indistinct.

The image is blurry and has a low resolution. It appears to be a photograph of a person in a blue shirt and dark pants, possibly a police officer, looking down at something in their hands. The background is indistinct.

The image is blurry and has a low resolution. It appears to be a photograph of a person in a blue shirt and dark pants, possibly a police officer, looking down at something in their hands. The background is indistinct.

The image is blurry and has a low resolution. It appears to be a photograph of a person in a blue shirt and dark pants, possibly a police officer, looking down at something in their hands. The background is indistinct.

The image is blurry and has a low resolution. It appears to be a photograph of a person in a blue shirt and dark pants, possibly a police officer, looking down at something in their hands. The background is indistinct.

Architektura Hanuman Dhoka odzwierciedla blask rzemiosła Newarów, łącząc motywy hinduskie i buddyjskie. Pałac ma misterne drewniane okna, wielopoziomowe dachy i ozdobne drzwi, ukazujące artystyczne i kulturowe bogactwo Doliny Katmandu. Pomimo zniszczeń spowodowanych trzęsieniem ziemi w 2015 r. znaczna część pałacu została odrestaurowana i trwają prace konserwatorskie.

Nowoczesne użytkowanie i doświadczenie odwiedzających

Dziś Hanuman Dhoka funkcjonuje jako kompleks muzealny, dzięki czemu odwiedzający mogą głębiej zanurzyć się w królewskiej historii, architekturze i dziedzictwie duchowym Nepalu.

Kiedy staniesz przed pomarańczowo-czerwonym ceglany pałacem Hanuman Dhoka, zobaczysz, że wystają dwie cechy:

- Po lewej stronie wysoki budynek w stylu pagody. To jest [Dziewięciopiętrowy pałac](#).
- Drzwi ze wspaniałą drewnianą dekoracją, pośrodku nieco po prawej stronie. Drzwi nazywają się [Hanuman Dhoka](#)

Dziewięciopiętrowy pałac

([mapa](#), [recenzje](#))

Wznoszący się nad historycznym sercem placu Durbar w Katmandu, Dziewięciopiętrowy Pałac, znany również jako Wieża Basantapur, jest jednym z najbardziej charakterystycznych zabytków Doliny Katmandu. Dzięki strzelistej konstrukcji i eleganckiej architekturze Newarów służyła niegdyś jako królewska wieża strażnicza i symbol władzy monarchicznej za czasów nepalskich dynastii Malla i Shah.

Pochodzenie nazwy 'Pałac Dziewięciopiętrowy'

Nazwa Nine Storey Palace nawiązuje bezpośrednio do pierwotnej wysokości budynku – niezwykłych dziewięciu pięter, co czyni go drugim co do wysokości budynkiem na Kathmandu Durbar Square – wyższy jest jedynie [Świątynia Taleju Bhawani](#). Lokalnie nazywa się Nau-Talle Durbar ('Nau' oznacza dziewięć, a 'Talle' oznacza piętra lub piętra). Alternatywna nazwa, Basantapur Tower, pochodzi od kompleksu Basantapur Durbar, w którym znajduje się pałac.

Ta imponująca budowla została zbudowana na zlecenie króla Prithvi Narayana Shaha w XVIII wieku, po zjednoczeniu Doliny Katmandu. Chociaż dokładny rok nie jest podany ostatecznie, powszechnie uważa się, że została zbudowana wkrótce po zjednoczeniu Doliny Katmandu, które ukończono około 1769 roku. Wieża została dodana do kompleksu pałacowego Hanuman Dhoka i symbolizowała wizję i władzę dynastii Shah, oferując przepiękne widoki na miasto i okoliczne wzgórza.

Zatem rozsądne szacunki umieszczają budowę Dziewięciopiętrowego Pałacu w latach siedemdziesiątych XVIII wieku, prawdopodobnie między 1770 a 1780 rokiem.

Zastosowanie historyczne i kulturowe

Pałac Dziewięciopiętrowy wykorzystywano:

- jako królewski punkt widokowy, zwłaszcza w czasach wojkowych.

Hanuman Dhoka

([mapa](#))

Hanuman Dhoka to główne wejście do kompleksu pałacowego Hanuman Dhoka, niegdyś siedziby władzy królów Malla, a później dynastii Shah.

Jak wspomniano wcześniej, nazwa pochodzi od dwóch kluczowych elementów:

- **Hanuman:** bóg małpa z hinduskiego eposu Ramajana, czczony za swoją siłę, lojalność i ochronę.
- **Dhoka:** nepalskie słowo oznaczające 'bramę'.

Hanuman jest bardzo czczonym bóstwem w hinduizmie, znanym ze swojego niezachwianego oddania, siły i odwagi. Oto więcej informacji:

- **Wielbiciel Ramy** Hanuman jest najbardziej znany jako oddany naśladowca Pana Ramy, centralnej postaci hinduskiego eposu, Ramajany. Jego lojalność i

służba Ramie są wzorowe.

- **Małpi Bóg (Vanara)** Często jest przedstawiany jako istota podobna do małpy, czyli 'Vanara', posiadająca niezwykle zdolności fizyczne.
- **Symbol siły i odwagi** Hanuman jest znany ze swojej ogromnej siły i odwagi, których użył, aby pomóc Ramie w jego bitwach ze złem.
- **Symbol oddania** Jego niezachwiane oddanie Ramie czyni go symbolem idealnego oddania i bezinteresownej służby.
- **Kluczowa rola w Ramajanie** Hanuman odgrywa kluczową rolę w Ramajanie, szczególnie w uratowaniu żony Ramy, Sity, z rąk króla demonów Rawany.
- **Cześć i cześć** Hanuman jest powszechnie czczony w całych Indiach i Nepalu. Uważany jest za obrońcę i często przywołuje się go w celu uzyskania siły, odwagi i ochrony przed złem.

Znaczenie historyczne i kulturowe

Nie daj się zwieść rozmiarowi bramy, Hanuman Dhoka to coś więcej niż wejście – to symbol władzy, ochrony i tradycji. Służyła jako ceremonialna i funkcjonalna brama do Pałacu Hanuman Dhoka, rozległego kompleksu, który był oficjalną rezydencją rodziny królewskiej aż do końca XIX wieku.

Sama brama jest bogato zdobiona tradycyjną stolarką Newar i rzeźbami, łączącymi artystyczne piękno z duchową symboliką. Przez wieki królowie, królowe i dostojnicy przechodzili przez tę bramę podczas koronacji, rytuałów i świąt.

Twój bilet wstępu na plac Kathmandu Durbar Square zapewnia wstęp do wnętrza pałacu Hanuman Dhoka. Ze względu na trwające prace konserwatorskie należy rozumieć, że niektóre miejsca, które mogą być otwarte dzisiaj, mogą jutro zostać zamknięte.

THE

Historyczne zastosowanie i znaczenie

Zbudowany w XVII wieku przez królów Malla, Nasal Chowk służył jako główny dziedziniec ceremonialny pałacu. Nadal był używany przez dynastię Shah, nawet po zjednoczeniu Nepalu przez króla Prithvi Narayana Shaha w XVIII wieku.

Najważniejsze zastosowania Nasal Chowk obejmowały:

- **Koronacje królewskie – tutaj odbywały się formalne koronacje królów Nepalu, w tym znanego króla Tribhuvana, a także miejsce, w którym w 1975 roku koronowano na króla Birendra Bir Bikram Shah Dev, ostatni król Nepalu.**
- **Publiczne audiencje i uroczystości państwowe**
- **Obrzędy i święta religijne**
- **Codienne funkcje dworu królewskiego**

Architektura i układ

Nasal Chowk to klasyczny przykład architektury dziedzica Newar, prostokątnej otwartej przestrzeni otoczonej misternie rzeźbionymi drewnianymi balkonami, oknami i wielopiętrowymi skrzydłami pałacu. Projekt pozwala na organizację zarówno kameralnych ceremonii, jak i wielkich wydarzeń, a przestrzeń z łatwością pomieści królewskie procesje i tańce sakralne.

Dziedziniec otacza kilka ważnych budynków, w tym:

- Sala audiencyjna Króla (Sala Tronowa)
- **Platforma koronacyjna**
- **Świątynia Nosowego Boga (świątynia tańczącego Śiwy)**

Pomimo ponad 300 lat kunszt stolarki i cegły pozostaje wyjątkowo dobrze zachowany.

Naag Pokhari

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa Naag Pokhari pochodzi od dwóch nepalskich słów:

- **Naag:** mityczne bóstwo węzowe w tradycji hinduskiej i buddyjskiej, często kojarzone z wodą i deszczem
- **Pokhari:** staw lub zbiornik na wodę

Naagowie są uważani za obrońców źródeł wody, a Naag Pokhari uważa się za święty dom lub miejsce składania ofiar tym węzowym duchom.

Plac przed prywatną kwaterą królewską i Bilas Mandir

([mapa](#))

Zbudowany w połowie XVII wieku za panowania królów Malla, Mohan Chowk to dziedziniec wewnątrz Pałacu Królewskiego, otoczony budynkami używanymi głównie do rezydencji królewskiej, ceremonii państwowych i prawdopodobnie do spotkań edukacyjnych lub kulturalnych.

Budynki zapewniają dostęp do Bilas Mandir i innych wewnętrznych przestrzeni świątynnych.

Chociaż w chwili pisania tego tekstu nie można zwiedzać Mohan Chowk i otaczających go budynków, prawdopodobnie będziesz miał dostęp do placu przed nim. Na placu znajduje się kilka ciekawych eksponatów za szklanymi szybami, które można zobaczyć. Interesujące jest również to, że budynki otaczające plac są w tradycyjnym stylu Newarów oraz w stylu bielonym, inspirowanym epoką Rany. Premierzy Rany, którzy zarządzili Nepalem po szachach, dokonali znaczących modyfikacji w kompleksie Hanuman Dhoka.

Wśród bielonych budynków wyróżnia się okrągła pagoda: Bilas Mandir

...

...

...

Uważa się, że Bilas Mandir został zbudowany w okresie Malla, choć dokładne daty pozostają niejasne. Został zbudowany w obrębie dzielnic mieszkalnych pałacu i prawdopodobnie był używany przez króla i rodzinę królewską do codziennego oddawania czci, zwłaszcza Śiwie lub Wisznu, w zależności od preferencji panującego monarchy.

Na tym zakończy się Twoja wycieczka po Pałacu Królewskim.

5.2.1.13 Świątynia Akash Bhairab

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa 'Akash Bhairab' łączy w sobie dwa sanskryckie słowa:

- **'Akasz' oznacza niebo lub eter,**
- **'Bhairab' odnosi się do potężnej formy Pana Śiwy w jego zacieklej formie obrońcy.**

Akash Bhairab jest często interpretowany jako niebiańska forma Bhairaba, symbolizująca nieograniczoną energię kosmiczną i boską ochronę z góry. W tradycji Newarów kojarzony jest także z królem Yalambarem, legendarnym królem-wojownikiem i pierwszym królem z dynastii Kirat po pokonaniu dynastii Abhirów w VII lub VIII wieku p.n.e. Uważa się, że był pierwszym królem Nepalu (Doliny Katmandu i okolic). Niebieska twarz Akasza Bhairaba, ozdobiona srebrną koroną i dzikimi oczami, jest eksponowana w widocznym miejscu podczas najważniejszych świąt i czuwa nad tłumami z balkonu świątyni jak boski strażnik. W zwykłe dni jego twarz jest ukryta.

Znaczenie kulturowe i religijne

Akash Bhairab uważany jest za bóstwo opiekuńcze Katmandu i jest szczególnie ważny dla kupców z Newaru, którzy modlą się do niego o powodzenie w handlu i ochronę w biznesie. Wierzą także, że chroni miasto przed nieszczęściami i klęskami żywiołowymi.

Świątynia odgrywa kluczową rolę podczas corocznego festiwalu Indra Jatra, podczas którego wystawiany jest ogromny wizerunek Akasza Bhairaba i honorowany ofiarami, muzyką i rytuałami.

W trójpoziomowej świątyni znajdują się bogate rzeźby w drewnie Newar, tradycyjne torany i złożone elementy metalowe.

三、
四、
五、

Znaczenie historyczne i religijne

Świątynia została zbudowana w X wieku za panowania króla Gunakamadevy (949 - 994 ne, władcy Thakuri przypisuje się założenie miasta Katmandu znanego wówczas jako Kantipur), który podobno zaprosił bóstwo do zamieszkania w Katmandu, aby zapewnić opady deszczu i żyzność ziemi. Z biegiem czasu świątynia stała się ośrodkiem harmonii międzywyznaniowej, przyciągającym zarówno mnichów buddyjskich, jak i hinduskich księży.

Seto Machhindranath jest uważany za strażnika Doliny Katmandu, a jego kult odzwierciedla głęboki szacunek kultury nepalskiej dla elementów naturalnych i boskiego współczucia.

Świątynia i jej rytuały

- Świątynia charakteryzuje się tradycyjną architekturą Newarów, z pięknym wielopoziomowym dachem pagody, misternie rzeźbionymi drewnianymi rozpórkami i młynami modlitewnymi ustawionymi wzdłuż dziedzińca.
- Codzienne rytuały odprawiają zarówno hinduscy, jak i buddyjscy opiekunowie, co jest rzadkim, ale znaczącym przejawem religijnego synkretyzmu.
- Wielbiciele zapalają lampki maślane, składają kwiaty i chodzą wokół centralnej świątyni, okrążając ją zgodnie z ruchem wskazówek zegara, co jest powszechną formą czci w obu religiach.

Seto Machhindranath Jatra (Święto Rydwanów)

Jedną z głównych atrakcji kalendarza świątyni jest Seto Machhindranath Jatra, organizowana corocznie w marcu lub kwietniu. Masywny, misternie zdobiony drewniany rydwan z wizerunkiem bóstwa jest ciągnięty ulicami centralnego Katmandu, w tym Ason, Indra Chowk i Hanuman Dhoka. To tętniące życiem, kilkudniowe wydarzenie przyciąga tysiące mieszkańców i gości, jednocząc społeczność w modlitwach o deszcz, płodność i błogosławieństwa.

© 2010

5.2.1.16 Bazar Asan

([mapa](#), [recenzje](#))

Bazar Asan (pisany także jako Ason lub Asan Tole) to historyczny rynek w sercu Katmandu. Jest to jedno z najbardziej tętniących życiem i najbardziej charakterystycznych miejsc w Katmandu.

Uważa się, że nazwa 'Asan' pochodzi od sanskryckiego słowa 'Asana', oznaczającego 'siedzisko' lub 'miejsce'. Odzwierciedla to historyczną rolę placu jako centralnego miejsca spotkań lub 'siedziby' handlu i rytuałów. Geograficznie w Asan zbiega się sześć głównych ulic, co sprawiło, że stało się ono kluczowym przystankiem na starożytnym szlaku handlowym Indie-Tybet. Przez wieki służyło jako kluczowe skrzyżowanie dróg handlowych i kulturalnych w Dolinie Katmandu.

Bazar Asan jest tętniącym życiem centrum handlowym od czasów królów Malla – uważa się, że powstał w epoce Lichhavi, która trwała od IV do IX wieku naszej ery, co czyni go najstarszym historycznym rynkiem w Katmandu.

Nawet dziś pozostaje ulubionym miejscem zarówno mieszkańców, jak i turystów, którzy chcą robić zakupy, zwiedzać lub po prostu chłonąć atmosferę.

Znajdziesz u nas szeroką gamę towarów, m.in.:

- **Przyprawy, zboża, soczewica i produkty suszone**
- **Świeże produkty i tradycyjne nepalskie składniki**
- **Ręcznie robione wyroby mosiężne, przedmioty religijne i kadzidła**
- **Tekstylia, stroje i dekoracje ceremonialne**

Targ jest szczególnie popularny wśród społeczności Newarów w Katmandu, która od dawna utrzymuje dziedzictwo kulturowe i religijne tego obszaru.

Znaczenie duchowe i kulturowe

Poza rolę rynku Asan jest przestrzenią głęboko duchową. Kapliczki i świątynie - takie jak [Świątynia Annapurny](#), [Asana Dabu](#) oraz liczne małe kapliczki Ganesh i Bhairab znajdują się tutaj i w otaczających ją alejkach.

Asan ożywa podczas najważniejszych festiwali, takich jak:

- **Asan Pāhān Charhe – Świętowanie duchów przodków**
- **Indra Jatra – Parada bóstw na placu**
- **Seto Machhindranath Jatra – Przejeżdżający rydwan boga deszczu**

Wydarzenia te przekształcają rynek w teren festiwalu z muzyką, tańcem, światłami i świętymi rytuałami.

Zwiedzanie Bazaru Asan

- **Najlepszy czas na wizytę: Wczesny poranek to najlepszy czas na zwiedzanie i robienie zdjęć. Przez resztę dnia miejsce to jest pełne ludzi i motocykli i jest głośno.**
- **Wskazówka: uważaj, motocykle mkną wąskimi uliczkami z dość dużą prędkością rano, a po południu i wieczorem nadal przepychają się przez masy ludzi, gdy tempo jest pełne**

5.2.1.17 Świątynia Annapurny

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa 'Annapurna' pochodzi od dwóch sanskryckich słów: 'Anna' oznaczający pożywienie lub ziarno oraz 'Purna' oznaczający pełny lub kompletny. Annapurna jest zatem boginią pożywienia, uważaną za zapewniającą zaopatrzenie wszystkim, którzy szukają jej błogosławieństw.

Jest życzliwym aspektem Parvati, hinduskiej bogini mocy, energii, pożywienia, harmonii, miłości, piękna, oddania, macierzyństwa i płodności, a także małżonką Pana Śiwy i jest honorowana w całym Nepalu i Indiach za swoją rolę w zapewnieniu, że nikt nie będzie głodny.

W kontekście Katmandu bóstwo to ma szczególne znaczenie w Asanie, rynku znanym z tętniącego życiem handlu przyprawami, zbożami i produktami rolnymi.

Znaczenie i zastosowanie świątyni

Świątynia Annapurna w Asan jest aktywnym miejscem kultu, szczególnie popularnym wśród kobiet i sprzedawców, którzy modlą się o dobrobyt, dobre samopoczucie i obfitość. Codzienne rytuały obejmują ofiarowanie ryżu, kwiatów i lamp oliwnych, a podczas żniw i świąt religijnych odbywają się specjalne festiwale i pudże na cześć bogini.

Wyjątkową tradycją tej świątyni jest rozdawanie żywności potrzebującym, szczególnie w okresie świątecznym, co wzmacnia rolę Annapurny jako dostawcy. Świątynia odgrywa również kluczową rolę podczas wielu lokalnych festiwali Newar, w tym Asan Pāhān Charhe, podczas których społeczność składa hołd bóstwom przodków.

Architektura i otoczenie

Świątynia jest dwupiętrową konstrukcją w stylu pagody, charakterystyczną dla architektury świątyń Newar. Stoi w przytulnym zakątku placu, często otoczony przez sprzedawców oferujących ofiary, kadzidła i kolorowe nagietki. Pięknie rzeźbiona torana (drzwi) wita gości, a wewnętrzne sanktuarium zawiera obraz Annapurny ozdobiony czerwonym cynobrowym proszkiem i girlandami.

Jedną rzeczą, którą być może zauważyliście dzisiaj w kilku świątyniach buddyjskich i hinduskich, a która jest bardzo widoczna w świątyni Annapurna, jest Dhaja.

Dhaja to zazwyczaj długi, wąski sztandar lub proporzec wykonany z materiału lub, w Katmandu głównie, z metalu – w świątyni Annapurna jest to złoty metal z misternymi rzeźbami. Tkanina Dhaja jest często kolorowa, a określone kolory mają znaczenie symboliczne (np. Pięć kolorów reprezentuje pięć żywiołów lub pięciu Buddów Dhyani w kontekstach buddyjskich). Jest zawieszony lub zainstalowany pionowo od najwyższego punktu dachu świątyni, często w pobliżu szczytu lub gajur, i rozciąga się w dół, często przechodząc tuż pod toraną (ozdobną rzeźbą nad drzwiami) lub w jej pobliżu.

Znaczenie symboliczne: Dhaja służy kilku ważnym celom symbolicznym:

- **Sztandar Zwycięstwa:** W najbardziej podstawowym znaczeniu Dhaja jest sztandarem zwycięstwa, przedstawiającym triumf dobra nad złem lub zwycięstwo Dharmy (prawości lub prawdy).
- **Ofiara i modlitwa:** Uważa się ją za ofiarę składaną bóstwu świątyni. Uważa się, że gdy tkanina Dhaja trzepocze na wietrze, rozsiewa wokół siebie modlitwy, błogosławieństwa i pozytywną energię.
- **Połączenie między niebem a ziemią:** Pionowa linia Dhaja wizualnie i symbolicznie łączy królestwo niebiańskie (reprezentowane przez szczyt świątyni) ze królestwem ziemskim (wejście i wielbiciele). Działa jak kanał, przez który boska energia i błogosławieństwa spływają w dół.
- **Znak Świętej Przestrzeni:** Obecność Dhaji wyraźnie oznacza budynek jako przestrzeń świętą, świątynię lub sanktuarium poświęcone konkretnemu bóstwu.
- **Ochrona:** Uważa się również, że zapewnia ochronę świątyni i okolic przed negatywnymi wpływami i szkodliwymi duchami.
- **Indywidualna zasługa:** Wielbiciele czasami oferują lub sponsorują powieszenie dhajów jako sposób na zgromadzenie zasług i wyrażenie swojego oddania.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL
ANTHROPOLOGICAL
INSTITUTE

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL
ANTHROPOLOGICAL
INSTITUTE

Zbudowana przez króla Pratapa Mallę w 1667 roku w centrum Rani Pokhari, biała świątynia w stylu Shikhara to malownicza budowla, do której można dotrzeć groblą. Otaczający staw, często odzwierciedlający elegancką formę świątyni, dodaje spokojnej atmosfery. Podczas gdy odwiedzający mogą przez cały rok podziwiać architekturę świątyni i piękno okolicy znad stawu, prawdziwe kulturalne serce Bal Gopaleshwar bije w ten jedyny dzień Bhai Tika.

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

2. Once the problem is identified, the next step is to develop a plan or strategy to address it. This may involve setting goals, identifying resources, and determining the best course of action.

3. The third step is to implement the plan. This involves putting the strategy into action and monitoring progress to ensure that the goals are being met.

4. Finally, the fourth step is to evaluate the results of the process. This involves assessing the effectiveness of the plan and making adjustments as needed to improve the outcome.

Główne atrakcje obszaru Stupy Boudhanath to:

- 1 = [Południowa brama wejściowa](#)
- 2 = [Stupa Boudhanath](#)
- 3 = [Klasztor Jamchen Lhakhang](#)
- 4 = [Klasztor Guru Lhakhang](#)

Inne rzeczy do zobaczenia na miejscu to:

- **Widoki z dachu:** Pobliskie kawiarnie oferują wspaniałe widoki na stupę na dachu, które mogą być szczególnie piękne o wschodzie lub zachodzie słońca.
- **Sklepy:** Wokół stupy jest wiele sklepów sprzedających artefakty religijne i pamiątki. 'Śpiewające misy' wydały nam się naprawdę interesujące. Jeśli planujesz coś kupić, pamiętaj o porównaniu cen i targowaniu się.

5.3.1.1 Południowa brama wejściowa ([mapa](#))

W momencie pisania tego tekstu wstęp wynosił 400 Rs za gościa spoza Nepalu, płatne gotówką. Co ciekawe, wchodząc od strony głównej bramy na południu, za wstęp trzeba zapłacić przy budce. Wejścia na północy nie zawsze są strzeżone i istnieje duża szansa, że uda się stamtąd wejść na teren.

Brama jest pięknie ozdobiona.

5.3.1.2 Stupa Boudhanath

([mapa](#), [recenzje](#))

Imię Boudhanath łączy w sobie słowo 'Boudha', co oznacza Buddę i 'nath', co w sanskrycie oznacza pana lub opiekuna. Razem można to z grubsza przetłumaczyć jako 'Pan Mądrości' lub 'Pan Budda'. Miejscowi często nazywają ją po prostu 'Boudha'. Legenda głosi, że stupa została zbudowana w okresie Licchavi, prawdopodobnie w V wieku naszej ery, przez pobożną wdowę, która poprosiła króla o ziemię pod budowę świątyni Buddy. Od tego czasu miejsce to stało się jednym z najważniejszych ośrodków buddyzmu tybetańskiego w Nepalu, zwłaszcza po napływie tybetańskich uchodźców w latach pięćdziesiątych XX wieku.

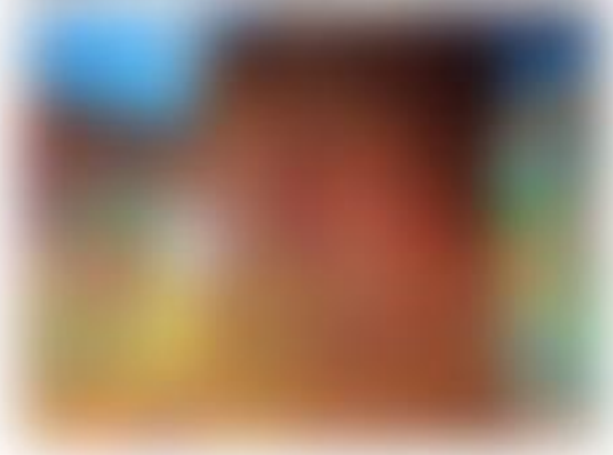
Znaczenie i zastosowanie religijne

Boudhanath jest kluczowym miejscem pielgrzymek buddystów z Nepalu, Tybetu, Bhutanu i nie tylko. Uważa się, że w stupie znajdują się relikwie Buddy Kassapy, poprzednika Siddharthy Gautamy, założyciela obecnej formy buddyzmu.

Wielbiciele angażują się w korę, rytualne okrażanie stupy, często kręcąc młynki modlitewne i śpiewając mantry podczas spaceru. Klasztory i gompas (świątynie buddyjskie) otaczają stupę, tworząc żywą enklawę religijną wypełnioną śpiewającymi mnichami, lampami maślanymi i zapachem kadzideł.

U podstawy stupy znajdują się setki młynków modlitewnych, którymi pielgrzymi i mnisi kręcą, okrażając pomnik zgodnie z ruchem wskazówek zegara, trzymając stupę po prawej stronie. Kierunek ten jest uważany w kulturze buddyjskiej za pomyślny i pełen szacunku oraz jest zgodny z ruchem słońca i ciał niebieskich. Jest również postrzegany jako sposób na okazanie szacunku stupie i reprezentowanym przez nią naukom Buddy, a także jako sposób na gromadzenie zasług i oczyszczanie negatywnej karmy. Opłynięcie odbywa się często 3 razy, ale można to robić częściej.

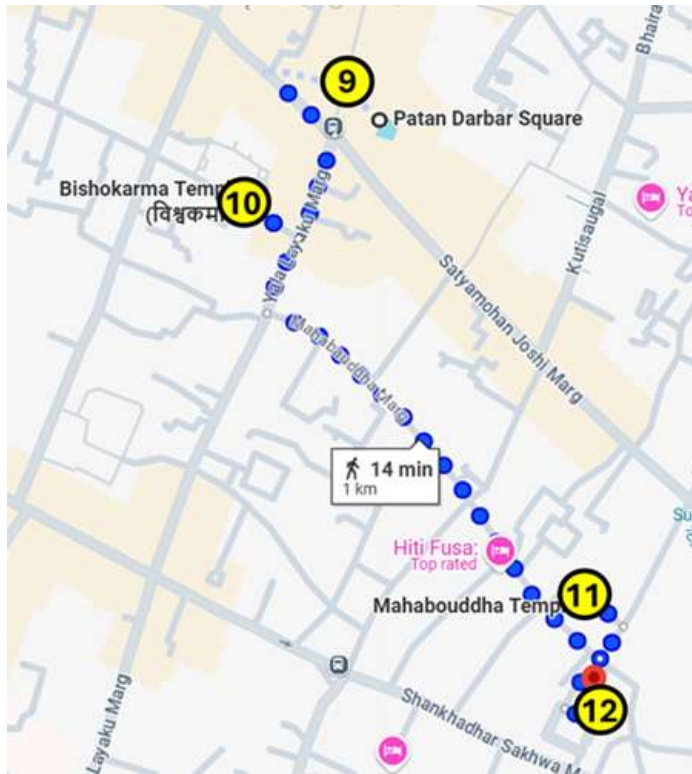

8 = [Stupa Ashoka](#)

9 = [Plac Patana Durbara](#)

9 = [Plac Patana Durbara](#)

10 = [Świątynia Bishokarmy](#)

11 = [Świątynia Mahabouddhy](#)

12 = [Oku Bahal Rudra Warna Mahavihar](#)

...the ...
...the ...

...the ...
...the ...

Brama bogata w symbolikę

Yala Dhwakha była jedną z kilku ufortyfikowanych bram, które chroniły Patan, gdy był on kwitnącym niezależnym królestwem. Bramy te służyły nie tylko bezpieczeństwu, miały także znaczenie duchowe, uważano, że są strzeżone przez bóstwa i wykorzystywane podczas uroczystych procesji podczas świąt religijnych.

Yala Dhwakha przeszła w swojej historii kilka renowacji. Podczas renowacji w 2018 r., która naprawiła zniszczenia spowodowane trzęsieniem ziemi w 2015 r., usunięto dwie fałcha (tradycyjne domy wypoczynkowe Newar znajdujące się wewnątrz i na zewnątrz bramy).

Chociaż wysiłki restauratorskie mają na celu zachowanie i ulepszenie obiektów historycznych, mogą czasami prowadzić do utraty oryginalnych elementów, wpływając na autentyczność miejsca. Usunięcie fałchas w Yala Dhwakha wzbudziło obawy wśród konserwatorów dziedzictwa kulturowego dotyczące utrzymania integralności takich zabytków o znaczeniu kulturowym.

Dziś Yala Dhwakha stanowi przypomnienie średniowiecznej przeszłości Patanu i aby przypomnieć o jej historycznym znaczeniu, w razie potrzeby jest ponownie malowana, aby wyróżniała się na tle bardziej tradycyjnej architektury w tej części miasta.

Nazwa Pimbahal Pukhu pochodzi z języka Newarów, gdzie 'Pukhu' oznacza 'staw', a 'Pimbahal' odnosi się do otaczającej miejscowości. Uważa się, że samo słowo 'Pimbahal' wywodzi się od słowa 'Pim', terminu kojarzonego z ogniem lub ciepłem, prawdopodobnie odnoszącego się do historycznego wydarzenia związanego z ogniem lub do bóstwa ognia, niegdyś czczonego w pobliżu. W sumie Pimbahal Pukhu oznacza po prostu 'staw Pimbahal'.

Miejsce użyteczności, piękna i rytuału

Pimbahal Pukhu sięga kilku stuleci i przez całe swoje istnienie służył wielu celom. Pierwotnie zbudowany jako tradycyjny zbiornik wodny, najprawdopodobniej w XIV wieku, staw służył do dostarczania wody do użytku domowego, rolnictwa i rytualnego oczyszczania - zwłaszcza podczas festiwali i zajęć świątynnych.

Z biegiem czasu Pimbahal Pukhu przekształciło się w centrum społeczności, do którego mieszkańcy przychodzą się zrelaksować, nakarmić ryby lub uciec od miejskiego chaosu. Jego spokojne wody odzwierciedlają świątynię Pimbahal Pokhari Krishna, która znajduje się wewnątrz jeziora, dodając duchowej atmosfery.

Legendy o Stawie

Istnieją fascynujące legendy dotyczące budowy Pimbahal Pukhu. Oto dwie najpopularniejsze legendy:

- **Legenda o Lakheyach:** Według nepalskiego folkloru obszar, na którym obecnie znajduje się staw, był niegdyś otwartym terenem nawiedzanym przez złośliwe Lakheys (rodzaj demona). Ci Lakheyowie powodowali nocne zakłócenia, straszyły dzieci i włamywały się do domów. Zirytowany ich wybrykami, lokalny mieszkaniec imieniem Gaya Baje, który posiadał magiczne moce, postanowił interweniować. Użył swoich mocy, aby kontrolować Lakheyów i nakazał im wykopać staw. Wierzono, że dopóki będzie istniała ziemia, Lakheyowie będą kontynuować swoje destrukcyjne zachowanie, ale gdy zostanie napełniona wodą, odejdą. Dlatego mówi się, że Lakheyowie pod kontrolą Gaya Baje zbudowali Pimbahal Pukhu.
- **Miłość Lakheya:** kolejna legenda opowiada bardziej chwytającą za serce historię. Mówi się, że żona Lakheya musiała pokonywać duże odległości zimą po wodę, ponieważ w Lalitpur nie było wówczas stawów i wysychały krany. Będąc świadkiem jej zmagania, Lakhey, z miłości i współczucia,

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

2. Next, it is important to gather relevant information and data. This can be done through research, consultation with experts, or by analyzing existing data sets.

3. Once the information is gathered, the next step is to develop a plan or strategy to address the problem. This may involve breaking the problem down into smaller, more manageable parts.

4. The fourth step is to implement the plan. This involves putting the strategy into action and monitoring progress as you go.

5. Finally, it is important to evaluate the results and make adjustments as needed. This involves comparing the actual outcomes with the expected results and identifying any areas for improvement.

Ministry of Education, Science and Technology of the Republic of Turkey
Ministry of National Education
General Directorate of Secondary Education
Department of Secondary Education
Secondary Education Course

Znaczenie nazwy 'Nagbahal'

Nazwa Nagbahal łączy w sobie dwa słowa: 'Nāga' (bóstwo węża) i 'Baha' lub 'Bahal', Newarskie określenie dziedzińca klasztornego. W buddyjskiej kosmologii Newaru Nagowie to potężne duchy wężowe, często kojarzone z wodą, ochroną i płodnością. Jak sama nazwa wskazuje, dziedziniec ten był prawdopodobnie miejscem kultu Nag i uważa się, że został zbudowany nad świętym stawem lub źródłem, co jest elementem często kojarzonym z obecnością Nag.

Imię Hiranya Varna Mahavihar pochodzi z sanskrytu:

- **Hiranya oznacza 'złoto'**
- **Warna oznacza 'kolor' lub 'wygląd'**
- **Mahavihar oznacza 'wielki klasztor'**

W sumie nazwę można przetłumaczyć jako 'Wielki Klasztor Złotego Koloru', co jest bezpośrednim nawiązaniem do lśniącej złotej fasady świątyni, która odróżnia ją od innych tradycyjnych dziedzińców w dolinie.

Żywy klasztor z głębokimi korzeniami

Uważa się, że został zbudowany w XII wieku, prawdopodobnie przez króla Bhaskara Varmana, Hiranya Varna Mahavihar jest ważnym ośrodkiem buddyzmu Newar Wadźrajany od prawie tysiąca lat. Pomimo swojego wieku klasztor jest nadal aktywny i utrzymywany jest przez lokalną Sanghę (społeczność buddyjską), która przestrzega ścisłego dziennego harmonogramu rytuałów, opieki i obowiązków ceremonialnych.

Według lokalnej legendy lokalizację Hiranya Varna Mahavihar wybrano ze względu na to, że było to miejsce, w którym widziano szczura goniącego kota, co było odwróceniem zwykłego porządku natury.

Ten przedziwny widok został zinterpretowany przez ówczesnych przywódców duchowych jako potężny omen, symbolizujący odwrócenie karmy, pokonanie naturalnych hierarchii i miejsce, w którym niemożliwe staje się możliwe. W filozofii buddyjskiej takie zjawisko można postrzegać jako przejaw głębokiej energii duchowej lub przerwanie zwykłego cyklu przyczyny i skutku, co sugeruje, że miejsce to było błogosławione lub miało duchową moc.

W rezultacie uznano to za pomyślne miejsce na założenie Mahavihar (wielkiego klasztoru). W tym samym miejscu zbudowano wówczas świątynię, która na przestrzeni wieków stała się czczonym ośrodkiem buddyzmu wadźrajany.

Zgodnie z legendą w świątyni karmiono szczury – praktyka ta przetrwała do końca lat 90. XX wieku nie tylko jako ukłon w stronę historii pochodzenia, ale także jako gest szacunku wobec wszystkich żywych istot, zgodnie z buddyjskimi wartościami współczucia i niestosowania przemocy. Nie widzieliśmy żadnych szczurów ani ich odchodów i nie wiemy, czy ta praktyka jest nadal stosowana.

Legendę można również postrzegać jako metaforę oświecenia – gdzie iluzja (kot) zostaje pokonana przez mądrość lub nieoczekiwany wgląd (szczur).

The first of these is the fact that the majority of the population of the United States is now living in urban areas. This is a result of a number of factors, including the fact that the majority of the population is now of working age, and the fact that the majority of the population is now of a race or ethnicity that is not white. The second factor is the fact that the majority of the population is now living in a country that is not a democracy. This is a result of a number of factors, including the fact that the majority of the population is now of a race or ethnicity that is not white, and the fact that the majority of the population is now of working age. The third factor is the fact that the majority of the population is now living in a country that is not a democracy. This is a result of a number of factors, including the fact that the majority of the population is now of a race or ethnicity that is not white, and the fact that the majority of the population is now of working age.

5.3.2.8 Stupa Ashoka

([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa Ashok Stupa pochodzi od imienia cesarza Aśoki, mauryjskiego władcy Indii z III wieku p.n.e., który odegrał kluczową rolę w szerzeniu buddyzmu w Azji Południowej. Według lokalnej tradycji Ashoka odwiedził Dolinę Katmandu wraz ze swoją córką Charumati w 250 rpn.e i podczas swojego pobytu wzniósł pięć stup w kardynalnych punktach Patanu i centrum Patanu, aby zaznaczyć obecność buddyzmu w regionie.

Blurred text block, likely a title or subtitle.

Blurred text block, likely a bio or description.

Blurred text block, likely a list of items or a detailed description.

5.3.2.9.B Świątynia Vishwanath

([mapa](#), [recenzje](#))

Pochodzenie nazwy Świątynia Vishwanath

Imię 'Vishwanath' pochodzi z sanskrytu i oznacza 'Pan Wszechświata', tytuł często kojarzony z Śiwą w jego uniwersalnej formie. Nazwa świątyni pochodzi od słynnej świątyni Vishwanath w Varanasi w Indiach, co odzwierciedla powszechne oddanie Śiwie i powiązania kulturowe pomiędzy Nepalem a subkontynentem indyjskim.

Historia i architektura świątyni Vishwanath

Świątynia Vishwanath w Patanie została oddana do użytku za panowania króla Siddhi Narsingha Malli w 1627 r., w okresie naznaczonym wielkimi osiągnięciami artystycznymi i architektonicznymi w regionie. Zbudowana w klasycznym stylu pagody Newar, świątynia ma dwa piętrowe dachy, drobno rzeźbione drewniane rozpórki i misterne metalowe elementy zdobiące drzwi i okna.

Wejście strzeże para kamiennych słoni, co jest typowym elementem ważnych świątyń i symbolizuje siłę i ochronę. Na zewnątrz świątyni znajdują się szczegółowe przedstawienia Śiwy, w tym sceny z nim podczas medytacji oraz jako Nataraja, kosmiczny tancerz.

Znaczenie religijne i kulturowe świątyni Vishwanath

Świątynia Vishwanath służy jako aktywne miejsce kultu wyznawców hinduizmu, zwłaszcza wyznawców śiwaizmu. W świątyni regularnie składane są ofiary z kwiatów, ryżu i kadzideł. Podczas ważnych świąt, takich jak Maha Śiwaratri, świątynia przyciąga wielu wyznawców z całego miasta.

5.3.2.9.C Manimandap

([mapa](#))

Po drugiej stronie ulicy od [Świątynia Vishwanath](#), na wschodzie, znajdują się dwa identyczne pawilony znane jako Mani mandapa lub Jewel Pavilion.

Uważa się, że konstrukcje te zostały zbudowane za panowania króla Yoganarendry Malli, a inskrypcje datują ich powstanie na około 1758 rok.

W starożytności takie mandapy były używane podczas koronacji królewskich, audiencji publicznych i ceremonii religijnych, służąc jako otwarte pawilony, w których królowie i kapłani mogli kontaktować się z ludem podczas ważnych wydarzeń.

Pochodzenie imienia Manimandap

Nazwa 'Manimandap' pochodzi z sanskrytu:

- **'Mani'** oznacza klejnot lub cenny przedmiot.
- **'Mandap'** odnosi się do pawilonu lub sali ceremonialnej.

Razem Manimandap można interpretować jako 'pawilony klejnotów'.

Z Manimandapem wiąże się fascynująca lokalna legenda: mówi się, że cenne klejnoty spadły kiedyś z sufitu tych pawilonów, dając początek nazwie 'Pawilon Klejnotów'.

Choć niestety dziś nie spadają żadne klejnoty, historia ta dodaje pawilonom szczypty tajemniczości.

Cechy architektoniczne Manimandapu

Konstrukcja ma podwyższone kamienne podstawy, drewniane filary i płaskie dachy, w przeciwieństwie do otaczających je wysokich pagód. Prostotę ich formy równoważą drobne detale rzeźb w drewnie i motywów dekoracyjnych, charakterystycznych dla rzemiosła Newar.

Dziś oba pawilony Manimandap są popularnymi miejscami odpoczynku zarówno mieszkańców, jak i turystów, którzy często przesiadują tu, aby odpocząć, obserwować codzienne życie na placu lub cieszyć się widokiem na okoliczne zabytki.

Historia i znaczenie Manga Hiti

Manga Hiti, zlokalizowana na placu Patan Durbar, jest pięknie zachowanym przykładem systemu dhunge dhara (kamiennego dziobka wodnego). Miejsce to, wyposażone w trzy bogato rzeźbione dziobki w kształcie makara (mitycznych stworzeń wodnych), ma głębokie znaczenie kulturowe i historyczne.

Według lokalnej tradycji i niektórych przekazów historycznych Manga Hiti mogła zostać zbudowana około 570 roku naszej ery za panowania króla Śiwy Devy I, co czyni ją jedną z najstarszych działających fontann w Dolinie Katmandu. Jednak inskrypcje i elementy architektoniczne sugerują również poważne renowacje, które miały miejsce w XII wieku, prawdopodobnie pod patronatem Malla, co ukształtowało znaczną część jego obecnej formy.

Centralna wylewka, wyjątkowo ozdobiona teleskopową sekwencją czterech zwierząt (sprawdź, czy potrafisz je zidentyfikować), ukazuje niezwykle kunszt rzemieślników z Newaru. Motyw makara, występujący w całej nepalskiej architekturze, symbolizuje ochronę i czystość.

Kiedy tam dotrzesz, najprawdopodobniej zobaczysz mieszkańców butelkujących wodę w dużych wiadrach. Wykonywanie porannych czynności i pranie ubrań jest zabronione.

Chociaż trzęsienie ziemi w 2015 r. spowodowało uszkodzenie [uroczyste pawilony](#) otaczającego hiti, trwające wysiłki renowacyjne pozwalają zachować rolę Manga Hiti zarówno jako funkcjonalnego źródła wody, jak i żywego pomnika kultury.

[Illegible text block]

[Illegible text block]

THE HISTORY OF THE CITY OF BOSTON

[The text in this block is extremely blurry and illegible. It appears to be a large block of text, possibly a paragraph or a list, but the characters are not discernible.]

5.3.2.9.G Muzeum Patana

([mapa](#), [recenzje](#))

Muzeum Patan to klejnot kultury, który ożywia bogate dziedzictwo artystyczne, religijne i architektoniczne Nepalu. Muzeum mieszczące się w pięknie odrestaurowanym dawnym pałacu królewskim królów Malla jest obowiązkowym punktem wizyty dla turystów zainteresowanych sztuką hinduską i buddyjską, tradycyjnym rzemiosłem oraz historią Doliny Katmandu.

[The following text is extremely blurry and illegible. It appears to be a list of names and dates, possibly a roster or a list of births/deaths.]

[Illegible text block]

5.3.2.9.H Świątynia Char Narayan

([mapa](#), [recenzje](#))

Świątynia Char Narayan jest również znana lokalnie jako Pyamha Narandya. Jest to jedna z najstarszych świątyń na placu Patan Durbar i piękny przykład tradycyjnej architektury pagody Newar.

Pochodzenie imienia Char Narayan

Imię 'Char Narayan' odnosi się do Pana Wisznu, jednego z głównych bóstw hinduskiego panteonu, znanego również jako Narayan. 'Char' oznacza 'cztery' i uważa się, że świątynia jest hołdem dla jednego z czterech świętych sanktuariów Narayan umieszczonych w czterech rogach Doliny Katmandu.

Lokalna nazwa 'Pyamha Narandya' pochodzi z języka Newarów, gdzie 'Pyamha' oznacza 'górną' lub 'wysoką', wskazując na jego położenie w mieście, a 'Narandya' jest formą słowa Narayan. W hinduizmie Narayan jest znaczącym bóstwem, często uważanym za synonim Wisznu. Reprezentuje aspekt Wisznu jako Istoty Najwyższej, źródła wszelkiego stworzenia, zachowania i zniszczenia. Często przedstawia się Narayana odpoczywającego na kosmicznych wodach (Nara), co symbolizuje jego rolę w stworzeniu. Sam termin 'Narayana' pochodzi od słów 'Nara' (woda) i 'Ayana' (miejsce spoczynku), co oznacza 'ten, który odpoczywa na wodach'. W tradycji wisznuizmu, która koncentruje się na Wisznu, Narayana jest uważany za ostateczną rzeczywistość, Istotę Najwyższą. Jest postrzegany jako fundament wszelkiego istnienia.

Historia świątyni Char Narayan

Pierwotnie zbudowana w 1566 roku przez Purandarę Singha, władcę dynastii Malla, świątynia jest podręcznikowym przykładem klasycznego projektu wielopoziomowej pagody. Misterne rzeźby w drewnie, zwłaszcza na rozpórkach i framugach drzwi, należą do najpiękniejszych w dolinie i przedstawiają szczegółowe przedstawienia bogów, mitycznych stworzeń i motywów kwiatowych.

Niestety, świątynia Char Narayan zawaliła się podczas trzęsienia ziemi w 2015 r., ale dzięki szeroko zakrojonym pracom restauratorskim przy użyciu tradycyjnych materiałów i metod została wiernie odbudowana i znów zachowała swoją pierwotną świetność.

5.3.2.9.I Pomnik króla Siddhiego Narsingha Malli

([mapa](#))

Pomnik króla Siddhiego Narsingha Malli stanowi hołd dla jednego z najbardziej wpływowych władców miasta. Siddhi Narsingh Malla, kluczowa postać złotego wieku dynastii Malla, panował od 1619 do 1661 roku, pozostawiając po sobie dziedzictwo niezwyklej sztuki, architektury i duchowego mecenatu.

Kim był król Siddhi Narsingh Malla?

Siddhi Narsingh Malla był pobożnym hinduskim królem i wizjonerem budowniczym, który przekształcił Patan w kwitnące centrum religii i kultury. Jego najbardziej znanym osiągnięciem architektonicznym jest Krishna Mandir, charakterystyczna świątynia zbudowana w całości z kamienia w 1637 roku, co jest rzadkością w nepalskiej architekturze świątynnej, która zazwyczaj preferuje cegłę i drewno. Jest pamiętany nie tylko ze względu na swój mecenat artystyczny, ale także ze względu na duchowe oddanie, dyplomację i wkład w rozwój cywilizacji Newarów w Dolinie Katmandu.

Pomnik króla Siddhi Narsingha Malli przedstawia króla w pozycji siedzącej, modlitewnej, co symbolizuje jego głęboką wiarę religijną i pokorę.

Jego umiejscowienie w pobliżu Krishna Mandir i innych budowli przypisywanych jego panowaniu przypomina o jego trwałej obecności w sercu Patanu.

5.3.2.9.K Dzwon Taleju

([mapa](#), [recenzje](#))

Taleju Bell: Echo sprawiedliwości na placu Patan Durbar

Dzwon Taleju to duży dzwon ceremonialny, który służył ważnemu celowi obywatelskiemu za panowania królów Malla, a dziś jest symbolem skrzyżowania wiary i rządów w tradycyjnym społeczeństwie nepalskim.

Pochodzenie nazwy Taleju Bell

Dzwon wziął swoją nazwę od Taleju Bhawani, opiekuńczej bogini królów Malla i głównego bóstwa dworu królewskiego. Znajdująca się tuż za dzwonem świątynia Taleju była duchowym centrum dynastii Malla, a dzwon zainstalowano na cześć tej potężnej bogini.

Historia i zastosowanie dzwonu Taleju

Odlany z metalu dzwon Taleju jest zawieszony pomiędzy dwoma solidnymi kamiennymi filarami i został zainstalowany przez króla Wisznu Mallę w 1736 r. Zastąpił wcześniejszy dzwon, który został zainstalowany przez króla Yoga Narendrę Mallę w 1703 r., a który został przeniesiony do świątyni Rato Machhindranath.

Historycznie rzecz biorąc, dzwon był używany do wielu celów obywatelskich i ceremonialnych. Można go było dzwonić, aby ostrzegać przed zbliżającymi się wrogami, ogłaszać dekrety królewskie lub oznaczać ważne wydarzenia publiczne. Ponadto mówi się, że obywatele mogli dzwonić, aby zwrócić uwagę króla na skargi lub niesprawiedliwości, jednak takie użycie mogło mieć charakter symboliczny lub okazjonalny, a nie regularną praktykę publiczną.

Dzwon Taleju – trwały symbol

Stojący na kamiennej podstawie z solidną drewnianą ramą, Dzwon Taleju wytrzymał trzęsienia ziemi, monsuny i zmiany polityczne – podobnie jak samo miasto. Chociaż dzwon nie jest już używany do ogłaszania ogłoszeń administracyjnych, nadal dzwoni podczas uroczystych okazji i pozostaje popularnym punktem zainteresowania zarówno lokalnych wielbicieli, jak i gości z zagranicy.

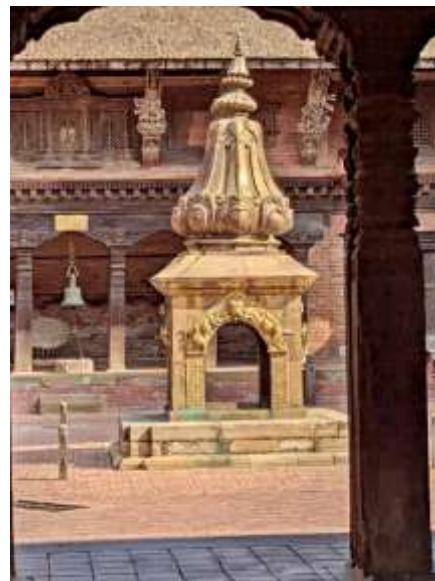

5.3.2.9.L Mul Chowk

([mapa](#), [recenzje](#))

Plac Patan Durbar, Mul Chowk to największy i najważniejszy dziedziniec dawnego Pałacu Królewskiego Malla.

Pochodzenie imienia Mul Chowk

Nazwę "Mul Chowk" można przetłumaczyć w języku nepalskim jako "Główny dziedziniec". Pełniła funkcję centralnej przestrzeni pałacu królewskiego Malla w Patanie, gdzie odbywały się rytuały religijne, ceremonie królewskie i ważne funkcje dworskie. Jak sugeruje określenie "Mul", dziedziniec ten stanowił rdzeń życia pałacowego, zarówno pod względem administracyjnym, jak i duchowym.

Historia i architektura oraz wykorzystanie Mul Chowk

Mul Chowk został zbudowany w okresie Malla, najprawdopodobniej w XVII wieku. Chociaż dokładna data budowy nie jest znana, dowody historyczne i architektoniczne sugerują, że kluczową rolę w jej rozwoju odegrał król Siddhi Narsingh Malla (panujący w latach 1619–1661).

Mul Chowk to wspaniały przykład architektury Newaru, z misternie rzeźbionymi drewnianymi rozpórkami, oknami i drzwiami otaczającymi dziedziniec ze wszystkich stron. W jego centrum znajduje się mała świątynia poświęcona Taleju Bhawani, opiekuncej bogini królów Malla.

Dziedziniec, poważnie uszkodzony podczas trzęsienia ziemi w 2015 r., przeszedł gruntowną renowację i jest obecnie prawie ukończony.

Very blurry text line, possibly a header or title.

Two lines of very blurry text, likely a paragraph or list item.

Two lines of very blurry text, likely a paragraph or list item.

Ganeśa i Siddhi:

- Ganeśa jest powszechnie uważany za usuwającego przeszkody i boga początków. Jego związek z Siddhi (mocami nadprzyrodzonymi) wynika z jego zdolności do pomagania wielbicielom w usuwaniu fizycznych, duchowych i mentalnych przeszkód na drodze do sukcesu, co można postrzegać jako formę Siddhi. Ponadto Ganeśa jest często kojarzony z Siddhi i Buddhi (intelektem) jako jego małżonkami, symbolizującymi ukończenie zarówno osiągnięć materialnych, jak i intelektualnych.

Hanuman i Siddhi:

- Hanuman jest znany ze swojej ogromnej siły, szybkości i oddania, które są uważane za formy Siddhi. Jego oddanie dla Pana Ramy jest często powiązane z nabyciem przez niego tych mocy, a wiele jego działań w Ramajanie (takich jak lot przez ocean lub noszenie góry) odzwierciedla jego siddhi. Statua Hanumana wychwala jego moce, podkreślając jego nadprzyrodzone zdolności.

Narasimha i Siddhi:

- Narasimha, pół-człowiek, pół-lw awatar Wisznu, kojarzony jest z pokonywaniem przeszkód nie do pokonania (m.in. pokonaniem króla demonów Hiranyakashipu). Chociaż Narasimha nie jest zazwyczaj przedstawiany jako bóstwo, które bezpośrednio udziela siddhi, jego moc i ochrona symbolizują boską siłę, która pokonuje zło i przywraca porządek, co można postrzegać jako formę kosmicznego siddhi w bardziej metaforycznym sensie.

Znaczenie Hanumana: oddany opiekun

Pobliski posąg Hanumana reprezentuje niezachwianą lojalność i siłę fizyczną. Hanuman, mały bóg i wierny naśladowca Pana Ramy, jest uwielbiany zarówno w Nepalu, jak i Indiach. Czczyciele często zbliżają się do tego posągu, aby uzyskać błogosławieństwa odwagi, ochrony i sukcesu, szczególnie przed rozpoczęciem podróży lub zmierzeniem się z wyzwaniem.

Posąg Hanumana na placu Patan Durbar często nosi warstwy czerwonego cynobrowego proszku (sindoor lub abir), nakładanego przez wielbicieli w ramach ofiary. Vermillion jest ofiarowywany jako gest czci dla bóstwa. Stosowanie go jest symbolicznym sposobem uznania obecności i mocy boskości. Stosując cynobr, wielbiele wierzą, że budzą lub energetyzują obraz bóstwa. W tym kontekście nie jest to już tylko pomnik. Żywy czerwony kolor cynobru reprezentuje śakti – boską kobiecą energię lub siłę życiową. W wierzeniach hinduskich kolor czerwony kojarzy się z siłą, czystością i ochroną, dlatego jest powszechnie używany w świątyniach i rytuałach. Umieszczenie posągu Hanumana przy wejściach do pałaców i świątyń odzwierciedla jego tradycyjną rolę postaci strażnika.

Historia posągu Hanumana

Pomnik Hanumana na placu Patan Durbar, znajdującym się w pobliżu wejścia do Sundari Chowk, został zainstalowany za panowania króla Bhupatindry Malli, który rządził od 1696 do 1722. Chociaż dokładny rok ustawienia nie jest znany, ogólnie przypisuje się go początkom XVIII wieku, co zbiega się z aktywnym mecenatem Bhupatindry Malli nad sztuką i architekturą w tym okresie.

Ganesh, Narasimha, Hanuman i koncepcja Siddhi

Ten posąg jest częścią trio bóstw: [Ganeś](#), Narasimha i Hanuman.

W kontekście tradycji hinduskich i tantrycznych istnieje znaczący związek pomiędzy trzema bóstwami a koncepcją 'Siddhi', co przekłada się na 'doskonałość', 'osiągnięcie' lub 'nadprzyrodzone moce'.

Praktyki tantryczne mają na celu wykorzystanie mocy tych bóstw do osiągnięcia lub posiadania niezwykłych mocy i osiągnięć, zarówno duchowych, jak i materialnych. Dlatego umieszczenie tych trzech bóstw razem można postrzegać jako miejsce bogate w duchową moc.

Ganeśa i Siddhi:

- Ganeśa jest powszechnie uważany za usuwającego przeszkody i boga początków. Jego związek z Siddhi (mocami nadprzyrodzonymi) wynika z jego zdolności do pomagania wielbicielom w usuwaniu fizycznych, duchowych i mentalnych przeszkód na drodze do sukcesu, co można postrzegać jako formę Siddhi. Ponadto Ganeśa jest często kojarzony z Siddhi i Buddhi (intelektem) jako jego małżonkami, symbolizującymi ukończenie zarówno osiągnięć materialnych, jak i intelektualnych.

Hanuman i Siddhi:

- Hanuman jest znany ze swojej ogromnej siły, szybkości i oddania, które są uważane za formy Siddhi. Jego oddanie dla Pana Ramy jest często powiązane z nabyciem przez niego tych mocy, a wiele jego działań w Ramajanie (takich jak lot przez ocean lub noszenie góry) odzwierciedla jego siddhi. Statua Hanumana wychwala jego moce, podkreślając jego nadprzyrodzone zdolności.

Narasimha i Siddhi:

- Narasimha, pół-człowiek, pół-lw awatar Wisznu, kojarzony jest z pokonywaniem przeszkód nie do pokonania (m.in. pokonaniem króla demonów Hiranyakashipu). Chociaż Narasimha nie jest zazwyczaj przedstawiany jako bóstwo, które bezpośrednio udziela siddhi, jego moc i ochrona symbolizują boską siłę, która pokonuje zło i przywraca porządek, co można postrzegać jako formę kosmicznego siddhi w bardziej metaforycznym sensie.

1. The first step in the process of creating a new product is to identify a market need. This involves conducting market research to understand what consumers want and what problems they are facing. Once a need is identified, the next step is to develop a concept that addresses that need.

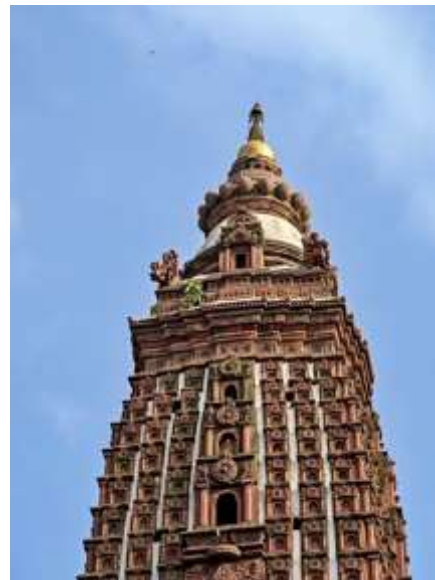
2. The second step is to create a prototype. This is a physical model of the product that allows the designer to test and refine the design. Prototyping can be done in a variety of ways, from simple sketches and models to more complex 3D printed parts.

3. The third step is to conduct a feasibility study. This involves evaluating the technical, financial, and market viability of the product. A feasibility study can help identify potential risks and challenges, and provide a more realistic estimate of the costs and benefits of the project.

4. The fourth step is to develop a business plan. This is a document that outlines the company's goals, strategies, and financial projections. A business plan is essential for securing funding and for guiding the company's operations. It should include information about the market, the competition, and the company's unique value proposition.

Imię Mahabouddha można przetłumaczyć jako 'Wielki Budda', wywodzące się z sanskryckich słów 'Maha' (wielki) i 'Budda'. Nazwa świątyni odzwierciedla zarówno jej ambicje architektoniczne, jak i cel duchowy. Jego najbardziej charakterystyczną cechą

są tysiące terakotowych posągów Buddy, które pokrywają całą jego powierzchnię, co daje początek jego przydomkowi.

Znaczenie historyczne i kulturowe

Budowę świątyni Mahabouddha rozpoczęto około 1564 roku za królewskim pozwoleniem króla Mahendry Malli, któremu przewodził oddany kapłan imieniem Abhaya Raj Shakya. Inspiracją dla niego była pielgrzymka do Bodh Gaya w Indiach, które jest świętym miejscem, w którym Siddhartha Gautama osiągnął oświecenie. Poruszony tym doświadczeniem wyobraził sobie budowę świątyni w Nepalu, która odzwierciedlałaby projekt i duchowe znaczenie świątyni Mahabodhi w Bodh Gaya. Niestety Abhaya Raj zmarła po wykonaniu jedynie fundamentów. Zdeterminowany, by uhonorować wizję ojca, każdy z pięciu synów na zmianę kontynuował projekt. Jednak wszyscy oprócz najmłodszych zmarli, zanim świątynia została ukończona. Gdy piąty syn miał już porzucić ten wysiłek, podobno w wizji ukazała mu się bogini, zachęcająca go do wytrwania. Zainspirowany tym boskim spotkaniem, ukończył świątynię w 1610 roku.

Oryginalna budowla na przestrzeni wieków była kilkakrotnie zniszczona przez trzęsienia ziemi, a świątynia, którą oglądasz dzisiaj, jest wynikiem odbudowy po trzęsieniu ziemi w Nepalu i Indiach w 1934 r.

Choć nie jest tak masywna jak niektóre inne świątynie, wyróżnia się oszałamiającymi ceglami i tysiącami posągów Buddy, które tworzą uderzające wrażenia wizualne. Zwiedzający mogą zwiedzić piękny dziedziniec, podziwiać doskonałe rzemiosło świątyni, a może nawet obserwować modlących się mnichów.

Możesz usłyszeć około 9 000 posągów Buddy. Jest to błędne, ponieważ liczba 9 000 prawdopodobnie odnosi się do liczby cegieł z terakoty, z których zbudowana jest świątynia. Wiele z tych cegieł zawiera posągi Buddy, ale liczba posągów Buddy jest prawdopodobnie znacznie niższa niż 9 000.

Etykieta: Prosimy o szanowanie świętości tego miejsca, zdejmowanie butów przed wejściem na dziedziniec i unikanie robienia zdjęć wiernym.

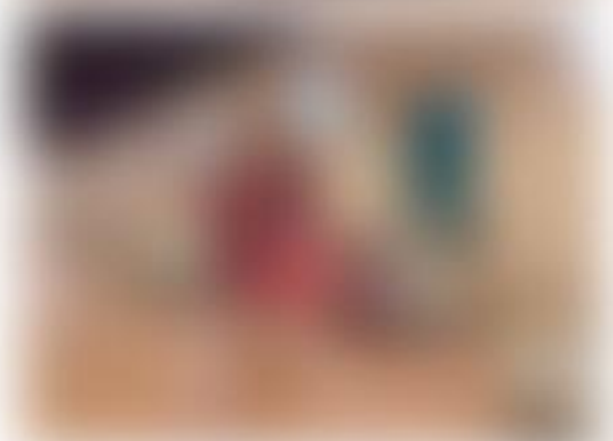
Nazwa 'Oku Bahal' odnosi się do:

- 'Oku', które pochodzi z języka Newarów i oznacza wewnętrzną lub świętą przestrzeń w większym kompleksie, zazwyczaj buddyjskim klasztorze lub świątyni.
- 'Bahal' oznacza przestrzeń wspólną, która służy zarówno jako miejsce kultu religijnego, jak i miejsce spotkań lokalnej społeczności.

'Rudra Varna Mahavihar' nawiązuje do bogatej tradycji buddyjskiej wadžrajany, która rozkwita w Nepalu od wieków.

- 'Mahavihar' oznacza duży klasztor lub ośrodek nauk buddyjskich,
- 'Rudra' jest często kojarzona z Panem Śiwą w hinduizmie, gdzie odnosi się do jednego z wielu aspektów Śiwy. Jednak w szerszym kontekście tradycji buddyjskich w Nepalu Rudra jest postrzegana bardziej jako opiekuńcze i groźne bóstwo, powiązane z mądrością, energią i pokonywaniem przeszkód. W buddyzmie wadžrajany, który jest praktykowany w Dolinie Katmandu, Rudrę można interpretować jako zacieklego obrońcę Dharma (nauk buddyjskich) i siłę, która pomaga praktykującym w ich duchowej podróży, rozwiewając negatywne wpływy lub ignorancję. 1167 i 1175.

wzbogaca doświadczenie i pozwala odwiedzającym głębiej zrozumieć nepalskie tradycje i gościnność.

5.4 Dzień 4: Piesza wycieczka z przewodnikiem po Bhaktapur i Bhaktapur Durbar Square

Dziś jest twój czwarty dzień w Katmandu, dziś zwiedzamy Bhaktapur.

Pochodzenie nazwy Bhaktapur

Nazwa Bhaktapur pochodzi od sanskryckich słów 'Bhakta' (wielbiciel) i 'Pur' (miasto), co dosłownie oznacza 'Miasto wielbicieli'. Nazwa ta odzwierciedla bogate dziedzictwo duchowe i głęboko religijną naturę mieszkańców, którzy od pokoleń przechowują starożytne rytuały, święta i tradycje świątynne.

Historycznie znany jako Bhadgaon (lub Khwopa w języku Newarów), Bhaktapur był niegdyś stolicą całej Doliny Katmandu w okresie Malla. Rozkwitło między XII a XVIII wiekiem i stało się ośrodkiem rzemiosła, budowy świątyń i kultury Newarów.

Co warto zobaczyć i zrobić w Bhaktapur

Bhaktapur najlepiej zwiedzać pieszo. Wąskie ceglane uliczki, misternie rzeźbione drewniane okna i majestatyczne dziedzińce sprawiają, że czujesz się jak cofnięty w czasie.

Żywe dziedzictwo i życie lokalne

Bhaktapur to tętniące życiem miasto, w którym kwitną tradycje. Miejscowi nadal obchodzą dziesiątki festiwali z tradycyjną muzyką, tańcami z maskami i wyszukаныmi rytuałami. Rzemieślnicy nadal tworzą ceramikę, rzeźby w drewnie i obrazy paubha (tradycyjna forma malarstwa religijnego wywodząca się od ludu Newarów) przy użyciu starożytnych technik.

5.4.1 Piesza wycieczka po Bhaktapurze z przewodnikiem

Poniższe mapy przedstawiają trasę, którą dzisiaj przejdiesz – istnieje osobna mapa dla samodzielnej pieszej wycieczki po [Plac Bhaktapur Durbar](#):

- 1 = [Świątynie Uma Maheshwar i Anantalingeswar](#)
- 2 = [Plac Bhaktapur Durbar](#)
- 3 = [Plac Taumadhi](#)
- 4 = [Świątynia Nyatapola](#)
- 5 = [Świątynia Bhairabnath](#)
- 6 = [W Stylowej Kawiarni](#)
- 7 = [Plac Ceramiki](#)
- 8 = [Zaułki](#)

5.4.1.1 Świątynie Uma Maheshwar i Świątynie Anantalingeswar

(Świątynia Uma Maheshwar: [mapa](#), [recenzje](#))

(Świątynia Anantalingeswar: [mapa](#), [recenzje](#))

Kilka stóp na zachód od [Plac Bhaktapur Durbar](#) znajdują się dwie kapliczki. Wyższa z nich to Świątynia Uma Maheshwar, a mniejsza to Świątynia Anantalingeswar.

Co to jest świątynia Uma Maheshwar?

Świątynia ta, poświęcona boskiej parze Uma (Parvati) i Maheshwarowi (Śiwie), odzwierciedla ponadczasową harmonię pomiędzy męskimi i żeńskimi siłami wszechświata, co czyni ją znaczącym przystankiem zarówno dla poszukiwaczy duchowych, jak i miłośników kultury.

Pochodzenie nazwy Świątynia Uma Maheshwar

Imię Uma Maheshwar pochodzi z mitologii hinduskiej:

- **Uma to inne imię Parvati, życzliwej bogini miłości, oddania i płodności.**
- **Maheshwar to jedno z wielu imion Śiwy, boga transformacji i kosmicznej mocy.**

Razem Uma i Maheshwar reprezentują boską jedność energii i świadomości, ucieleśniając równowagę w kosmosie i życiu ludzkim.

Architektura i atmosfera

Świątynia Uma Maheshwar w Bhaktapur charakteryzuje się tradycyjną architekturą Newarów, z wielopoziomowym dachem pagody, misternie rzeźbionymi drewnianymi podporami i kamienną platformą, która wznosi ją ponad otaczający plac. Wewnątrz sanktuarium można zobaczyć posągi boskiej pary siedzące razem.

Co to jest Świątynia Anantalingeswar?

Świątynia Anantalingeswar poświęcona jest Panu Śiwie, jednemu z głównych bóstw hinduizmu. W przeciwieństwie do wysokich pagód w centrum Bhaktapuru, świątynia ta jest skromna pod względem wielkości, ale jest głęboko czczona przez mieszkańców. Uważa się, że jego kamienna linga (symboliczne przedstawienie Śiwy) jest starożytna, a miejsce to od dawna jest miejscem modlitw, medytacji i rytualnych ofiar.

Pochodzenie nazwy Świątynia Anantalingeswar

Nazwa Anantalingeswar jest zakorzeniona w sanskrycie. 'Ananta' oznacza wieczny lub nieskończony, a 'Lingeswar' odnosi się do Pana Śiwy w jego symbolicznej formie, lingi (zazwyczaj cylindrycznej lub eliptycznej konstrukcji przypominającej filar, często umieszczonej na okrągłej podstawie zwanej yoni, która reprezentuje boginię Śakti). Razem nazwa ta oznacza 'Pan Śiwa Nieskończonych Form', podkreślając rolę Śiwy jako ponadczasowej, bezkształtnej siły kosmicznej w filozofii hinduskiej.

Architektura świątyni Anantalingeswar

Świątynia zbudowana jest w tradycyjnym stylu architektonicznym Newar, obejmującym niski dach i pięknie rzeźbione drewniane rozpórki.

Legenda o powstaniu świątyni Anantalingeswar

Na południe od Bhaktapur, w Suryabinayak, znajduje się kolejna Świątynia Anantalingeswar, która jest uważana za oryginalną Świątynię Anantalingeswar. Świątynię, na którą patrzysz, można postrzegać jako królewski (Malla) lub miejski hołd złożony oryginalnej świątyni Suryabinayak.

Istnieje interesująca legenda o tym, jak powstała pierwotna świątynia Anantalingeswar: Według miejscowych, wieki temu grupa wielkich mędrców dokonała pokuty (aktu samokarania się lub pobożności religijnej w celu okazania smutku lub pokuty za grzechy lub wykroczenia) w lesie, który niegdyś pokrywał ten obszar. Pewnego dnia przewyciężeni pragnienia udali się na poszukiwanie wody i dotarli do krawędzi pobliskiego wzgórza. Nie znajdując wody na powierzchni, zaczęli kopać w ziemi. Ku swemu zaskoczeniu odkryli Shivalingę (symboliczne przedstawienie hinduskiego bóstwa Śiwy). Nawet po przekopaniu się na głębokość 30 stóp nie udało im się znaleźć podstawy. Zamiast wody z ziemi zaczęła sączyć się krew. To cudowne wydarzenie doprowadziło do wiary, że linga to Ananta (wieczna i nieograniczona), dlatego zaczęto ją czcić jako Anantalingeswar, co oznacza 'Pan Śiwa w jego nieskończonej formie'. Później mędrcy wykopali w pobliżu kolejną studnię. Ta dobrze wyprodukowana słodka woda, która według miejscowych ma właściwości lecznicze i może leczyć choroby. Według ustnej tradycji premier Rany Chandra Shamsher regularnie pobierała wodę ze studni.

S = [Świątynie Siddhi Laxmi i
Shankharnarayan](#)
T = [Bliźniacze kamienne lwy](#)

U = [Świątynia Yantra Vatsala](#)
V = [Świątynia Shilu Mahadev](#)

5.4.1.2.A Brama wjazdowa

([mapa](#))

Główna Brama jest punktem wyjścia dla większości turystów zwiedzających plac Królewski. Choć sama brama może nie jest tak stara jak wewnętrzne pomniki placu, stanowi formalną granicę historycznego kompleksu pałacu królewskiego, który niegdyś służył królom Malla z Bhaktapur (XIV – XVIII w.).

Bramę zaprojektowano z tradycyjnymi elementami w stylu Newari, takimi jak ściany z czerwonej cegły i symbole królewskie na górze.

5.4.1.2.B Posągi Ugrachandi i Bhairab

([mapa](#), [recenzje](#))

Znajdujące się w pobliżu głównego wejścia do zespołu pałacowego, przed bramą do szkoły średniej, kamienne rzeźby są nie tylko niezwykłymi dziełami sztuki z końca XVII wieku, ale także częścią ciekawej legendy o ich twórcy i królu Bhupatindrze Malli.

Pochodzenie nazw posągów Ugrachandi i Bhairab

Imię Ugrachandi łączy w sobie 'Ugra' (co oznacza dziką lub przerażającą) i 'Chandi' (forma bogini Durgi). Durga reprezentuje dziką manifestację Śakti, boskiej kobiecej mocy, często przywoływanej w celu zniszczenia zła i ochrony wiernych.

Bhairab, pisany także jako Bhairava, jest gniewną formą Pana Śiwy, znanego ze swojego ognistego temperamentu i roli niszczyciela demonów. Razem Ugrachandi i Bhairab symbolizują boską równowagę męskiej i kobiecej mocy, gniewu i ochrony.

Historia i rzemiosło

Posągi zostały zamówione w 1707 roku przez króla Bhupatindrę Mallę, znanego mecenasa sztuki i architektury w Bhaktapur. Obie postacie są wyrzeźbione z jednego bloku kamienia i słyną z niesamowitych szczegółów i dynamicznej postawy.

- **Ugrachandi (po lewej) jest przedstawiony z osiemnastoma ramionami, z których każda trzyma inną broń. Stoi na szczycie demona, co symbolizuje jej triumf nad złem.**
- **Bhairab (po prawej) pokazany jest z przerażającą miną, trzyma broń i nadeptnie na przynębioną postać, wcielając się w swoją rolę niszczyciela chaosu.**

Posągi ustawiono przy wejściu do pałacu, aby chronić dzielnicę królewską, odzwierciedlając starożytne hinduskie wierzenia w boską opiekę. Niestety ta część pałacu została zniszczona przez trzęsienie ziemi w 1934 roku, a to, co pozostało, zostało później przekształcone w szkołę średnią.

Istnieje również ciekawa legenda o powstaniu posągów Ugrachandi i Bhairab – nazywamy ją:

Legenda o posągach Ugrachandi i Bhairab oraz obsesja króla na punkcie doskonałości

Historia zaczyna się w 1707 roku, za panowania króla Bhupatindry Malli, jednego z najbardziej wizjonerskich władców Bhaktapuru i namiętnego mecenasa sztuki. Król zlecił mistrzowi rzeźbiarzowi wykonanie posągu Ugrachandi, przerażającej manifestacji bogini Durgi. Rezultat był tak zapierający dech w piersiach – osiemnaście ramion, każde dzierzące broń, stojące na szczycie pokonanego demona – że król nie obawiał się, że żadne inne królestwo nie będzie posiadać takiego boskiego arcydzieła. (Tło: w tamtym czasie toczyła się zacięta rywalizacja artystyczna pomiędzy królami Malla z trzech królestw: Katmandu (Kantipur), Patan (Lalitpur) i Bhaktapur (Bhadgaon)).

Mówi się, że w dramatycznym zwrocie godnym folkloru król nakazał odciąć rzeźbiarzowi prawą rękę, aby zapobiec odtworzeniu posągu w innym miejscu. Jednak artysta, niezrażony i napędzany oddaniem, a może nawet buntem, stworzył równie przerażający posąg Bhairaba, gniewnej postaci Śiwy, który teraz stoi obok Ugrachandiego. Legenda głosi, że po ukończeniu tego drugiego cudu król nakazał usunąć rzeźbiarzowi drugą rękę, przypieczętowując jego los, ale zachowując ekskluzywność jego dzieł.

Chociaż nie ma żadnych pisemnych zapisów historycznych potwierdzających tę opowieść, ta ustna legenda jest głęboko wpleciona w tkankę kulturową Bhaktapur. Mówi to nie tylko o niezwykłych umiejętnościach rzemieślników Newarów, ale także o intensywnej rywalizacji pomiędzy królami Malla, którzy rywalizowali o ozdobienie swoich miast najwspanialszymi świątyniami, pałacami i rzeźbami.

Co ciekawe, wiele starożytnych posągów w Nepalu nie nosi imion ich twórców – jest to tradycja, która może odzwierciedlać królewską dumę tamtej epoki, kiedy królowie przypisywali sobie artystyczną chwałę swoich królestw.

1. The first step is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

2. The second step is to analyze the problem and identify the root causes. This involves breaking down the problem into smaller, more manageable components and understanding the underlying factors that contribute to the problem.

3. The third step is to develop a plan of action. This involves identifying the specific steps that need to be taken to address the problem and determining the resources that will be needed to implement the plan.

4. The fourth step is to implement the plan. This involves putting the plan into action and monitoring progress to ensure that the problem is being addressed effectively.

5.4.1.2.D Świątynia Badrinath

([mapa](#), [recenzje](#))

Świątynia Badrinath jest częścią grupy czterech świątyń Char Dham, które są lokalną wersją czterech świątyń Char Dham w Indiach na placu Bhaktapur Durbar Square:

1. [Świątynia Badrinath](#)
2. [Świątynia Jagannatha](#)
3. [Świątynia Rameshwar](#)
4. [Świątynia Gopinath Kryszna](#)

Historyczne i kulturowe znaczenie Char Dham

Termin 'Char Dham' dosłownie oznacza 'cztery siedziby' lub 'cztery siedziby' w języku hindi i sanskrycie. Termin ten odnosi się do czterech głównych miejsc pielgrzymkowych w Indiach. Jednak koncepcja została przyjęta i zlokalizowana w innych regionach, w tym w Dolinie Katmandu.

Na Bhaktapur Durbar Square świątynie Char Dham to zespół czterech mniejszych świątyń zlokalizowanych na zachodnim krańcu placu. Świątynie te zostały zlecone przez króla Yaksha Mallę w XV wieku ze szczególnym zamiarem zapewnienia duchowych zasług tym, którzy nie byli w stanie podjąć żmudnej podróży do pierwotnych miejsc pielgrzymek Char Dham w Indiach.

Pochodzenie nazwy Świątynia Badrinath

Świątynia nosi imię Badrinath, jednej z najbardziej czczonych postaci Pana Wisznu, którego główne sanktuarium znajduje się w indyjskich Himalajach. W tradycji hinduskiej Badrinath jest boskim obrońcą i obrońcą wszechświata. Sama nazwa 'Badrinath' oznacza 'Pan Badri' i odnosi się do mitycznego lasu jagód (badri), w którym podobno medytował Wisznu.

Nadając świątyni imię tej świętej formy, mieszkańcy Bhaktapur wnieśli do swojego miasta kawałek himalajskiego duchowego krajobrazu. Ta lokalna wersja świątyni

Badrinath odzwierciedla wzajemnie powiązane tradycje religijne w Azji Południowej i podkreśla rolę Bhaktapur jako centrum kulturalnego i religijnego.

Architektura świątyni Badrinath

W przeciwieństwie do wysokich świątyń w stylu pagody, które dominują na placu Bhaktapur Durbar, świątynia Badrinath jest zbudowana w stylu shikhara, formie architektonicznej przypominającej szczyt górski. Ten styl, inspirowany architekturą świątyń północnoindyjskich, podkreśla wertykalność i duchowe wzniesienie. Elegancka kamienna iglica świątyni, rzeźbione detale i spokojna atmosfera kontrastują z bardziej ruchliwymi atrakcjami placu, czyniąc go spokojnym miejscem do refleksji.

1. The first image shows a person standing in a field, looking towards the camera. The person is wearing a dark jacket and a hat. The background is a bright, overexposed area, possibly a field or a beach.

5.4.1.2.G Narodowe Muzeum Sztuki

([mapa](#), [recenzje](#))

Narodowe Muzeum Sztuki zostało założone w 1960 roku przez Nepalski Departament Archeologii i oficjalnie zainaugurowane przez Bishweshwara Prasada Koiralę, pierwszego demokratycznie wybranego premiera Nepalu i przywódcę Kongresu Nepalu.

Głównym celem muzeum jest ochrona i ekspozycja tradycyjnych nepalskich obrazów i rzeźb. Mieści się w nim kolekcja obejmująca obrazy Paubha (nepalskie obrazy zwojów religijnych), tantryczne obrazy na płótnie, rękopisy i kroniki datowane już na XI wiek oraz posągi i ikony wykonane z brązu, mosiądzu, kamienia i drewna.

Vol. 100, Part 1, 2000

THE JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

5.4.1.2.I Dzwon Taleju

([mapa](#), [recenzje](#))

Umieszczony na podwyższonej kamiennej platformie przed [Złotą Bramą](#) na placu Bhaktapur Durbar, Dzwon Taleju to coś więcej niż tylko wspaniały artefakt; jest to żywy symbol oddania bogini Taleju Bhawani.

Pochodzenie nazwy Taleju Bell

Nazwany na cześć Taleju Bhawaniego, bóstwa królów Malla, tytuł dzwonu wskazuje na jego święty cel: wzywanie wiernych do uwielbienia. 'Tagoun Gān' dosłownie oznacza 'wielki dzwon' lub 'duży dzwon', co odzwierciedla zarówno jego rozmiar, jak i duchową wagę.

Znaczenie historyczne i zastosowanie dzwonu Taleju

Dzwon Taleju został zamówiony przez króla Ranajita Mallę 6 stycznia 1737 roku i był punktem kulminacyjnym złotej ery sztuki i oddania Bhaktapur.

Znaczenie architektoniczne dzwonu Taleju

Wykonany z odlewanego brązu i ozdobiony złożonymi akcentami, dzwon ma około 1 m wysokości i wisi na drewnianej belce (około 3 m nad kamienną platformą) ustawionej na rzeźbionych kamiennych filarach.

...

Choć wnętrze pałacu nie jest obecnie udostępnione do zwiedzania, zwiedzający mogą podziwiać fasadę zewnętrzną.

[The following text is extremely blurry and illegible. It appears to be a block of text, possibly a paragraph or a list, located in the upper middle section of the page.]

5.4.1.2.M Dathu Chowk

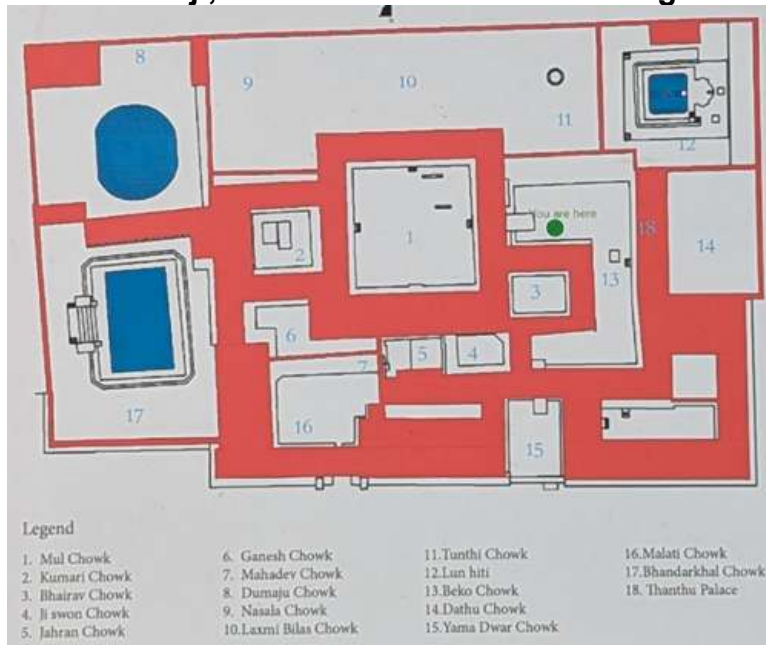
([mapa](#))

Dathu Chowk to pusty dziedziniec otoczony piękną architekturą Newarów.

Pochodzenie imienia Dathu Chowk

Nepalskie słowo 'Dathu' ma specyficzne znaczenie związane z tradycyjnym miejscem lub platformą spotkań. Dlatego 'Dathu Chowk' dosłownie oznacza: 'plac' lub 'miejsce spotkań z Dathu (podwyższoną platformą)'. Oznacza centralną przestrzeń publiczną wyznaczoną przez charakterystyczną podwyższoną platformę.

Dla orientacji, oto układ Pałacu Królewskiego w Bhaktapur:

#3 [Bhairav Chowk w Thanthu Durbar](#)

#12 [Lun Hiti / Złota Fontanna](#)

#14 [Dathu Chowk](#)

#15 [Yama Dwar Chowk](#)

5.4.1.2.N Lun Hiti / Złota Fontanna

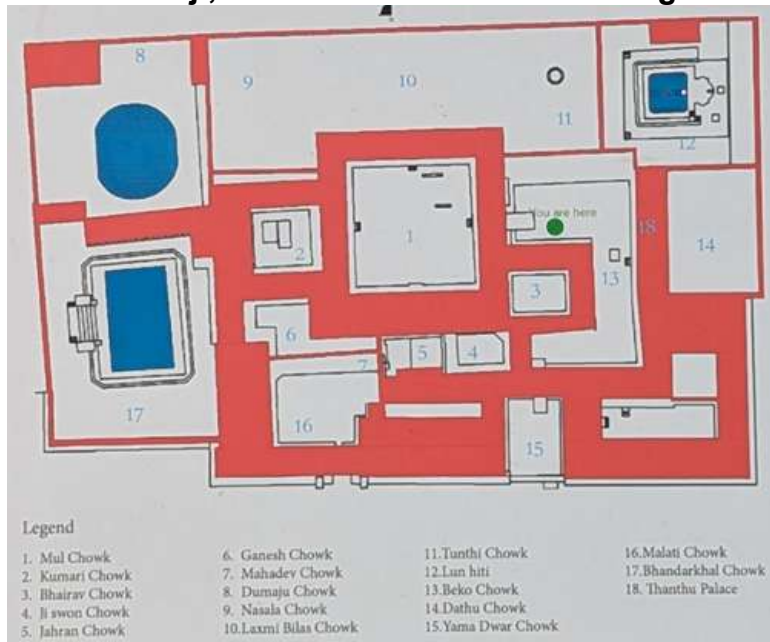
([mapa](#), [recenzje](#))

Lun Hiti, dosłownie "Złota Fontanna" w Newar, to jedno z najbardziej urokliwych biczów wodnych w Bhaktapur. To zatopione hiti, wyrzeźbione w XVII wieku za panowania króla Jitmitry Malli, łączy w sobie praktyczną inżynierię, święty rytuał i zapierający dech w piersiach kunszt Newari.

Pochodzenie imienia

- Lun Hiti pochodzi od słów 'lu' (złoto) i 'hiti' (dziobnica wody), co nawiązuje do detali z połączanego brązu na rzeźbionych ustach.
- W Nepalu znany jest jako Sundhara – "złoty przewód" – choć niektórzy miejscowi nadal nazywają go Naag Pokhari (Staw Węża) dzięki naturalnej wielkości rzeźbie węża, która owija się wokół małego stawu.-

Dla orientacji, oto układ Pałacu Królewskiego w Bhaktapur:

#3 [Bhairav Chowk w Thanthu Durbar](#)

#12 [Lun Hiti / Złota Fontanna](#)

#14 [Dathu Chowk](#)

#15 [Yama Dwar Chowk](#)

Architektura i rzemiosło Lun Hiti / Złota Fontanna

Zejdź na dziedziniec, a zobaczysz spektakularne płaskorzeźby rynny:

Na połączanej wylewce widnieje makara (kompozyt krokodyla-słonia), z której wystają głowa kozy i przednie nogi. Krokodyl stoi na grzbiecie makara. Boki dziobka są w całości pokryte rzeźbami węży, żółwia, żaby, muszli, hipopotama, barana i krowy itp. – wszystko to związane z wodą i płodnością.-

Hiti jest zbudowane jako zapadnięty prostokątny basen o wymiarach około $40 \frac{2}{3}$ stopy (12,4 m) długości (ze wschodu na zachód) i 30,5 stopy (9,3 m) szerokości (z północy na południe), a głębokość wynosi 6,5 stopy (2 m) poniżej poziomu gruntu. W przeciwieństwie do większości tradycyjnych hitis w Dolinie Katmandu, Lun Hiti nie jest otoczone atykami. Zamiast tego jego brzeg ozdobiony jest sześcioma rzeźbionymi kamiennymi węzami, każdy ze splecionymi ogonami i uniesionymi głowami, co symbolizuje obecność Nag, mitologicznych bóstw węzowych kojarzonych z wodą i ochroną.

Do basenu prowadzą dwa zestawy kamiennych schodów otaczających główną ścianę dziobową od strony wschodniej. Sama ściana wylewki jest zbudowana z kamienia i charakteryzuje się mieszanką form zapiekanych i prostych. Pośrodku znajduje się opisana powyżej główna wylewka wodna z dwiema wylewkami przelewowymi (tutedharas) po obu stronach. Poniżej każdej wylewki znajdują się kamienne

THE
1941
YEAR

Pochodzenie imienia Chyasalin Mandap

Nazwę Chyasalin Mandap można z grubsza przetłumaczyć jako 'pawilon ośmiokątny', wywodzący się od słów Newarów 'Chya' (osiem) i 'Salin' (ośmiokątny lub boczny). Jego ośmiokątny dach odróżnia go od bardziej powszechnych kwadratowych lub prostokątnych konstrukcji Newara i dodaje geometrycznej równowagi układowi placu.

Tło historyczne Chyasalin Mandap

Chyasalin Mandap został zbudowany w XVII wieku, najprawdopodobniej za panowania króla Bhupatindry Malla z Bhaktapur (który rządził od 1696 do 1722). Chociaż istnieją lokalne legendy sugerujące, że król Srinivasa Malla z Patanu mógł zainicjować jego budowę jako symbol przyjaźni, styl architektoniczny, inskrypcje i zapisy historyczne najsilniej kojarzą pawilon z królem Bhupatindrą Malla, który był wielkim mecenasem sztuki i architektury w Bhaktapur.

Wyjątkowa lokalizacja pawilonu, bezpośrednio pomiędzy świątynią Pashupatinath a Pałacem 55 Okien, jest prześlągnięta legendą.

Zgodnie z długo wyznawaną wiarą w tradycję hinduską, życie bezpośrednio przed potężnym bóstwem jest niepomysłne. Ponieważ Świątynia Pashupatinath była domem takiej boskiej obecności, Chyasalin Mandap została strategicznie zbudowana, aby służyć jako duchowa bariera, osłaniająca pałac królewski przed bezpośrednią energią świątyni.

Na przestrzeni wieków ten elegancki pawilon stał się czymś więcej niż tylko symbolem. Służył jako platforma dla konkursów poetyckich, w tym jednego, którego gospodarzem był król Bhupatindra Malla i jego małżonka. Służył także do przyjmowania gości królewskich, obserwowania festiwali i podziwiania zachodu słońca nad placem Bhaktapur Durbar.

Oryginalny pawilon został zniszczony podczas trzęsienia ziemi w 1934 roku. Jednakże w latach 1989-1992 został odbudowany przez zespół niemieckich architektów, wykorzystując zarówno stalowe wzmocnienia, jak i materiały odzyskane z oryginalnej konstrukcji. Dzięki tej renowacji Chyasalin Mandap przetrwał bez uszkodzeń trzęsienie ziemi w 2015 roku, stojąc dziś jako dumny i odporny element dziedzictwa architektonicznego Bhaktapur.

Cechy architektoniczne Chyasalin Mandap

Chyasalin Mandap stoi na podwyższonej platformie i jest wsparty na pięknie rzeźbionych drewnianych kolumnach. Pawilon ma dwupoziomowy dach w stylu pagody oraz misternie szczegółowe rozpórki i gzymsy, a wszystko to nawiązuje do tradycji artystycznych epoki Malla. Górny dach jest kwadratowy, dolny ośmiokątny, sam budynek też jest kwadratowy.

Layaku Hiti, znany również jako Wylewka Pałacowa, to tradycyjny kamienny kanał wodny położony w sąsiedztwie pawilonu Chyasalin Mandap na placu Bhaktapur Durbar.

Pochodzenie imienia Layaku Hiti

Termin 'Layaku' w języku Newarów oznacza 'pałac', co wskazuje na jego historyczne powiązanie z zespołem pałacu królewskiego. Hiti zostało zbudowane, aby dostarczać

wodę do kultu pobliskich świątyń, w tym świętej świątyni Taleju znajdującej się na wewnętrznym dziedzińcu pałacu.

Cechy architektoniczne Layaku Hiti

Architektonicznie Layaku Hiti wyróżnia się misternymi rzeźbami w kamieniu. Nad dziobkiem znajduje się wizerunek Panchamukhi Bhairavy, przedstawienia groźnego i potężnego bóstwa Bhairavy, manifestacji Pana Śiwy, o pięciu twarzach. Termin 'Panchamukhi' dosłownie oznacza w sanskrycie 'o pięciu twarzach'.

Ujście przewodu to makara (kompozyt krokodyla-słonia) z krokodylem stojącym na grzbiecie. Wylewkę zdobią różne mitologiczne stworzenia związane z wodą, odzwierciedlające bogate dziedzictwo artystyczne okresu Malla.-

Chociaż Layaku Hiti nie funkcjonuje już jako aktywne źródło wody, pozostaje znaczącym zabytkiem kulturowym i historycznym.

5.4.1.2.Q Świątynia Vatsalā Durga

([mapa](#), [recenzje](#))

Jednym z najbardziej eleganckich zabytków na placu Bhaktapur Durbar jest świątynia Vatsalā Durga, zbudowana z kamienia świątynia, która prezentuje wyjątkowy kunszt okresu Malla. Choć nie jest tak duża jak niektóre pobliskie świątynie, jej misterne rzeźby i pełna wdzięku architektura sprawiają, że jest ulubionym miejscem fotografów i miłośników dziedzictwa kulturowego.

4. The fourth part of the document provides a conclusion and a summary of the findings. It also includes a list of references and a bibliography.

1. The first step in the process of creating a new product is to identify a market need. This involves conducting market research to determine what consumers are looking for and what gaps exist in the current market.

2. Once a market need is identified, the next step is to develop a concept for the new product. This involves brainstorming ideas and creating a prototype to test the concept.

3. After the concept is developed, the next step is to create a business plan. This involves determining the costs of production, the pricing strategy, and the marketing plan. The business plan is then used to secure funding for the project.

4. Once the business plan is complete, the next step is to manufacture the product. This involves sourcing materials, hiring workers, and setting up a production line. The product is then distributed to retailers or directly to consumers.

5.4.1.2.S Świątynia Siddhi Laxmi i Świątynia Shankharnarayan ([mapa](#), [recenzje](#))

Bezpośrednio na wschód od Pałacu 55 Okien znajduje się Świątynia Siddhi Laxmi, zapisywana również jako Świątynia Siddhi Lakshmi.

Świątynia ta posiada klatkę schodową z unikalnym układem postaci strażników schodów, co odróżnia Świątynię Siddhi Laxmi od prawie wszystkich innych świątyń w Dolinie Katmandu. Takie postacie strażników schodów w Nepalu zwykle mają bardziej standardowy wzór (jak lwy, słonie lub mityczne bestie), ale ta świątynia przekracza oczekiwania – co czyni ją rzadkim i ważnym przykładem symbolicznego opowiadania historii w kamieniu.

Pochodzenie nazwy Świątynia Siddhi Lakshmi

Nazwa 'Siddhi Laxmi' łączy w sobie:

- **'Siddhi'**, co oznacza duchową doskonałość lub osiągnięcie
- **'Laxmi'**, bogini obfitości.

Razem odzwierciedlają formę bogini, która zapewnia zarówno materialny dobrobyt, jak i duchową moc.

Duchowe znaczenie świątyni Siddhi Lakshmi

Świątynia poświęcona jest bogini Siddhi Laxmi, groźnej tantrycznej formie Lakshmi, hinduskiej bogini bogactwa, dobrobytu i władzy. W przeciwieństwie do spokojniejszych przedstawień Lakshmi, które można znaleźć w innych świątyniach, Siddhi Laxmi jest tutaj czczony w aspekcie ochronnym i potężnym, a wierzy się, że strzeże miasta i królewskiego rodu.

Umieszczenie go w pobliżu Pałacu 55 Okien sugeruje, że mogło to być sanktuarium ochronne rodziny królewskiej, łączące boską opiekę z władzą królewską.

Znaczenie historyczne i architektoniczne świątyni Siddhi Lakshmi

5.4.1.2.T Bliźniacze kamienne lwy

([mapa](#))

Bliźniacze Kamienne Lwy, które stoją pośrodku dużego placu na wschód od [Świątynia Siddhi Laxmi](#), nazywane są także Nimha Singha i Lanpadegal. Zawsze wydaje się, że są jacyś ludzie pozujący do zdjęć z tymi posągami.

Pochodzenie imienia Nimha Singha

- **'Nimha Singha'** (pisane również jako Nimha Simha) odnosi się konkretnie do kamiennych posągów lwów.
- 'Singha' lub 'Simha' oznacza w sanskrycie lwa.
- 'Nimha' może być interpretowana jako niższa lub nowa, w zależności od lokalnego kontekstu i dialektu, chociaż często jest używana w odniesieniu do konkretnej pary lwów w Bhaktapur.
- Są to fizyczne rzeźby lwów, które można zobaczyć przed świątyniami lub obiektami historycznymi, szczególnie w miejscach takich jak Bhaktapur Durbar Square.

Pochodzenie imienia Lanpadegal

- 'Lanpadegal' to lokalny pseudonim lub nazwa miejscowości, wywodząca się z języka Newar, oznaczająca 'świątynię utrudniającą drogę'.
- Lanpadegal pierwotnie odnosiło się do świątyni Harihar, która niegdyś stała bezpośrednio za kamiennymi lwami. Miejsce to nadal nazywa się Lanpadegal i z tą nazwą często kojarzone są pozostałe kamienne lwy.

Czym była świątynia Harihar?

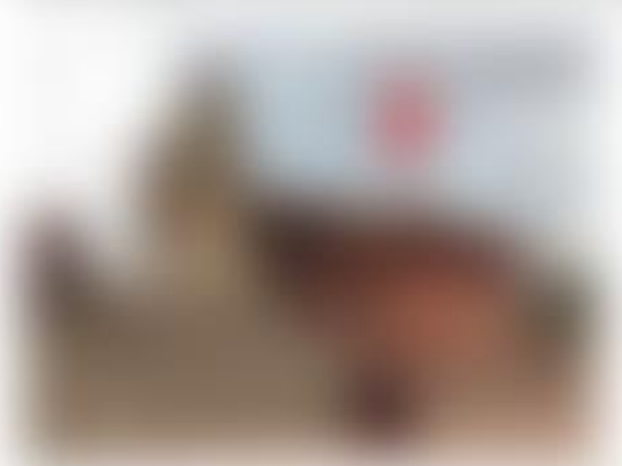
Świątynia Harihar była trzypiętrową konstrukcją w stylu pagody, umieszczoną w widocznym miejscu przy wschodnim wejściu na plac Bhaktapur Durbar, co zapewniało jej dobrą widoczność. Był bogato zdobiony rzeźbami w drewnie i ozdobnymi oknami. Niestety świątynia Harihar została zniszczona podczas trzęsienia ziemi w 1934 roku i nigdy nie została odbudowana.

Pochodzenie nazwy świątyni Harihar

Harihar to złożone bóstwo, które łączy w sobie dwóch głównych bogów hinduskiego panteonu:

- **Hari = Wisznu, Strażnik**
- **Har (lub Hara) = Śiwa, Niszczyciel**

Połączenie Wisznu i Śiwy w jednym bóstwie symbolizuje jedność stworzenia i zniszczenia, zachowania i transformacji - głęboka duchowa koncepcja pokazująca, że boskie moce nie są w konflikcie, ale się uzupełniają.

5.4.1.2.V Świątynia Shilu Mahadev

([mapa](#), [recenzje](#))

Świątynia Shilu Mahadev znana jest również jako Phasi Dega. Jest to jedna z najwyższych świątyń na placu Bhaktapur Durbar, a jeśli wejdiesz na podstawę świątyni, będziesz miał piękny widok.

[REDACTED]

[REDACTED]

5.4.1.3 Plac Taumadhi

([mapa](#), [recenzje](#))

Plac Taumadhi to tętniąca życiem otwarta przestrzeń znana ze wspaniałych świątyń, tętniących życiem festiwali i ponadczasowej architektury Newar. To jedno z najbardziej fotogenicznych i żywych kulturowo miejsc w Bhaktapur, łączące duchową energię z codziennym życiem lokalnym.

Pochodzenie nazwy Plac Taumadhi

Uważa się, że nazwa Taumadhi pochodzi z języka Newarów i prawdopodobnie odnosi się do wzniesionego lub centralnego miejsca spotkań, chociaż jej dokładne pochodzenie jest przedmiotem dyskusji. Jasne jest jednak, że plac Taumadhi od dawna jest głównym ośrodkiem ceremonialnym i społecznym, w którym odbywa się wszystko, od rytuałów religijnych po wielkie festiwale rydwanów.

Architektoniczne atrakcje placu Taumadhi

W sercu placu Taumadhi stoi kultowa [Świątynia Nyatapola](#), najwyższa świątynia w stylu pagody w Nepalu.

Tuż obok znajduje się [Świątynia Bhairabnath](#) poświęcony Bhairabowi, potężnej formie Pana Śiwy.

Sam plac otoczony jest tradycyjnymi ceglanymi budynkami, drewnianymi balkonami i sklepami z rękodziełem, z których wiele zostało zachowanych lub odrestaurowanych, aby zachować historyczny urok miasta.

Plac Taumadhi – Centrum Festiwalu i Życia Codziennego

Plac Taumadhi ożywa podczas Bisket Jatra, słynnego festiwalu noworocznego w Bhaktapurze, kiedy wiwatujące tłumy ciągną przez plac ogromne drewniane rydwany przewożące bogów Bhairaba i Bhadrakali. Nawet poza sezonem festiwalowym można tu spotkać mieszkańców zgromadzonych na schodach świątyni, rzemieślników przy pracy i bawiące się dzieci, co daje wgląd w tętniącą życiem, żywą kulturę Bhaktapur.

5.4.1.4 Świątynia Nyatapola

([mapa](#), [recenzje](#))

Świątynia Nyatapola to najwyższa i najbardziej charakterystyczna świątynia w mieście. Ta pięciopoziomowa pagoda, położona w samym sercu placu Taumadhi, wznosi się na imponującą wysokość 30 metrów (98 stóp) nad brukowanym placem, oferując zarówno architektoniczne, jak i duchowe doświadczenie, jak żadne inne w Nepalu.

Pochodzenie nazwy Świątynia Nyatapola

Nazwa Nyatapola pochodzi z języka Newarów, co oznacza 'pięć pięter' i jest odpowiednią nazwą dla świątyni, która dumnie może pochwalić się pięcioma odrębnymi poziomami, każdy mniejszy niż ten poniżej. Ten projekt pagody symbolizuje świętą hierarchię, prowadzącą oko i duszę w górę.

Historyczne i kulturowe znaczenie świątyni Nyatapola

Świątynia Nyatapola została zbudowana w 1702 roku przez króla Bhupatindrę Mallę, jednego z najbardziej wpływowych władców dynastii Malla. Jest poświęcony Siddhi Lakshmi, dzięki i potężnej manifestacji bogini Durgi. Uważa się, że ma ona ogromną siłę, dlatego świątynia jest tak solidnie zbudowana i dlatego nikt poza kapłanem nie może oglądać wizerunku bóstwa znajdującego się w środku – można natomiast zejść na najniższy poziom za darmo.

Po obu stronach schodów stoją olbrzymi kamienni strażnicy: zapaśnicy, słonie, lwy, gryfy i boginie – mówi się, że każda para jest dziesięć razy potężniejsza od tej poniżej. Te dramatyczne postacie stanowią wizualne świadectwo ochronnej energii, jaką reprezentuje świątynia.

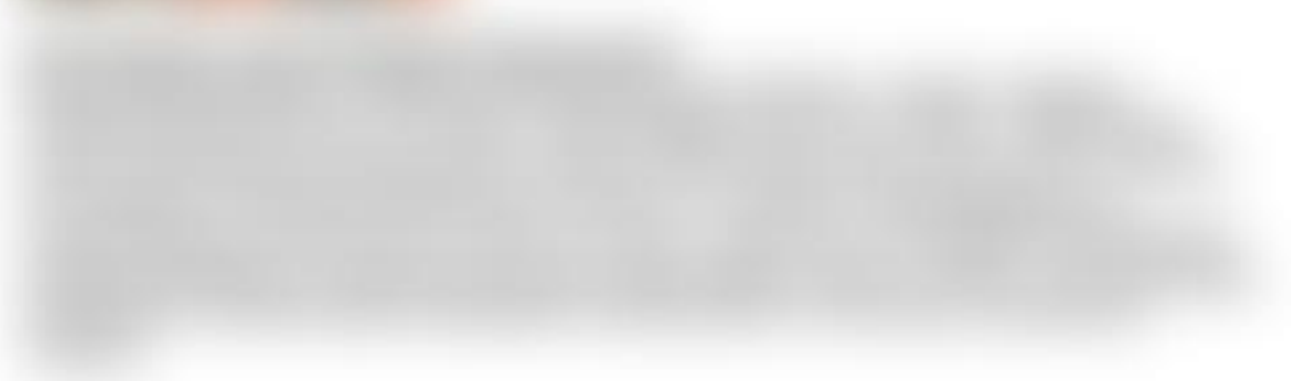
Ułożony pięciopoziomowy dach symbolizuje duchowe wniebowstąpienie i odzwierciedla Panchamahabhutę (pięć podstawowych elementów, które według filozofii hinduskiej tworzą wszechświat i wszystkie żywe istoty): Ziemia (Prithvi), Woda (Apas), Ogień (Agni), Powietrze (Vayu), Eter/Przestrzeń (Akasha).

Najważniejsze cechy architektury

Świątynia to pięciopoziomowa pagoda o wysokości 30 metrów (98 stóp). Stoi na pięciopoziomowym cokole schodkowym, zbudowanym z warstw drobno ułożonej czerwonej cegły.

Świątynia Nyatapola to nie tylko arcydzieło architektury Newarów, ale także cud inżynierii. Dzięki genialnemu projektowi i solidnym cegle z epoki Malla przetrwał wszystkie główne trzęsienia ziemi, w tym niszczycielskie trzęsienie ziemi w 2015 roku, przy minimalnych zniszczeniach.

Świątynia Nyatapola to tylko jedna z dwóch pięciopoziomowych pagód w Katmandu. Druga to Świątynia Kumbheshwar w Patanie.

Architektura i znaczenie świątyni Bhairabnath

Architektura świątyni jest doskonałym przykładem mistrzowsko zaprojektowanego stylu pagody, typowego dla świątyń w Dolinie Katmandu. Drewniane rzeźby i szczegółowe rzeźby otaczające świątynię przedstawiają różnych bogów i boginie, wzmacniając duchową atmosferę.

5.4.1.7 Plac Ceramiki

([mapa](#), [recenzje](#))

Plac Ceramiki w Bhaktapur: Gdzie tradycja nabiera kształtu w glinie
Pottery Square znajduje się w dzielnicy mieszkalnej 'Talako Tole' w Bhaktapur. Talako Tole jest Nepalczykiem i oznacza 'Dolne Sąsiedztwo'. Obszar ten jest również znany jako 'Kumal Tole'. Kumalowie to odrębna grupa etniczna lub kasta w Nepalu, znana przede wszystkim z tradycyjnego zajęcia polegającego na wytwarzaniu ceramiki.

Pochodzenie nazwy i rzemiosła

Tradycja ceramiki w Bhaktapur sięga ponad 1000 lat i ma swój początek w okresie Licchavi (około 400–750 rne) lub nawet wcześniej. Społeczność Newarów, rdzenna Dolina Katmandu, kontynuuje tę tradycję od pokoleń. Od przedmiotów codziennego użytku po naczynia rytualne używane podczas ceremonii hinduskich i buddyjskich – produkty gliniane są istotną częścią życia Nepalczyków.

Gdzie dzieje się magia: Plac Ceramiki

W centrum tego trwałego rzemiosła znajduje się Plac Ceramiki. Tutaj zwiedzający mogą być świadkami całego procesu tradycyjnego wytwarzania ceramiki w czasie rzeczywistym. Rzemieślnicy, siedząc obok kołowrotek lub kucając nad płytami mokrej gliny, formują skomplikowane kształty z niezwykłą szybkością i precyzją.

Plac często zapełniają rzędy suszących się glinianych garnków, misek, skarbonek, lampek itp., każdy starannie ustawiony pod słońcem. Niektóre produkty są następnie wypalane w otwartych piecach ceglanych, inne natomiast wykańcza się tradycyjnymi metodami wypalania dymem, aby uzyskać wyraźny czarny odcień.

Proces garncarstwa: od gliny do rzemiosła

Proces wytwarzania ceramiki w Bhaktapur rozpoczyna się od lokalnie pozyskiwanej gliny, która jest czyszczona, ugniatana i przygotowywana w celu zapewnienia konsystencji. Do kształtowania przedmiotów używa się tradycyjnych kół garncarskich, z których część nadal jest przędzona ręcznie, a opanowanie tej umiejętności zajmuje lata. Po uformowaniu kawałki suszy się na powietrzu przez kilka dni, a następnie wypala w piecach.

Do najczęściej produkowanych rodzajów ceramiki należą:

- **Matka (garnki na wodę)**
- **Diyo (lampy gliniane używane podczas świąt takich jak Tihar)**
- **Handi (garnki do gotowania)**
- Przedmioty dekoracyjne i pamiątki

Każdy przedmiot jest zarówno funkcjonalny, jak i artystyczny, ukazując dziedzictwo i umiejętności garncarzy z Bhaktapur.

Wyzwania i wysiłki odrodzenia

Pomimo swojego znaczenia kulturowego, przemysł ceramiczny w Bhaktapur stoi przed kilkoma wyzwaniami. Wzrost liczby masowo produkowanych wyrobów z tworzyw sztucznych i metalu zmniejszył lokalny popyt na tradycyjne produkty z gliny. Ponadto młodsze pokolenia często wybierają alternatywne ścieżki kariery, co prowadzi do spadku liczby wykwalifikowanych garncarzy.

Trwają jednak prace rewitalizacyjne. Lokalne organizacje pozarządowe, grupy zajmujące się ochroną dziedzictwa kulturowego i rady ds. turystyki uznały znaczenie ochrony tego tradycyjnego rzemiosła. Warsztaty, programy szkoleniowe i inicjatywy sprawiedliwego handlu pomagają promować ceramikę zarówno jako formę sztuki, jak i zrównoważone źródło utrzymania.

Turystyka również odgrywa kluczową rolę w tym odrodzeniu. Podróżni odwiedzający Plac Ceramiki i kupujący lokalnie wykonane wyroby z gliny przyczyniają się bezpośrednio do dochodów rzemieślników. Niektóre pracownice oferują nawet zajęcia z garncarstwa, dzięki którym odwiedzający mogą spróbować swoich sił za kierownicą i zyskać głębsze uznanie dla rzemiosła.

Znaczenie kulturowe i gospodarcze

Ceramika jest głęboko wpleciona w krajobraz kulturowy Bhaktapur. Wiele nepalskich świąt wykorzystuje gliniane przedmioty podczas rytuałów religijnych, szczególnie podczas Dashain, Tihar i Gai Jatra. W wiejskich gospodarstwach domowych nadal preferuje się gliniane garnki do gotowania i przechowywania wody ze względu na ich naturalne właściwości chłodzące.

Ekonomicznie ceramika wspiera dziesiątki rodzin w Bhaktapur. Choć nie jest już tak dominujący jak kiedyś, pozostaje znaczącym źródłem dochodu i symbolem dumy społeczności.

THE
JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

5.5 Dzień 5: Muzeum Pałacu Narayanhiti, Ogród Marzeń i Wzgórza Chandra Giri

Dziś ostatni pełny dzień w Katmandu. Dzisiaj jedziemy nieco wolniej, co da wam czas na zwiedzenie wszelkich zabytków i atrakcji, które mogliście przegapić w ciągu ostatnich trzech dni w Katmandu.

Nasza dzisiejsza regularna wycieczka rozpoczyna się w [Muzeum Pałacu Narayanhiti](#), gdzie mieszkała rodzina królewska aż do jej zamachu, następnie odpoczywamy w [Ogród Marzeń](#), zanim będziemy podziwiać Mount Everest i Himalaje w [Wzgórza Chandra Giri](#).

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS

W 1998 r. planowano nawet zburzenie ogrodu i zastąpienie go centrum handlowym. Na szczęście plan ten został przerwany i ogród udostępniono zwiedzającym pod nową nazwą: Ogród Marzeń.

Dzięki wsparciu rządu austriackiego Ogród Marzeń został z miłością przywrócony do dawnej świetności i otwarty dla publiczności w 2007 roku.

Co można zobaczyć w Ogrodzie Marzeń:

- **Architektura neoklasyczna:** eleganckie pawilony, zaprojektowane z wykorzystaniem europejskich wpływów architektonicznych, zapewniające zacienione miejsca do siedzenia i malownicze tła.
- **Sześć pawilonów sezonowych:** symboliczne przedstawienie sześciu pór roku w Nepalu poprzez różne style architektoniczne i architekturę krajobrazu na obszarze każdego pawilonu.
- **Funkcje spokojnej wody:** Zrelaksuj się przy stawach i fontannach i ciesz się ich delikatnymi dźwiękami, które dodają spokojnej atmosfery ogrodu.
- **Bujna zieleń:** dobrze utrzymane trawniki, klomby i różnorodne drzewa.
- **Amfiteatr:** okazjonalnie odbywają się w nim występy i wydarzenia kulturalne.
- **Kaiser Café:** jedyne źródło pożywienia w Ogrodzie Marzeń – nie można przynosić jedzenia z zewnątrz.

W momencie pisania:

- Wstęp dla obcokrajowców wynosi 400 Rs od osoby
- Godziny otwarcia są od 9:00 do 21:00

Czy warto odwiedzić Ogród Marzeń?

Ogród Marzeń nie jest atrakcją, którą trzeba zobaczyć w Katmandu. Jeśli masz wystarczająco dużo czasu i chcesz gdzieś odpocząć zamiast chodzić do kawiarni lub hotelu, to z pewnością jest to dobre miejsce do odwiedzenia.

5.5.3 Wzgórza Chandra Giri

([map_base](#), [mapa_top](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Wzgórza Chandragiri: zapierające dech w piersiach widoki i duchowy spokój w Katmandu

Wznoszące się nad południowo-zachodnim krańcem Doliny Katmandu wzgórza Chandragiri są jednym z najbardziej malowniczych i dostępnych na wzgórzach Nepalu. To popularne miejsce, oferujące przepiękne widoki na Himalaje i całą dolinę poniżej, łączy w sobie naturalne piękno, znaczenie kulturowe i atrakcje dla rodzin.

Tak, w pogodny dzień można zobaczyć Mount Everest ze wzgórz Chandragiri, ale ponieważ jest tak daleko, będzie wyglądał jak jeden z wielu szczytów i nie będzie wyglądał na najwyższy. Aby pomóc w identyfikacji Mount Everest, na jednym z punktów widokowych znajduje się zdjęcie przedstawiające nazwy szczytów, które można zobaczyć.

Ważne: Zanim udasz się na wzgórza Chandra Giri, upewnij się, że pogoda jest dobra. Jeśli widzisz nisko wiszące chmury lub prognoza pogody wskazuje na ryzyko opadów większe niż 'bardzo niskie' (na przykład powyżej 10 lub 15%), istnieje prawdopodobieństwo, że górna lokalizacja kolejki linowej będzie pokryta chmurami i nie zobaczysz nic poza mgłą.

Pochodzenie imienia

Nazwa 'Chandragiri' pochodzi z sanskrytu, gdzie 'Chandra' oznacza księżyc, a 'Giri' oznacza wzgórze lub górę. Nazwa przywołuje zarówno poetyckie piękno tego miejsca, jak i jego spokojną, wzniesioną okolicę. Historycznie rzecz biorąc, wzgórza Chandragiri mają również znaczenie duchowe i strategiczne. Mówi się, że król Prithvi Narayan Shah, zjednoczony Nepal, jako pierwszy przedstawił swój plan podboju Doliny Katmandu, stojąc na szczycie tego wzgórza, oczarowany widokiem krainy poniżej.

Kluczowe atrakcje na wzgórzach Chandragiri

- 1. Kolejka linowa Chandragiri** Najpopularniejszym sposobem dotarcia na szczyt jest kolejka linowa Chandragiri – nowoczesna i bezpieczna trasa o długości około 2,5 km. Przejażdżka trwa około 9 minut i oferuje wspaniałe widoki z lotu ptaka na gęste lasy, pagórkowate wzgórza i tradycyjne wioski poniżej. Jest to atrakcja zarówno dla turystów lokalnych, jak i zagranicznych. W chwili pisania tego tekstu bilet na kolejkę linową w obie strony kosztuje 25 USD za osobę.
- 2. Świątynia Baleshwar Mahadev** Na szczycie wzgórza znajduje się Świątynia Baleshwar Mahadev, poświęcona Panu Śiwie. Świątynia ta jest świętym miejscem dla hinduskich pielgrzymów i dodaje jej duchowego wymiaru. Niektórzy miejscowi przybywają tu, aby oddawać cześć Bogu, zwłaszcza podczas świąt i pomyślnych dat w kalendarzu księżycowym.
- 3. Panoramiczne widoki na góry** Ze szczytu goście mogą podziwiać panoramiczne widoki na pasmo Himalajów, w tym szczyty takie jak Ganesh Himal, Langtang i Gaurishankar, a nawet przebłyśki Mount Everest w pogodne dni. Malownicze piękno sprawia, że jest to ulubione miejsce fotografów i miłośników przyrody.
- 4. Udogodnienia i rozrywka dla rodzin** W Chandragiri Hills znajduje się także park krajobrazowy, restauracje, plac zabaw dla dzieci i kolejka linowa, co czyni go dobrym miejscem dla całej rodziny.

Wjazd kolejką linową na wzgórze zajmuje około 9 minut. Z górnej stacji czeka nas jeszcze spory podjazd, aby dostać się do punktów widokowych i obiektów rozrywkowych.

Informujemy, że na górnej stacji kolejki linowej jest znacznie chłodniej – należy się spodziewać, że będzie o około 10 F (6 C) chłodniej w porównaniu do stacji dolnej.

W chwili pisania tego tekstu kolejka linowa:

- Wstęp kosztuje 23 USD za obcokrajowca, ale istnieje kilka zniżek dla dzieci, studentów i osób starszych
- Ma następujące godziny otwarcia: Niedziela – czwartek: 8:00 – 18:00 Przerwa: południe – 13:00 Piątek – sobota: 8:00 – 21:00 Uwaga: w soboty i święta nie ma przerwy; Przed wyjazdem sprawdź na stronie internetowej, czy kolejka linowa jest otwarta, ponieważ jest ona okresowo zamykana na kilka dni z powodu prac

konserwacyjnych lub może być zamknięta z powodu złej pogody.

5.6 Dzień 6: Podróż z Katmandu do Pokhary przez Gorkha Durbar

Dziś podróżujemy z Katmandu do Pokhary. Istnieje wiele możliwości dotarcia do Pokhary z Katmandu:

- Możesz latać. Jest to najszybsza opcja, ponieważ lot trwa tylko 25 minut. Jednak loty są często opóźnione ze względu na pogodę, a latanie w Nepalu nie jest tak bezpieczne, jak w innych krajach. Tutaj znajdziesz więcej informacji na temat [Latanie w Nepalu](#).
- Możesz pojechać autobusem. To zdecydowanie najtańsza i jednocześnie najwolniejsza opcja, wymagająca stawienia się na przystanku wcześniej rano. Tutaj znajdziesz więcej informacji na temat [Podróż autobusem w Nepalu](#).
- Można wynająć samochód z kierowcą. Jest to najdroższy i najbardziej elastyczny sposób dotarcia do Pokhary i z powrotem. Daje możliwość zatrzymania się w dowolnym miejscu, skorzystania z objazdów (np. do [Gorkha Durbari Bandipur](#)), podziwiania pięknych krajobrazów oraz daje pełną swobodę w ustalaniu czasu. Minusem jest to, że trzeba znosić notorycznie złe nepalskie drogi. Mimo że zwykły sedan jest tańszy, proponujemy wynająć droższego Jeepa, ponieważ ma bardziej miękkie zawieszenie. Ale nadal zapewni ci dobre wstrząsanie przez 6-8 godzin podróży. Jeśli wynajmujesz samochód z kierowcą, rozważ zatrudnienie kierowcy, który będzie jeździł po Pokharze. Prawdopodobnie możesz zaoszczędzić pieniądze, wynajmując lokalne taksówki, ale będziesz musiał je znaleźć. Informujemy, że w chwili pisania tego tekstu [PataoiinDrive](#) nie działają w Pokharze. Stwierdziliśmy, że bardzo wygodne jest to, że czeka na nas nasz osobisty kierowca, a kiedy zobaczył, że naprawdę interesują mnie pola ryżowe, które mijaliśmy, zawiózł nas do niezwykle malowniczego [Pole Ryżowe](#), który znajduje się daleko na uboczu. Tutaj znajdziesz więcej informacji na temat [Wynajem samochodu z kierowcą w Nepalu](#).

Informujemy, że deszcze monsunowe co roku zalewają i niszczą drogę pomiędzy Katmandu a Pokharą. W zależności od stanu drogi w momencie podróży, podróż może zająć od 6 do 12 godzin, a jeśli droga jest uszkodzona, może być nieprzejezdna.

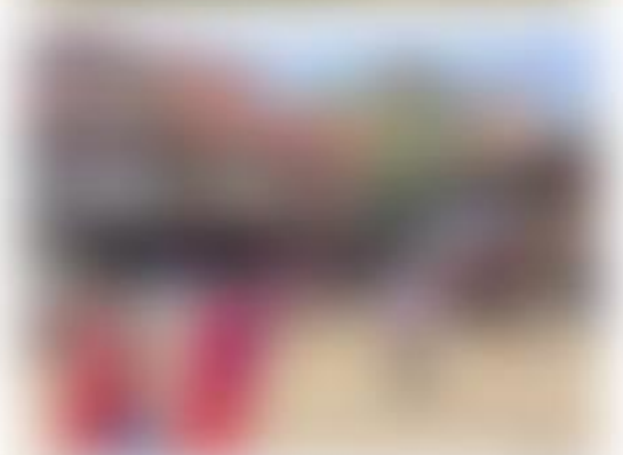
Poniżej kilka zdjęć z naszej podróży pomiędzy Katmandu a Pokharą.

5.6.1 Muzeum Gorkha

([mapa](#), [recenzje](#))

Ukryte w samym sercu Gorkha Bazaar, Muzeum Gorkha jest drugą najczęściej odwiedzaną atrakcją w Gorkha, po [Gorkha Durbar](#).

To skromne, ale bogate historycznie muzeum oferuje wgląd w życie i czasy króla Prithvi Narayana Shaha, wizjonera, który zjednoczył podzielone królestwa we współczesny Nepal.

...

...

THESE ARE THE RESULTS OF THE
RESEARCH CONDUCTED BY THE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
AND THE DEPARTMENT OF JUSTICE
IN CONNECTION WITH THE
RECENT ACTS OF VIOLENCE
COMMITTED IN THE CITY OF
MEMPHIS, TENNESSEE, ON
APRIL FOUR, 1968.

THESE ARE THE RESULTS OF THE
RESEARCH CONDUCTED BY THE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
AND THE DEPARTMENT OF JUSTICE
IN CONNECTION WITH THE
RECENT ACTS OF VIOLENCE
COMMITTED IN THE CITY OF
MEMPHIS, TENNESSEE, ON
APRIL FOUR, 1968.

5.7 Dzień 7: Odkrywanie Pokhary

Dziś zwiedzamy Pokharę.

Pokhara, położona u podnóża pasma górskiego Annapurna, jest jednym z najbardziej malowniczych miejsc w Nepalu, a także stolicą przygód Nepalu. Dzieje się tak dlatego, że wiele tras trekkingowych zaczyna się w Pokharze, ale jest tu też wiele do zobaczenia i zrobienia dla osób, które nie uprawiają trekkingu. W Pokhara znajduje się wiele malowniczych szlaków turystycznych i malowniczych jezior, ale ponieważ ten fioletowy przewodnik po Nepalu jest skierowany do zwykłych turystów, nie będziemy ich badać.

Pochodzenie imienia Pokhara

Nazwa 'Pokhara' pochodzi od nepalskiego słowa 'pokhari', co oznacza staw lub jezioro. Zgodnie ze swoją nazwą, w mieście znajduje się kilka pięknych jezior, z których najslawniejszym jest jezioro Phewa, które oferuje kultowe odbicia Machhapuchhre (góry Fishtail).

Jak poprawnie wymówić Pokhara

Wymowa słowa Pokhara nie jest prosta dla nie-Nepalczyka. Pokhara wymawia się: Po-kuh-rah z akcentem na pierwszą sylabę Po. Należy pamiętać, że kuh wymawia się jak co w sekundzie.

Na jeden dzień spędzony w Pokharze przygotowaliśmy wycieczkę z przewodnikiem po Pokharze.

Informujemy, że jeśli dzisiaj z wieży widokowej Sarangkot nie można zobaczyć pasma górskiego Annapurny, zawsze można to zrobić jutro rano o wschodzie słońca. Tak naprawdę oglądanie wschodu słońca z wieży widokowej Sarangkot jest bardzo popularną rozrywką i często polecaną w różnych przewodnikach turystycznych jako najlepszy czas na wizytę. Pamiętaj, że musisz dotrzeć tam wcześniej, ponieważ wspinaczka zajmuje trochę czasu, a na wąskiej ścieżce pod górę będzie dużo ludzi powodujących zatory.

Oto mapa samodzielnej wycieczki po Pokharze

- 1 = [Pływanie łódką po jeziorze Phewa](#)
- 2 = [Pagoda Pokoju Światowego](#)
- 3 = [Obszar religijny Pumdikot](#)
- 4 = [Osada tybetańska Tashiling](#)
- 5 = [Jaskinia Gupteshwor Mahadev](#)
- 6 = [Wodospady Devi](#)
- 7 = [Pola Ryżowe](#)
- 8 = [Stary bazar w Pokharze](#)
- 9 = [Wieża widokowa Sarangkot](#)
- 10 = [Disneyland w Pokharze](#)

Pola ryżowe są opcjonalnym przystankiem. Przywiózł nas tu nasz kierowca, bo podczas jazdy zafascynowały mnie pola ryżowe. Jeśli widziałeś pola ryżowe lub nie jesteś nimi zainteresowany, pominię ten przystanek.

Są inne ciekawe miejsca, których nie omawiamy w tym fioletowym przewodniku po Nepalu:

- Jaskinia Nietoperza (Chamero Gufa) ([mapa](#), [recenzje](#))
- Świątynia Bhimsen ([mapa](#), [recenzje](#))
- Świątynia Bindhayabasini ([mapa](#), [recenzje](#))
- Muzeum Pamięci Gurkha ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))
- Międzynarodowe Muzeum Górskie ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))
- Wąwóz Seti (Seti Gandaki) ([mapa](#), [recenzje](#))

5.7.1 Wynajmij łódź na jeziorze Phewa

([mapa](#), [recenzje](#))

Jezioro Phewa jest również nazywane jeziorem Fewa, Phewa Tal, Phewa Taal, a wcześniej nazywało się Baidam Tal.

Jest to drugie co do wielkości jezioro w Nepalu i najczęściej odwiedzane jezioro w Nepalu. Jezioro Phewa położone jest na wysokości 742 m, zajmuje powierzchnię około 5,7 km², ma średnią głębokość około 8,6 m i maksymalną głębokość 24 m.

Analizy osadów z jeziora pokazują, że musiało ono powstać około 12 640–12 025 p.n.e. Ma bujne wzgórza po zachodniej stronie i oferuje wspaniałe odbicia gór Annapurna i Machhapuchhre (Fishtail) w słoneczne i bezwietrzne dni.

The first image shows a vibrant scene with a small boat on a body of water, surrounded by lush greenery. The second image captures a serene sunset or sunrise over a body of water, with a small boat in the foreground. The third image is a similar scene to the first, but with a different lighting and color palette, giving it a more muted and cooler appearance. The text below the images is a series of lines, likely a description or a list of items, but it is too blurry to read accurately.

Zatem Tal Barahi można przetłumaczyć jako 'Barahi Jeziora', co jest odpowiednią nazwą dla świątyni, która wydaje się spokojnie unosić pośrodku najśłynniejszego zbiornika wodnego Pokhary.

Co robić nad jeziorem Phewa

Można wybrać się na spacer wzdłuż nabrzeża po wschodniej stronie jeziora, wybrać się na przejażdżkę łodzią po jeziorze lub wykupić transfer na szlak turystyczny po drugiej stronie jeziora, który prowadzi stromo pod górę do [Pagoda Pokoju Światowego](#).

Aby móc cieszyć się rejsem łodzią, należy najpierw kupić bilet – bilet jest ważny na łódź, a nie na osobę. Wydaje mi się, że zapłaciliśmy 500 Rs (plus napiwek na koniec rejsu) za godzinną przejażdżkę łodzią z miejscowym, który wiosłował łodzią. Na dłuższe przejazdy są droższe bilety. Mówi się, że można nawet wypożyczyć kajaki, ale my żadnego kajaka nie widzieliśmy.

Podczas gdy osoba w kasie mówi po angielsku, wiosłarze zazwyczaj mówią tylko po nepalsku. Mają z góry ustalone trasy, z których, jak się wydaje, chcą jedynie robić krótkie objazdy.

5.7.2 Pagoda Światowego Pokoju / Stupa Shanti

([mapa](#), [recenzje](#))

Usytuowana wysoko na wzgórzu Anadu z widokiem na spokojne wody jeziora Phewa, Pagoda Światowego Pokoju (zwana także Stupą Shanti) jest jednym z najbardziej charakterystycznych zabytków Pokhary w Nepalu. Ze stupy roztacza się panoramiczny widok na dolinę Pokhara, a w pogodny dzień na pasmo Annapurny.

The following text is a placeholder for the main content of the page. It is represented by a large, light gray rectangular area that covers most of the page. The text is not legible due to the low resolution and blurring of the image.

5.7.3 Obszar religijny Pumdikot z posągiem Śiwy ([mapa](#), [recenzje](#))

Nazwa Pumdikot pochodzi od lokalnej wioski Pumdi Bhumdi i nepalskiego słowa kot oznaczającego fort lub wzniesienie. Nazwa ta odzwierciedla strategiczne położenie na wzgórzu, historycznie ważne ze względu na punkt widokowy, a obecnie o znaczeniu duchowym jako miejsce oddania i pokoju.

Duchowe znaczenie obszaru religijnego Pumdikot

Duchowe znaczenie obszaru religijnego Pumdikot polega przede wszystkim na jego poświęceniu Panu Śiwie, jednemu z głównych bóstw hinduizmu.

Oto zestawienie jego głębszego znaczenia:

- **Pan Śiwa jako postać centralna** Masywny posąg Śiwy w Pumdikot symbolizuje boską moc, zniszczenie ego i kosmiczną równowagę. W wierzeniach hinduskich Śiwa jest niszczycielem i transformatorem, przypominając wielbicielom o nietrwałości świata materialnego i znaczeniu wewnętrznego rozwoju duchowego.
- **Architektura symboliczna** Posąg stoi na podstawie o wysokości 30 metrów, nawiązując do świętej liczby 108, która często pojawia się w tradycjach hinduskich i buddyjskich (np. 108 koralików w mali, 108 linii energetycznych w

ciele). Liczba ta jest uważana za duchowo kompletną.

- **Duchowa podróż i pielgrzymka** Położenie na szczycie wzgórza zachęca do formy pielgrzymki, nawiązując do tradycji poszukiwania wyższej duchowej prawdy poprzez fizyczną wspinaczkę. Spacer lub podjazd staje się symbolem wzniesienia się ponad światowe rozproszenia w kierunku duchowej przejrzystości.
- **Przestrzeń do medytacji i modlitwy** Spokojna okolica z widokiem na Himalaje i święte jeziora zapewnia doskonałe środowisko do kontemplacji, medytacji i modlitwy, pomagając odwiedzającym jednocześnie połączyć się z naturą i boskością.
- **Połączenie z górą Kailash** Kształt platformy przypomina górę Kailash, uważaną za mityczną siedzibę Pana Śiwy. Projekt ten pogłębia symbolikę tego miejsca jako duchowej osi lub centrum świata (axis mundi) w kosmologii hinduskiej.

Wstęp jest bezpłatny.

Posąg Śiwy został ukończony w 2021 roku i znajduje się na wysokości 4900 stóp (1500 m).

Jeśli spojrzysz w dół wzgórz na wschodzie, zobaczysz [Pagoda Pokoju Światowego](#).

Podobnie jak w przypadku [Pagoda Pokoju Światowego](#), aby wejść po ostatnich schodach do świątyni, będziesz musiał zdjąć buty.

THE HISTORY OF THE CITY OF BOSTON

Pochodzenie imienia Tashiling

Nazwa Tashiling pochodzi z języka tybetańskiego, gdzie 'Tashi' oznacza 'pomyślny', a 'Ling' oznacza 'miejsce' lub 'kraj'. Razem nazwa odzwierciedla nadzieje osadników na zbudowanie dostatniego i harmonijnego życia na wygnaniu, 'pomyślnego miejsca', w którym ich tradycje mogą rozwijać się pomimo oddalenia od ojczyzny.

Dziś Tashiling to coś więcej niż tylko dzielnica mieszkaniowa, to żywe centrum kulturalne. Odwiedzający osadę mogą zwiedzić tradycyjny klasztor buddyzmu tybetańskiego, obserwować codzienne życie społeczności i przeglądać mnóstwo rękodzieła, w tym żywe dywany, biżuterię i pamiątki wykonane przez mieszkańców. W osadzie znajduje się także małe muzeum i sklepy prowadzone przez społeczność, które pomagają wspierać lokalną gospodarkę, zachowując jednocześnie tradycyjne umiejętności tybetańskie.

Gorąco polecamy odwiedzenie małego muzeum. Wstęp jest bezpłatny, a wszystko mieści się w jednym pomieszczeniu. Muzeum dostarcza wielu podstawowych informacji na temat aneksji Tybetu i mieszkańców tej osady. Choć muzeum odzwierciedla poglądy uchodźców tybetańskich, zdecydowanie warto je odwiedzić i zapoznać się z plakatami – wszystkie są w języku angielskim.

Zwiedzanie osady tybetańskiej Tashiling jest zabronione.

Zaplanuj wizytę na 20–45 minut – lub dłużej, jeśli chcesz kupić piękne dywany i odwiedzić muzeum.

5.7.5 Jaskinia Gupteshwor Mahdev

([mapa](#), [recenzje](#))

Jaskinia Gupteshwor Mahadev to połączenie duchowego znaczenia i cudów geologicznych, przyciągające zarówno hinduskich pielgrzymów, jak i ciekawskich podróżników do swoich ciemnych, odbijających się echem komnat.

5.7.6 Wodospady Devi

([mapa](#), [recenzje](#))

Wodospady Devi, lokalnie znane jako Patale Chhango, co oznacza 'Wodospad Podziemia'.

Na miejscu ryczący strumień Pardi Khola wpada do podziemnego tunelu rozpoczynającego się przy [Jaskinia Gupteshowora Mahdeva](#).

Zasilany strumieniem Pardi Khola, wodospad staje się szczególnie potężny w porze monsunowej, tworząc hipnotyzujący spektakl, gdy znika w ziemi.

Pochodzenie nazwy Wodospady Devi

Najbardziej powszechnie akceptowana relacja podaje, że w 1961 roku Szwajcarka o imieniu pani Davis (czasami ze względu na lokalną wymowę imię to jest zapisywane jako Devi lub Davi) pływała z mężem w jeziorze Phewa, kiedy tamta niespodziewanie się otworzyła. Nagły przyływ wody wrzucił ją do zapadliska na szczycie wodospadu i tragicznie utonęła, a jej ciało wydobyto trzy dni później w rzece Phusre w dole rzeki. Z szacunku i na prośbę pogrążonego w żałobie ojca wodospad nazwano jej imieniem "Wodospad Davisa". Z biegiem czasu, ze względu na lokalną nepalską wymowę i

powszechne użycie słowa 'Devi' jako imienia (oznaczającego 'boginię' w sanskrycie, a także popularne imię nepalskie), nazwa ewoluowała i obecnie jest bardziej znana jako Wodospady Devi.

Miejsce jest pięknie utrzymane z platformami widokowymi, ogrodami krajobrazowymi i tradycyjnymi posągami.

W chwili pisania tego tekstu opłata za wstęp wynosi 100 Rs za obcokrajowca. Godziny otwarcia są codziennie od 6:00 do 18:00, ale w chwili pisania tego tekstu strona jest nieczynna w święta.

5.7.7 Pola ryżowe

([mapa](#), [recenzje](#))

Jeśli chcesz zobaczyć, jak rośnie ryż, możesz dodać szybki 15-minutowy postój na obrzeżach Pokhary. Jest to przystanek opcjonalny – jeśli nie interesują Cię pola ryżowe, pomiń ten przystanek.

Podjedź do mostu w powyższej lokalizacji i tam zaparkuj. Kiedy wysiadasz z samochodu i przechodzisz przez most, trafiasz prosto na pola ryżowe i możesz dotknąć roślin ryżowych. Tylko uważaj, gdzie idziesz – ryż potrzebuje dużo wody i w zależności od sezonu wegetacyjnego podłoga będzie wodna (sezon sadzenia i wegetacji), błotna (sezon wegetacyjny) lub przeważnie sucha w okresie żniw.

Ponieważ nie jest to przystanek turystyczny, nikt Cię nie przegoni, a od czasu do czasu możesz zobaczyć spokojnie przechadzającego się miejscowego.

Oto więcej informacji na temat sezonu sadzenia ryżu w Pokharze:

- **Sezon sadzenia:** Sezon sadzenia ryżu zazwyczaj rozpoczyna się około połowy czerwca wraz z nadejściem deszczy monsunowych i może trwać kilka miesięcy, aż do lipca. Znaczącym dniem w tym okresie jest Asar 15 (który zwykle przypada na koniec czerwca lub na początku lipca), znany jako 'Narodowy Dzień Paddy' lub 'Ropain Diwas', który wyznacza oficjalny początek sezonu sadzenia ryżu i jest obchodzony z entuzjazmem przez rolników.
- **Okres wegetacji:** Po posadzeniu uprawy ryżu rosną przez mokre miesiące monsunowe, lipiec i sierpień. Obfite opady deszczu w tym okresie mają kluczowe znaczenie dla zdrowego rozwoju pól ryżowych.
- **Sezon zbiorów:** Sezon zbiorów ryżu rozpoczyna się zazwyczaj na początku października i kończy pod koniec listopada. Do tego czasu ustały deszcze monsunowe, a pogoda jest na ogół pogodna i słoneczna, idealna do zbioru dojrzałych upraw ryżu.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON

Pochodzenie nazwy Stary Bazar Pokhara

Nazwa 'Stary Bazar Pokhara' nawiązuje do historycznego rynku, który niegdyś służył jako centralna dzielnica handlowa miasta. Pokhara, będąca kluczowym szlakiem handlowym, była historycznie domem dla różnych grup etnicznych, w tym Gurungów, Magarów i Newarów, z których wszyscy wnieśli wkład w różnorodną tkankę kulturową miasta. Sam Bazar sięga wieków, a jego nazwa odzwierciedla jego wieloletnią rolę jako centrum handlu i interakcji społecznych, szczególnie w czasach, gdy był to główny szlak handlowy łączący Pokharę z innymi częściami Nepalu.

Czego można się spodziewać na Starym Bazarze Pokhara

Wąskie, kręte uliczki są pełne tradycyjnych domów, małych rodzinnych sklepów (często należących do tej samej rodziny od pokoleń) i lokalnych restauracji. Bazar jest mniej turystyczny w porównaniu do innych obszarów (np. Lakeside) w Pokharze, co czyni go idealnym miejscem dla tych, którzy chcą doświadczyć autentycznego nepalskiego życia. Znajdziesz tu różnorodne ręcznie robione towary, od misternie zaprojektowanej biżuterii i kolorowych tekstyliów po przyprawy i lokalne produkty.

Jako zabytek kulturalny i historyczny, Stary Bazar Pokhara jest także doskonałym miejscem do fotografowania, z tradycyjnymi i kolorowymi budynkami, tętniącymi życiem scenami ulicznymi i ładnymi widokami na okoliczne góry.

Pochodzenie imienia Sarangkot

Nazwa 'Sarangkot' pochodzi od dwóch nepalskich słów: Sarang, które odnosi się do rodzaju mitycznego lub symbolicznego ptaka często kojarzonego z niebem, oraz Kot, oznaczającego fortecę lub wysoki punkt.

W nepalskim folklorze i poezji ptak Sarang jest często przedstawiany jako:

- Tajemniczy, wysoko latający ptak, kojarzony z wolnością, wizją i tęsknotą.
- Metafora duchowych poszukiwań lub romantycznej tęsknoty.
- Związany z naturą, często wyobrażany jako unoszący się nad górami lub wołający o deszcz, jak mityczny ptak chatak.

Ptaka Sarang był również interpretowany jako duchowy podróżnik, reprezentujący ludzką duszę lub poszukiwacza, który wznosi się ponad przyziemność w pogoni za czymś wyższym – idealna metafora górzystej geografii i duchowego dziedzictwa Nepalu.

Historia wieży widokowej Sarangkot

Historycznie rzecz biorąc, Sarangkot był używany jako strategiczny punkt widokowy ze względu na swoje położenie na wzniesieniu. Z biegiem czasu, gdy Pokhara przekształciła się w ośrodek turystyczny, Sarangkot przekształcił się z placówki wojskowej w ukochane miejsce widokowe, szczególnie popularne wśród podróżników poszukujących himalajskich widoków.

Dane techniczne wieży widokowej Sarangkot

Wieża widokowa Sarangkot to dobrze skonstruowana platforma położona na szczycie wzgórza Sarangkot, około 1600 m nad poziomem morza.

Czego można się spodziewać w wieży widokowej Sarangkot

Wschód słońca to najpopularniejszy czas na wizytę. Gdy pierwsze promienie słońca docierają do ośnieżonych szczytów, góry lśnią odcieniami różu, złota i pomarańczy - niezapomniane przeżycie. W pogodne dni widać aż po horyzont, a warstwy górskie znikają w niebie.

Tutaj znajdziesz [czas wschodu słońca w Pokharze](#).

Do wieży nie można podjechać, ale trzeba zaparkować w pobliżu wąskiej ścieżki prowadzącej pod górę. Wycieczka na górę zajmuje około 10 minut, jeśli nie jest zajęta. Niestety zobaczenie wschodu słońca oznacza wczesne wstawanie, a jeśli na niebie są chmury, możesz nie zobaczyć nic ciekawego. Dlatego po południu odwiedzamy Wieżę Widokową Sarangkot. Popołudnia zazwyczaj nie są zbyt pracowite i możesz być tylko jednym z nielicznych gości.

Wstęp: Wejście szlakiem do świątyni Sarangkot Shiva, z której nie roztacza się dobry widok na pasmo górskie Annapurna, jest bezpłatne. Aby skorzystać z ostatnich schodów prowadzących do wieży widokowej Sarangkot, należy zapłacić gotówką w wysokości 60 Rs za osobę (w momencie pisania tego tekstu).

5.8 Dzień 8: Podróż z Pokhary do Katmandu przez Bandipur

Dziś wracamy z Pokhary do Katmandu. W przypadku tej podróży masz takie same możliwości transportu, jak w drodze z [Katmandu do Pokhary](#).

Historyczne miasto [Bandipur](#) leży niemal bezpośrednio przy drodze pomiędzy Pokharą a Katmandu i wymaga jedynie krótkiego objazdu. Ten objazd jest absolutnie tego wart!

Jeśli zdecydujesz się pojechać autobusem z Pokhary do Bandipur, musisz kupić dwa bilety. Jeden z Pokhary do Dumre Bazar i drugi na następny dzień (lub później) z Dumre Bazar do Katmandu. Z Dumre Bazar należy wziąć taksówkę do Bandipur i zaleca się [zostać w Bandipurze](#) na co najmniej 1 noc. W Bandipur prosisz hotel o zorganizowanie transportu powrotnego na przystanek przy Dumre Bazar na następny dzień (lub później), a następnie jedziesz stamtąd autobusem do Katmandu.

Jeśli posłuchasz naszych rad i wynajmiesz samochód z kierowcą, objazd do Bandipur nie będzie stanowił żadnego problemu.

Pochodzenie imienia Bandipur

Uważa się, że nazwa Bandipur pochodzi od sanskryckich słów:

- **Bandana** oznaczająca 'wiązać' lub 'wiązać' oraz
- **Pur** oznacza 'osadę' lub 'miasto'.

Sugeruje to, że Bandipur był w przeszłości punktem spotkań lub miejscem połączenia, co ma sens, ponieważ kiedyś służył jako ważny przystanek na szlaku handlowym między Indiami a Tybetem.

5.8.2 Gdzie się zatrzymać w Bandipur

Odwiedzamy Bandipur tylko na kilka godzin, ale jeśli planujesz zostać w Bandipur, musisz wiedzieć, gdzie się zatrzymać.

Bandipur to małe miasteczko z ograniczoną liczbą hoteli i pensjonatów. W sezonie istnieje duża szansa, że najpopularniejsze hotele będą obsadzone, dlatego warto zarezerwować pokój z wyprzedzeniem.

Większość z nich znajduje się w historycznej części centrum miasta, wyłączonej z ruchu kołowego, ale niektóre znajdują się na wzgórzach i zapewniają niesamowite widoki na góry.

Oto, co jest dostępne w czasie Twojej wizyty:

5.8.2.1 Wejście dla pieszych przy ulicy ([mapa](#))

Główne wejście do zabytkowego centrum Bandipur, przeznaczonego wyłącznie dla pieszych, znajduje się w pobliżu budynku banku NMB.

Czeka tu na Ciebie drewniany znak "Witamy w Bandipur".

Wstęp jest bezpłatny, wystarczy przyjść i zacząć zwiedzać.

THE UNIVERSITY OF THE PACIFIC

The University of the Pacific is a private, non-profit, Christian university located in Stockton, California. It was founded in 1862 and is the largest university in the Central Valley. The university is a member of the Association of Christian Colleges and Universities (ACCU) and the National Association of Independent Colleges and Universities (NAICU). It is a member of the Association of Public and Independent Colleges and Universities (APICU) and the Association of Christian Colleges and Universities (ACCU). The university is a member of the Association of Christian Colleges and Universities (ACCU) and the National Association of Independent Colleges and Universities (NAICU). It is a member of the Association of Public and Independent Colleges and Universities (APICU) and the Association of Christian Colleges and Universities (ACCU).

Co wyróżnia bibliotekę Padma?

Biblioteka Padma to nie tylko miejsce nauki, ale także perełka architektoniczna i kulturowa:

- Dwupiętrowy budynek ma okna w stylu Newari, dach pokryty dachówką i misternie rzeźbione drewniane detale.
- Jego centralne położenie na zamkniętym dla pieszych bazarze w Bandipur sprawia, że jest to centralny punkt miejskiego szlaku dziedzictwa kulturowego.
- Wewnątrz odwiedzający znajdą zabytkowe książki, stare gazety i dokumenty historyczne, niektóre sprzed kilkudziesięciu lat.

Choć niewielka, biblioteka wywołuje poczucie nostalgii i oferuje wyjątkowy wgląd w rozwój literacki Nepalu we wczesnym okresie nowożytnym.

Główne wejście znajduje się po przeciwnej stronie niż skąd idziesz.

Biblioteka wydaje się otwierać na żądanie i prawdopodobnie zostanie zamknięta, gdy tam dotrzesz. Nie próbowaliśmy tego, ale słyszeliśmy, że możesz poprosić lokalnych sprzedawców o pomoc w wysłedzeniu osoby, która może wpuścić Cię do biblioteki.

Wstęp jest bezpłatny, ale datki są mile widziane.

5.8.2.3 Świątynia Khadga Devi ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Skręć w lewo i wejdź po schodach przez ceglany łuk i podążaj szlakiem przez 5 minut, a dojdiesz do świątyni Khadga Devi.

Świątynia Khadga Devi to jeden z najważniejszych duchowo i bogatych historycznie zabytków tego spokojnego miasteczka na wzgórzu w środkowym Nepalu. Choć z zewnątrz może wydawać się skromna, świątynia ma ogromne znaczenie kulturowe dla mieszkańców i oferuje tajemniczy, mityczny urok ciekawskim podróżnikom.

Pochodzenie imienia Khadga Devi

Imię 'Khadga Devi' pochodzi z sanskrytu:

- **'Khadga' oznacza 'miecz'**
- **'Devi' odnosi się do bogini**

Razem Khadga Devi oznacza 'Boginię Miecza'. Świątynia poświęcona jest potężnej, niewidzialnej boskiej mocy, która podobno rezyduje w świętej broni przechowywanej w świątyni.

Świątynia ze świętym artefaktem

Świątynia nie jest imponująca architektonicznie, ale jej duchowe znaczenie, mitologiczna historia i spokojna lokalizacja sprawiają, że jest to znaczący przystanek dla osób odkrywających kulturową stronę Bandipur.

W przeciwieństwie do wielu świątyń ozdobionych bożkami i posągami, świątynia Khadga Devi jest wyjątkowa: przechowuje miecz owinięty warstwami materiału, ukryty przed widokiem publicznym. Miejscowi wierzą, że miecz niesie w sobie boską energię i nigdy nie należy go wyciągać z pochwy. Jest czczony wyłącznie podczas festiwalu Dashain, największego hinduskiego święta w Nepalu, kiedy społeczność uroczyście honoruje miecz.

Według lokalnej tradycji miecz miał należeć do króla Mukundy Sena z Palpy, XVI-wiecznego władcy znanego ze swojej władzy i ekspansjonistycznych ambicji w zachodnim Nepalu. Legenda głosi, że miecz został przesiąknięty boską energią i później przywieziony do Bandipur, gdzie stał się obiektem kultu, a nie działań wojennych.

5.8.2.4 Pancha Brichya

([mapa](#), [recenzje](#))

Podążaj śladami z powrotem do ceglanego łuku, skreć ostro w prawo u dołu schodów i podążaj wąską uliczką w dół wzgórza. Podążaj ulicą wychodzącą z wyłączonej z ruchu kołowego części Bandipur i idź dalej, aż dojdiesz do parku zwanego [Tundikhel](#). Zanim wyruszymy na zwiedzanie Tundikhel, przyjrzymy się bliżej wielkim drzewom, które widzisz – są one Twoim następnym celem i nazywają się: Pancha Briksha.

Czas spaceru od [Świątynia Khadga Devi](#) do tego miejsca wynosi około 15-20 minut, a po drodze roztaczają się piękne widoki na okoliczne wzgórza i góry oraz kolorowe domy zbudowane na wzgórzach. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że na drodze spotkasz także kurczaki.

Pochodzenie imienia Pancha Briksha

Termin 'Pancha Briksha' łączy w sobie dwa nepalskie słowa pochodzące z sanskrytu:

- 'Pancha' oznacza pięć
- 'Briksha' (lub Vriksha) oznacza drzewa

Nazwa nawiązuje do świętego grona pięciu drzew, które posadzono jako symbol harmonii między naturą a boskością. W kulturze hinduskiej drzewa są często uważane za przejawy bogów, a grupy świętych drzew są tradycyjnie wykorzystywane do medytacji, kultu i spotkań towarzyskich.

Znaczenie kulturowe i duchowe

Przy wejściu do parku zobaczysz duże drzewa Pancha Briksha, a jedno z nich ma nawet linę przywiązaną do jednej z ogromnych gałęzi, aby dzieci mogły się huśtać.

5.8.2.5 Tundikhel

([mapa](#), [recenzje](#))

Park, przy wejściu do którego stoi drzewostan [Pancha Brichya](#), nazywa się: Tundikhel i to jest Twój kolejny cel.

Choć Tundikhel wygląda jak zwykłe boisko do piłki nożnej, to jednak coś więcej.

Tundikhel w Bandipur, z widokiem na pagórkowate wzgórza i odległe szczyty Himalajów, to ulubiona przestrzeń publiczna, w której zbiegają się życie społeczne i przyroda. Jeśli będziesz mieć szczęście, szczególnie podczas Tihar, możesz zobaczyć dzieci bawiące się i tańczące do współczesnej muzyki przed budynkami w pobliżu parku.

6. Uwagi końcowe

O RUDYM Z PLECAKA I fajki

Urodziłem się w Niemczech i wyemigrowałem do Stanów Zjednoczonych w 2003 roku. Moja żona i ja jesteśmy naprawdę wielonarodową parą: ja mam niemieckie pochodzenie, a ona chińskie dziedzictwo. Oboje mieszkamy w USA.

Niestety, praca w USA oznacza, że mamy znacznie mniej dni urlopu w porównaniu do innych krajów, takich jak m.in. Niemczech i dlatego nie możemy podróżować zbyt często.

Dzięki wielu próbom i błędom znaleźliśmy swój idealny styl podróżowania i wakacji. Tworzenie niezapomnianych chwil poprzez skupienie się na ważnych miejscach, planowanie czasu na spotkania z mieszkańcami i oczywiście na relaks to nasze priorytety.

Nauczyliśmy się także doceniać lokalną żywność i starać się jeść jak najwięcej lokalnych potraw. Dla zabawy staramy się jadać w jednej chińskiej restauracji w każdym kraju, który odwiedzamy. To absolutnie niesamowite, jak różne jest chińskie jedzenie na całej planecie.

TWÓRCZ NIEZAPOMNIANE CHWILE

Możesz zrobić 10 000 zdjęć podczas wakacji, spieszyć się od jednej atrakcji do drugiej, ale w sercu będziesz pamiętać, jak tworzyłeś niezapomniane chwile.

Dla mnie było to np. Spider Rock w Canyon de Chelly (słyszeliście kiedyś o tym amerykańskim parku narodowym?). Kiedy go zobaczyłem po raz pierwszy, byłem pod wrażeniem tego majestatycznego naturalnego obelisku i pięknego kanionu, w którym się znajduje. Byłem tam jeszcze dwa razy i nadal czuję to samo.

Albo pomyśl o Isla Mujeres, małej wyspie niedaleko Cancun w Meksyku. Na powierzchni Playa Norte jest podobno najpiękniejszą plażą w Meksyku, zawsze jest zatłoczona, a zakotwiczone tam łodzie grają głośną muzykę.

Pod powierzchnią Isla Mujeres jest bardzo spokojna, można po niej spacerować i ma przyjaznych mieszkańców, dobre, autentyczne meksykańskie jedzenie i dobrą kuchnię międzynarodową, a często jest ona bardzo przystępna cenowo.

Isla Mujeres to nasz osobisty raj!

PAKUJ PLECAK, fajkę i ruszamy

Nasz styl podróżowania ewoluował na przestrzeni lat. Obecnie, gdy podróżujemy, pakujemy niewiele rzeczy i zazwyczaj potrzebujemy tylko małego plecaka na osobę – zobacz mój [Podróżujące ŚwiatłoPrzewodnik](#).

Za pomocą tego przewodnika chcę zapewnić Ci wartość i pomóc Ci zaplanować własne relaksujące wakacje, których celem będzie tworzenie niezapomnianych chwil!

Jeśli masz jakieś pytania lub uwagi, skontaktuj się ze mną.